अनुक्रमणिका.

पुस्तक मलवानुं ठेकाणुं

श्रावक भीमसिंह माणक,

जैन पुस्तको अने तीर्थोना नकशा प्रसिद्ध करनार तथा वेचनार.

मांडवी शाकगली, मुंबइ.

Printed by R. Y. Shedge, at the Nirnaya-sagar Press, 23, Kolbhat Lane, Bombay.

Published by Bhimsi Manek, Mandvi, Sackgalli Bombay

पीठ ए चार वस्तुउ जो टुंकी होय, तो ते उत्तम माणसने घेर घणुं ड्रव्य होय.

वली जेउनी आंगलीउनां सघलां पर्वो, त्वचा, दांत, नख अने केश ए पांचे सूक्ष्म होय, ते माणस घणां वर्षो सुधी जीवे.

वली जेउनी कुक्षि, पेट, ठाती, नासिका, खांध अने ललाट ए ठ वस्तुउ उंची होय, ते माणसने उत्तम कर्मोवालो जाणवो, एम सामुड्रिक शास्त्र कहे ठे.

वली जेउना हाथ, पग, आंखोना खुणा, नखोना अग्रनागो, शरीर, तालवुं, जीन अने होठ ए सात वस्तुउ लाल होय, ते अत्यंत सुख नोगवे.

वली हृदय, मस्तक अने ललाट ए त्रणे वस्तुउ विस्तारवाली जोइए.

तथा नाद, हास्य अने नानि ए त्रणे गंनीर जेने होय, ते माणस उत्तम कहेवाय. जेनी आंखो लाल होय, तेने तरुण स्त्री तजे नहि, अने तेने घेर लक्ष्मी आवीने क्रीडा करे ठे.

जेनी ठाती विशाल होय, ते घणा ड्रव्यनो मालीक थाय, तथा जेनुं मस्तक विशाल होय, ते राजा थाय, तथा जेनी केम्र विशाल होय, तेने घणा पुत्रो

थाय, जेना पगो विशाल होय, तेने घणुं सुख मले.

जेनी आंखो तेजवाली होय, तेने सौजाग्यपणुं मले, जेना दांतो तेजवाला होय, तेने उत्तम जोजन मले, जेनी त्वचा (चामडी) तेजवाली होय, ते मोटां जाग्योनो मालीक थाय, तथा जेना पगो तेजवाला होय, ते वाहनो पर वेसीने चाले. कामकाज विना जेना हाथ कठिन होय, तथा पंथ करतां थका पण जेना पगो कोमल होय एवो कदाच साधु होय, तोपण ते अत्यंत सुखने जोगवे छे.

जेनुं लिंग लांबुं होय, ते दरिद्री होय, तथा जेनुं लिंग जाडुं होय, ते लोकमां दूषणवालो होय, तथा जेनुं लिंग टुंकुं होय, ते राजा थाय.

जेनो स्वर गंजीर होय, ते सघला कुटुंबमां जेम ताराउमां चंद्र तेम अधिपति थाय.

जेना हाथ ठेक घुंटण सुधी लांबा होय, ते माणस लडाइमां अत्यंत शूरवीर होय, तथा जेनी नासिका लांबी होय, ते आखा कुलमां मोटो कहेवाय, तथा पोते जाते कमाइने सघला कुटुंबनुं पोषण करीने तेमने सुखी करे.

जेमनो कंठ कुंज सरखो होय, तथा तेमां त्रण

रेखाउं होय, ते माणस राजा थाय, तथा तेने अ-त्यंत लक्ष्मी मले.

जे पुरुषनुं लिंग जाडाइमां चार आंगुल होय, ते माणस राजा थाय, तथा तेनी लोकोमां कीर्ति फेलाय.

जेनी बन्ने जंघाउं नानी होय, ते माणस धनवान् थाय, तथा ते राज्यकारजारमां जोमाय अने राजा पण तेने घणुं मान आपे.

जे पुरुषनी पीठ नानी होय, तेने महागुणवान् जाणवो; अने ते बहुज धनवान् थाय, तथा ते लो-कोना उपकार माटे घणुं धन खरचे.

जेउंना हाथ पगोनी आंगलीउं पातली होय, ते माणस अत्यंत प्रशंसा पामे, तथा तेनामां अत्यंत चतुराइहोय, अने ते धनवान् थइने दानेश्वरी थाय.

जेउंनी त्वचा (चामडी) कोमल होय, तेने जी-वतां थका घणो यश मले, तथा ते पोते पण अत्यंत सुखी थइने उत्तम उत्तम कार्यो आ दुनियामां करे.

जेउंना दांत सूक्ष्म होय, तेउंनुं मुख अत्यंत शोजे ठे, तथा तेने जोजन माटे घणां मेवा मिठाइ विगेरे मले ठे, तथा तेनुं आयुष्य अने बल पण घणुं होय ठे, अने तेथी ते अत्यंत सुख मेलवे ठे.

जेउंना नखो पातला होय, ते गुणवान् एवो राजा थाय ठे, तथा तेने आयुष्य अने बल घणुं होय ठे, तथा तेने जोइने सघला संत पुरुषो पोताने सुखी माने ठे.

जेउंना वालो सूक्ष्म तथा मनोहर होय ठे, ते माणस सघलाउंनो सरदार थाय ठे एम सामुद्रिक शास्त्र जणावे ठे.

जेउंना स्कंधो (खजाउं) उंचा होय, तेने राजा थकी अत्यंत मान मले ठे, तथा तेनां पगले पगले घणां वखाण थाय ठे.

जेउंनी नासिका उंची होय, ते माणस अत्यंत शक्तिमान् होय, तथा ते कोइनुं बुरुं करे नहि, अने तेने सघलुं जगत् चाहे.

जेनुं मस्तक उंचुं होय, ते माणस शूरो होय, तथा ते कल्याण अने सौभाग्यपणुं मेलवी शके ठे, तथा ते पोताना कुलनुं हित चाहे ठे, अने सर्वनी साथे स्नेह सहित वर्ते ठे.

जेउंनुं ललाट उंचुं होय, ते उंच पदवीने पामे ठे, तथा सघला माणसो तेनुं हित करे ठे, अने शत्रुउं तो तेनाथी थरथर कंपे ठे.

जे पुरुषना हाथ अने पगनां तलीयां लाल होय,

ते माणसने सुख अने भोग मले छे, तथा तेने अचानक धन दोलत आदिक मले छे.

वली जेउनुं शरीर लाल होय, तेने राजा घणुं मान आपे तथा तेना पर ते घणोज प्यार लावे.

जेउनी आंखोना खुणाउ लाल होय, ते मोटा भाग्यनो धणी होय, तथा ते सघली कलाउमां पारगामी थाय, अने तेनी साथे सघलाउ प्रेम राखे.

तेमज जे माणसोना नखो लाल रंगना होय, ते माणस सघलुं सुख भोगवे छे, तथा ते जे इछे ते थइ शके छे.

जे माणसोनुं तालवुं लाल रंगनुं होय, ते माणस प्रगट रीते उत्तम होय, तथा तेनुं पंचसां घणुं मान होय, तथा ते जगतमां दानेश्वरी कहेवाय.

जे माणसोनी जीभ लाल रंगनी होय, ते समग्र सुखोने भोगवनारो थाय, एम सामुद्रिक शास्त्रनो मत छे.

जेउना होठ बिंबफल (पाकेलां घोलां) सरखा लाल रंगना होय, ते अनेक प्रकारना भोगोने भोगवी शके छे, तथा पैसा विना पण तेना सघलां कार्यो सिद्ध थइ शके छे.

जे माणसनुं हृदय विशाल होय, ते राजा थइने अनेक रस सहित भोगोने भोगवे, तथा महादानेश्वरी थाय.

जेनुं मस्तक विशाल होय, ते मोटा राजा थाय, तथा ज्ञान अने ध्यानमां लीन थइने ते ईश्वरनो नक्त थाय.

जे माणसनुं खलाट विशाल होय, तेनी सेवामां समस्त जगत् रहे ठे.

जेनो स्वर (नाद) महागंनीर होय, ते माणस ज्ञानी, दातार, शूरो तथा सुखी होय एम सामुद्रिक शास्त्र कहे ठे.

जेउनुं हास्य गंनीर होय, ते राजाउमां शिरोमणि थाय, तथा तेनो जगत्मां अत्यंत यश फेलाय.

वली जेउनी नानि गंनीर ठे ते माणस दानेश्वरी तथा गुणोनो जाणनारो ठे, तथा ते पंचमां पूठाय ठे, अने राजा पण तेने घणुं मान आपे ठे.

जेउना पगनी आंगलीउ अनुक्रमे चढती थकी रहे, ते माणसो सघला प्रकारनुं सुख मेलवी शके ठे, तथा तेने राजा पण अत्यंत आदर मान आपे ठे.

जेउनी पहेली, कनिष्ठा (टचली) अने अनामिका ए त्रणे आंगलीउ सरखी होय, तेने विधवाथी सुख मले ठे, एम सामुद्रिक शास्त्रनो मत ठे.

वली जेनी वचली आंगलीथी अनामिका जो मोटी होय, तो ते माणस विद्याना गुणोने

जाणनारो थाय, तथा परमेश्वरनुं भजन करे.

जो टचली आंगली करतां पण अनामिका नानी होय, तो ते माणस लंपट अने लोभी होय, अने पृथ्वी पर तेनुं मान बिलकुल होतुं नथी.

जो पहेली अने टचली आंगलीथी पण अंगुठो चढीआतो होय, तो ते अत्यंत जय पामे छे.

जो तर्जनी आंगली बहु लांबी होय, तो ते मोटो राजा थाय तथा तेने घणी स्त्रीउ थाय, तथा तेना शरीरमां अत्यंत क्रोध होय, तथा तेने देहमां रोगोनी उत्पत्ति थाय.

जेनी मध्य (वचली) आंगली अंगुठाथी पण मोटी होय, तेने जीवित पर्यंत पण स्त्री मले नहीं, एम सामुद्रिक शास्त्र कहे छे.

जे पुरुषना पगना अंगुठा गोल होय, तेना हुकमनो कोइ पण अनादर करी शके नहि.

जेना पगना अंगुठा पर फाटा त्रुटा तथा वांका नख होय, ते माणस घणांज दुष्ट कार्यो करे.

जेना पगनी पेनी पातली तथा प्रगट रीते मली जाती होय, तथा सघली आंगलीउ सीधी होय, ते माणस बहुज दानेश्वरी होय.

जेना पगनी आंगळीओ लांबी तथा उत्तम घाट-वाळी होय, ते माणस विद्या विगेरेनो जोग मेळवे, तथा तेने घणीज संपदा मळे.

जेना पगनी आंगळीओना नखो काळा रंगना होय, ते माणस चोर तथा धामीओ होय, अने तेनी वात कोइए साची मानवी नहि, तथा ते पृथ्वी पर मान पण मेळवी शके नहि.

हवे हाथनी रेखाओनुं वर्णन करे छे. टचली, अनामिका, वचली, तर्जनी अने अंगुठो ए पांचे आंगळीओ आयुरेखाना विश्रामरूप छे.

हवे आयुष्यरेखा छे ते कनिष्टिका (टचली) आंगळी पासेथी नीकळीने जेटली आंगळीओ ओळंघी जाय, तेटला पचीश पचीश वर्षोनुं आयुष्य जाणवुं, अर्थात् ते रेखा जो छेक तर्जनी सुधीचाली जाय तो एकसो वर्षनुं आयुष्य जाणवुं.

जेना हाथमां घणी रेखाओ होय, ते दरिद्री होय, तथा जेना हाथमां थोडी रेखाओ होय, ते पण धन विनाना होय तथा जेना हाथमां चारज रेखाओ होय, तेने उत्तम कहेलो छे.

जेना अंगुठाना मूळमां जवनी श्रेणि (पंक्ति)

होय, तेने समस्त जगत् पोतानो स्वामी करी माने, तथा ते अत्यंत सुखसंपदा मेळवी शके.

जेना हाथमां नव चक्रो होय, ते मोटो राजा थाय, तथा दश चक्र होय, ते सिद्ध थाय, दश जमरा होय, ते जोगी अने धनवान् थाय तथा ते महादानेश्वरी थाय.

वळी वचली तथा टचली आंगळीमां जमरो होय, तो ते उत्तम जाणवो, अने तर्जनीमां जो चक्र होय, तोपण ते उत्तम जाणवुं.

जेना पगो पोहोळा होय, तथा आंगळीउं घाटी होय, तथा सुंदर काचबाना आकार सरखी होय, तथा ते परना नखो अत्यंत सुंदर लाल रंगना होय, ते माणसने उत्तम लक्षणवाळो जाणवो.

जे माणसनी बन्ने पगोनी तर्जनी आंगळीउं अंगुठाथी वधी गयेली होय, तेने घणी स्त्रीउंथी सुख मळे.

वळी अंगुठाथी जो अनामिका मोटी होय, तो तेने विद्या घणी मळे, तथा ते महाजोगी थाय, अने वळी अत्यंत सुखने मेळवे.

जेनी वचली आंगळी अंगुठाथी वधी गयेली होय, तेने कोइ पण स्त्री न होय, एम सामुद्रिक शास्त्रमां कहेलुं छे.

जेनी अनामिका नानी होय, ते माणस लंपट होय, तथा जो जाडी होय, तो ते माणस पुरुषना संगने इछेछे.

जो पगनी सघली आंगलीओ नानी होय, तो ते जो के राजाने घेर जन्म्यो होय, तोपण तेने दासोनुं कार्य करवुं पडे छे.

जेना पगनी आंगलीओ सरल, घाटी, लांबी तथा मनोहर आकारनी होय, तेने उत्तम लक्षणवालो जाणवो, तथा तेने घेर सघली संपदाओनो निवास थाय.

वली पगनी नीचे जो एक अथवा बे तल होय, तो उत्तम जाणवा, अने तेथी बालपणामां तेने पालणुं मले छे, तथा पछी तेने बेसवा माटे पालखी मले छे.

जेना पगना नखो छेकेथी वांका होय, ते माणस कामभोगनां सुखथी रहित होय, दुष्ट आचरणवालो, अपजशवालो, तथा अति कठोर होय छे.

वली जेना नखो वांका, फाटेला तथा जाडा होय, ते बहुज दरिद्री होय, अने तेनुं दरिद्रीपणुं कदि पण मटे नहीं; तथा जेना नखो लीला रंगना होय, ते दुष्ट पापकार्योमांज आसक्त होय छे.

जेना नखोनो रंग अत्यंत सुंदर गुलाब जेवो होय,

ते माणस हमेशां अभंग रीते राज्यने भोगवी शके छे, तथा जेना नखो त्रांबाना रंग सरखा होय छे, ते अत्यंत धनवान् थाय छे, तथा तेनामां घणा गुणो आवीने निवास करे छे.

हवे जंघानां लांछनोनुं स्वरूप कहे छे.

जेनी जंघाओ घोडा सरखी होय छे, ते माणस अत्यंत धनवान् थाय छे, तथा जेनी जंघाओ हरिण सरखी होय छे, ते मोटो राजा थाय छे, तथा जेनी जंघाओ जाडी होय छे, ते बलवान् होय छे, तथा तेने अकाले परदेश जवुं पडे छे.

जेनी जंघाओ सिंह अने वाघ जेवी होय छे, ते माणसना संगने धन, कीर्ति अने सुख तजतां नथी; तथा जेनी जंघाओ रोम विनानी होय छे, ते माणस जन्मथीज दरिद्री होय छे.

जेनी जंघाओ बीलाडी जेवी होय, तेने घेर कंइ पण संपदा होय नहि; वली जेनी जंघाओ मत्स्यना आकार सरखी होय, ते लक्ष्मीना स्थानकरूप होय, तथा जेनी जंघा उंट सरखी होय, ते भोगोथी निराश थाय छे.

जेनी जंघाओ हंस जेवी होय, तेने मूढ जाणवो,

तथा जेनी जंघाओ गधेना सरखी होय, तेने पण दुष्ट जाणवो, तथा जेनी जंघा वागना सरखी होय, ते राजा थाय, एम सामुद्रिक शास्त्र कहे छे.

हवे रोमनुं लक्षण कहे छे.

जो एक रोम होय, तो ते राज्यभोग भोगवे छे, तथा बे रोम होय तो घणुं धन मेळवे छे, त्रण रोम होय तो बहुज विद्वान् थाय, तथा घणां रोम होय, तो दरिद्री थाय.

हवे गतिनुं लक्षण कहे छे.

जेनी जंघाओ लांबी होइने, उत्ताल गतिवाळो जे होय, तेने राजा सरखो जाणवो; तथा जेनी सिंह सरखी जंघा होय अने उतावळी गतिए चालतो होय, ते धनवान् तथा राजा थाय, तथा तेनी कीर्ति जगतमां फेलाय, अने सहु कोइ तेनी चाहना राखे. जेनी गति वांदरा सरखी होय, ते माणस राजानो प्रधान थाय, तथा जेनी मत्स्यना जेवी गति होय, ते राजा थाय, तथा तेनुं पराक्रम पण अति उत्कृष्ट थाय. जेनी जंघाओ रोम रहित अने जाडी होय, ते माणस दुःखी अने दीन होय, तथा ते क्षणे क्षणे रोगी थाय, अने वळी ते बुद्धि विनानो थाय.

जेनी जंघाउ रोम सहित होय छे, ते सघलाउ उत्तम कहेवाय; तथा रोम रहित जंघावालाउ दुःखनी खाण समान छे, वली जेउनी जंघा पर अनंतां रोम छे, तेने अनंतुं दुःख होय छे.

हवे जेवी हाथीनी, हंसनी तथा वृषभनी गति होय, तेवी गति जेउनी होय ते माणस अति उत्तम कहेवाय छे.

जे माणस पाणी, हरण अने अश्व सरखी गतिथी चाले छे, ते माणसने भाग्यहीन जाणवो.

बकरा, उंट अने ससला जेवी गतिथी जे माणस चाले तेने पण भाग्यहीन जाणवो.

पाणीनां मोजां, कागमा अने घुवम सरखी जेनी गति होय, तेने द्रव्यहीन तथा गुणहीन माणस जाणवो तथा ते अत्यंत दुःखी थाय.

कुतरा, उंट अने भेंस सरखी जेनी गति होय तथा गधेमा अने सुअर सरखी जेनी गति होय, तेने पण सुख अने भाग्यथी हीन माणस जाणवो.

वली जेउनी गति कुकमाउ सरखी होय, तेउना पर कलंक चडे छे, तथा तेउनुं मान बिलकुल वृद्धि पामतुं नथी.

वळी जेओनी गति सूकर सरखी होय, ते माणस कुकर्मा करे, अने तेने कोइनी पण साथे प्यार होय नहि.

हवे लिंगनां लक्षणो कहे छे.

लक्षण विनानुं जेनुं लिंग होय, तेने घणा पुत्रो होय, तथा मावी वाजुए जेनुं लिंग गोल आकारनुं होय, तेने घणी पुत्रीओ होय.

जेओनुं लिंग छ आंगुलनुं होय, ते माणस राजा अथवा प्रधान थाय; अथवा ते धनवान् थइने बहु मान पामे.

जेनुं लिंग जरा कर्कश होय, ते अत्यंत सुख मेलवे, तथा जेनुं लिंग लांबुं अने जाडुं होय, ते दरिद्री थइने अत्यंत दुःख पामे.

जेओनुं लिंग सिंहना लिंग जेवुं होय, ते माणस राजा, जोगी, धनवान् अने घणाने वहालो थाय.

विषम आसने बेठां थका जेनुं लिंग भूमि पर स्पर्श करे, तेने दरिद्री तथा क्रोधी जाणवो.

हवे धारानां लक्षणो कहे छे.

एक धाराथी बलवान् राजा थाय, वे धाराथी धनवान् थाय, तथा त्रण धाराथी ते माणस धनहीन थाय, एम मोटा माणसोनो विचार छे.

हवे नाभिनुं वर्णन करे छे.

जेनी नाभि पाणीना द्रह(धरा)सरखी गंभीर होय, तेने उत्तम जाणवो; पण जेने विषम तथा बहुज उंडी अथवा बहुज उंची होय तेने खराब जाणवो.

हवे पेटनां लक्षणोनुं स्वरूप कहे छे.

हरण, मयूर तथा देडकां सरखुं पेट जेनुं होय, ते माणस राजा थाय, तथा जेनुं उदर (पेट) वाघ, उंदर, हाथी, कुतरा अने शियाल सरखुं होय, तेने दुष्ट जाणवो.

हवे स्तनोनां लक्षणोनुं स्वरूप कहे छे.

जेनां स्तनो जरा उंचां, तेजवालां, श्याम मुखवालां, तथा थोडां रोमवालां होय, तेने धनवान्, भोगी अने शूरो जाणवो, पण जेनां स्तनो सूकां, नीचां अने तेज विनानां होय, तेने दरिद्री तथा मूर्ख जाणवो.

हवे हृदयनां लक्षणोनुं स्वरूप कहे छे.

जे माणसनुं हृदय नगरना दरवाजा सरखुं विशाल अने दृढ होय छे, ते माणस शत्रुओनो नाश करीने सज्जनोने सुख दीए छे.

वली जेना विशाल हृदय पर रोमनी श्रेणि होय, ते माणस अत्यंत विद्वान् थाय छे, तथा तेनुं आयुष्य

अने यश वृद्धि पामे छे, अने राजा तरफथी पण तेने घणुं मान मळे छे.

वळी जेनुं हृदय विशाळ होय तेने धन घणुं मळे, तथा ते राजा थाय, अने तेने घणा पुत्रो पण थाय.

हवे पीठनां लक्षणोनुं स्वरूप कहे छे.

जेनी पीठ सिंहना सरखी होय छे, ते दरिद्री थाय अने जेनी पीठ काचबा सरखी होय छे, तेने घणा चाकर नफरो होय छे, तथा ते अत्यंत गुणी कहेवाय छे.

हवे हाथनां लक्षणोनुं स्वरूप कहे छे.

जे माणसना हाथ छेक घुंटण सुधी लांबा अने दरवाजानी भोगळ सरखा सीधा होय छे, ते माणसने अत्यंत गुणी जाणवो, तथा जेना हाथ टुंका होय, तेने धन रहित जाणवो.

हवे कंठनां लक्षणोनुं स्वरूप कहे छे.

जेनो कंठ शंखना आकार सरखो होय, तेने उत्तम जाणवो; तथा जेनो कंठ मयूर, ऊंट अने बगलाना कंठ जेवो होय, तेने अनिष्ट जाणवो तथा ते माणस हमेशां पराधीनपणुं भोगवे छे.

वळी जेनो कंठ टुंको तथा गरेला कुंभ सरखो होय, तेने पण उत्तम जाणवो; वळी जेनो कंठ बहुज

पातळो तथा विषम होय, तेनुं कार्य सुधरे नहि.

जेनो कंठ जाडो होय, ते दरिद्री तथा कुळने नाश करनारो थाय; वळी जेना कंठमां त्रण रेखाओ होय, तेने अत्यंत उत्तम जाणवो.

हवे होठनां लक्षण कहे छे.

जेना होठ लाल रंगना होय, ते मोटो भाग्यशाली होय, तथा ते स्त्रीओने बहुज वहाल थइ पडे छे, अने तेओ तेना पर अत्यंत प्रेम राखे छे.

वळी जेना होठ पाकेलां बोरां सरखा गोळ, अने लाल रंगना, तथा हमेशां लीला रहेता होय, तेने उत्तम जाणवो; वळी जेना होठ काळा अने सुकाएला, तरडाएला तथा विषम होय, ते माणसना रहेवाथी कुळमां विरोध थाय छे, अने तेथी ते पण दुःखी थाय छे;वळी जेना होठ पीळा होय, ते माणस बहुज विषयी तथा लंपट होय छे, तथा जेना होठ बहुज जाडा होय छे, ते अल्प काळ सुधीज जीवी शके छे; वळी जेना होठ बहुज खुल्ला रहेता होय, ते माणसने पण दरिद्री जाणवो; जेना होठमां फाट होय, ते माणस पहेलां सुखी होय, तो पा-

ठळथी दुःखी थाय, ग्रने पहेलां दुःखी होय, तो पाछळथी सुखी थाय छे.

हवे दांतनां लक्षणोनुं स्वरूप कहे छे.

जेना मुखमां बत्रीशे दांत होय, ते माणस राजा थाय छे, तथा जेना मुखमां एकत्रीश दांत होय, ते मंत्री थाय छे, त्रीश दांत जेना मुखमां होय, ते सुखी थाय छे; तथा तेथी जेम ओछा ओछा दांत होय तेम तेम तेने ग्रनिष्ट फळो मळे छे. जेना दांत छुटा छुटा होय, ते माणस विद्वान् थाय छे, जेना दांत ग्रत्यंत मळेला होय, ते मूर्ख रहे छे, जेना दांत सफेद रंगना होय, ते लोकोमां घणुं मान मेळवे छे तथा जेना दांत लाल रंगना होय, ते माणस लंपट होय छे, जेना ग्रागळना दांत बहार नीकळेला होय, ते माणसने भाग्यशाळी जाणवो.

वळी जेना दांतनी नीचली हार उपरना दांतनी हारथी दूर जती होय,तेने धन रहित जाणवो; जेना दांत पर हमेशां दुर्गंधी मेल जराय, तेने ग्रत्यंत दरिद्री जाणवो; जेना दांतनो रंग पीळो होय, तेने कपटी जाणवो.

हवे जीभनां लक्षणोनुं स्वरूप कहे छे.

जेनी जीभ श्याम रंगनी होय, ते दासपणुं करे, लीली जीभ दरिद्रपणुं आपे, मेली जीभ अशुभ कार्य निपजावे, तथा सफेद जीभ लंपटपणुं शिखावे छे; वली जेनी जीभ तीक्ष्ण तथा खरचरमी होय, तेने मिष्टान्न भोजन मले छे, तथा जेनी जीभ वांकी होय, ते राज्य तरफनुं कष्ट भोगवे; जेनी जीभ बोलतां अचकाती होय, ते सर्व लोकोथी मान पामे तथा तेने घेर पुत्रोनो जन्म थाय; वली जेनी जीभ लाल रंगनी तथा अणीदार होय, ते विद्वान् थाय; वली जेनी जीभ मुखनी बहार न नीकली शके, ते माणस पापी अने नरकगामी थाय, तथा जेनी जीभ तालवाने अडी न शके, ते दुःखी थाय, जेनी जीभ स्वादने जाणी न शके, तेनुं तत्काल मृत्यु थाय.

हवे तालुनां लक्षणोनुं स्वरूप कहे छे.

जे माणसनुं तालवुं श्याम रंगनुं होय, ते माणस कुलनो नाश करे छे, तथा जे माणसनुं तालवुं लाल रंगनुं होय, ते राजा थाय, तथा जेनुं तालवुं हमेशां सुकाएलुं रहे, ते दुःख पामे; वली जेनुं तालु वचे सांधानी लीटीवालुं न होय, ते धन रहित थाय,

तथा जेनुं तालवुं हमेशां भीनुं रहे, ते सुखी थाय; वळी जेने मुखमां गएला उष्ण आदि पदार्थो तालुने लाग्याथी पण तेनो स्पर्श न जणाय, ते माणसनुं तत्काल मृत्यु थाय.

हवे नासिकानां लक्षणोनुं स्वरूप कहे छे.

जेनी नासिका वांकी तथा विषम होय, ते माणस भाग्यहीन तथा धनहीन थाय छे, अने अंते ते अत्यंत दुःखी थाय छे.

जेनी नासिका पीळी होय, तेने कार्योमां धीरो जाणवो, तथा जेनी नासिका हाथीनी सरखी होय तेने अत्यंत भक्तिभाववालो जाणवो.

वळी जेनी नासिका पोपटनी चांच सरखी होय, तेने मोटो भाग्यशाळी राजा जाणवो, तथा जेनी नासिका दीपकनी शिखा सरखी होय, तेने पण उत्तम जाणवो.

वळी जेनी नासिका सिंहनी नासिका सरखी होय, तेने धनवान् अथवा शूरो जाणवो.

हवे नेत्रोनां लक्षणनुं स्वरूप कहे छे.

जेनां नेत्रो विशाल होय, ते मोटो भाग्यशाली राजा थाय; वळी जेनी आंखोना खुणाउ लाल रंगना

होय, ते माणस कुटुंबमां बहु राग (प्रीति)वालो होय; वली जेनी आंखो लांबी होय, ते मंत्री थाय, तथा जेनी आंखो गोल आकारवाली होय, ते शूरो थाय; वली जेनी आंखो कुटिल होय, ते माणस दुराचारी होय, पीली आंखोवालो रोगी होय, कमल सरखी आंखोवालो धनवान् अने ध्यान धरनारो थाय; वली जेनी आंखो बिलाडा जेवी होय, तेने लंपट जाणवो, तथा जेनी आंखो सुवर्ण सरखी होय, ते धनवान् थाय, तथा तेने राजा तरफथी घणुं मान मले; वली जेनी आंखो पारा सरखी होय, तेने पण उत्तम जाणवो, तथा जेनी आंखो मत्स्य सरखी होय, तेने राजा जाणवो; वली जेनी आंखो मांजरी होय, तेने पण उत्तम नहि जाणवो, जेनी आंखो त्रांसी होय, ते पण दरिद्री थाय, तथा जेनी एक आंख गएली होय, ते कपटी अने निर्बुद्धि होय.

हवे भमरोनुं स्वरूप कहे छे.

जेनी भमरो रोमवाली तथा तलवार जेवी वांकी होय, तेने गुणवान् माणस जाणवो, तथा जेनी भमर सीधी अने तुटां तुटां रोमवाली होय, तेने दरिद्री जाणवो; वली जेनी भमर तमाम नीची होय,

तेने धन गुमावनारो तथा निर्बुद्धि जाणवो; वळी जेनी जमरना वाळो भूरा रंगना होय, तेने लंपट जाणवो; वळी जेनी जमरो बहुज जाडी होय, तेनुं आयुष्य टुंकुं होय छे.

हवे कपाळनां लक्षणोनुं स्वरूप कहे छे.

जेनुं कपाळ विशाळ होय, ते मोटी पदवीने मेळवी शके छे, तथा जेनुं कपाळ नानुं होय, तेनुं आयुष्य तथा बळ हीन थाय छे; वळी जेनुं ललाट विषम होय, ते धनहीन थाय, तथा जेनुं ललाट वांकुं होय, ते अपमान पामे तथा धननो नाश करे, जेना ललाट पर केशो उगे, तेने कुळनो नाश करनारो जाणवो; वळी जेना कपाळ पर हाथ फेरववाथी जो ते खरबचडुं लागे, तो तेने भाग्यशाली जाणवो तथा जो तमाम लीसुं लागे, तो तेने दरिद्री जाणवो; वळी जो कपाळ अर्धचंद्र सरखुं होय, तो तेने पण सुखभोगनो विलासी जाणवो, तथा जेनुं भाल हमेशां तेज करतुं होय, तेने धनवान् जाणवो, जेनुं भाल हमेशां शीतळ रहेतुं होय, तथा दुःख्या करतुं होय, तेने दुःखी तथा रोगी जाणवो.

हवे मस्तकनां लंछनोनुं स्वरूप कहे छे.

जेनुं मस्तक विशाल होय, तेने उत्तम भाग्यशाली तथा बुद्धिवान् जाणवो, तथा जेनुं मस्तक खुणाउवालुं अने विषम होय, तेने दरिद्री अने दुराचारी जाणवो, तथा जेनुं मस्तक पर्वतना शिखरनी पेठे उपर टोचवालुं होय, तेने एकावतारी जाणवो, जेना मस्तकमां टाल पडेली होय, तेने धन तथा पुत्रोथी सुखी जाणवो, जेना मस्तकमां बिलकुल वाल उगता न होय, तेने पण दरिद्री जाणवो.

हवे मस्तक परना केशोनुं स्वरूप कहे छे.

श्याम भमरा सरखा श्याम रंगवाला जेना केशो होय, तेने भोगी जाणवो, तथा जेना केशो भूरा होय, तेने लंपट जाणवो; वली जेना केशो जाभा होय, तेने टुंका आयुष्यवालो जाणवो, तथा जेना केशो टुंका होय अने बुटा बुटा होय, तेने मोटो लोभिष्ट जाणवो, तथा जेना केशो बरछ होय, तेने सुख मली शकतुं नथी; वली जेना केशो लाल रंगनी झांइ मारता होय, ते बहुज लोकप्रिय थाय छे, तथा जेना केशो अत्यंत लांबा वधे छे, ते स्त्रीउने वल्लभ थाय छे, अने जेना केशो नरम रेशम जेवा

होय छे, ते राजा तरफथी पण मान मेलवी शके छे.

हवे हाथनी रेखाओनुं विस्तारथी स्वरूप कहे छे.

पहेली आयुष्य रेखा करभ आगलथी शरु थइने जेटली आंगलीओ ओलंगी जाय, तेटलां पचीस पचीस वर्षोनुं आयुष्य जाणवुं. पछी बीजी रेखा तेनी जोडेथी करभ आगलथी नीकलीने अंगुठा तथा तर्जनीनी वच्चे जाय छे, ते जो संपूर्ण रीते पसार थएली होय, तो तेने घणुं धन मले छे. हवे मणिबंधथी एक रेखा चालीने जो ते उपर कहेली रेखा साथे मलेली होय, तोपण ते बहुज धनवान् थाय, पण ते लोभिष्ट थाय. तथा मणिबंधथी नीकलेली बीजी रेखा नीकलीने पण जो तेनीज साथे मली होय, तो ते धनवान् थाय छे, पण जो उपरनी रेखा साथे मली न होय, तो धन मले, अने पाछुं ते चाल्युं जाय छे; वली रेखावालो माणस पोते कमावेलुं धन पोतेज जोगवे छे.

वली ते रेखाओनी वच्चे चामर, श्रीवत्स, ध्वज, छत्र, अंकुश, सिंह, कमल, धनुष्य, दंड, चक्र अने गदाना आकारो होय, ते माणस चक्रवर्त्ती राजा थाय; वली टचली आंगलीना टेरवा पर जो चक्रनुं चिह्न होय, तो

वली जे स्त्रीनी पगनी तर्जनी आंगली बीजी आंगलीउं करतां वधती होय, ते ससरा, सासु अने पतिने पण प्रिय लागे छे.

जो तर्जनी आंगली करतां तेनी पगनी मध्य आंगली वधेली होय, तो ते बहुज अहंकारी थाय.

वली जे स्त्रीनी पगनी अनामिका आंगली सर्वथी मोटी होय, तेने अत्यंत उत्तम फल मले छे. तथा जे स्त्रीनी पगनी टचली आंगली सर्वथीमोटी होय, ते स्त्री स्वजन संबंधीउंमां अत्यंत मान मेलवे छे.

वली जे स्त्रीना पगनी सघली आंगलीउं नानी होय, ते स्त्री मर्यादामां रही शकती नथी. जो पगनी टचली आंगलीथी पण अनामिका आंगली नानी होय, तो तेवी स्त्री कदाच रूपाली होय, तोपण तेणीने परण्या पछी पण तजवी; केमके तेवी स्त्री अंते दगो दइने पतिने तजीने चाली जाय छे.

वली जे स्त्रीनी पगनी वचली आंगली सर्वथी नानी होय, ते स्त्री कोइ पण पर पुरुषनो संग करे नहि.

वली जे स्त्रीना पगनी तर्जनी आंगली सर्वथी नानी होय, तोपण तेने परण्या बाद पण तजवी, केमके तेवी स्त्री हमेशां पर पुरुष साथे विलास कर्या करे छे.

हवे स्त्रीनी जंघानुं स्वरूप कहे छे.

जे स्त्रीना पगनी जंघाओ गोल, आरिसा जेवी चलकती तथा मांसयुक्त होय, ते स्त्री उत्तम जाणवी; तथा जे स्त्रीनी जंघा पातली अने विषम होय, तेने नठारी जाणवी; जे स्त्रीनी जंघा पर घणा केशो होय, तेने पति तथा धननो क्षय करनारी जाणवी.

हवे स्त्रीनी पीठनुं स्वरूप कहे छे.

जे स्त्रीनी पीठनो भाग सरखो होय छे, ते स्त्री पोताना पति पर अत्यंत प्यार राखे छे; जे स्त्रीनां नितंबस्थलो अत्यंत निबिड होय, ते स्त्री पोताना भरतारनो प्रेम मेलवीशके नहि, तथा स्वेछाचारिणी थाय.

जे स्त्रीनी नाभि गंभीर होती नथी तथा जेनुं उदर घडाने आकारे होय छे, तेनी साथे कदि पण व्यवहार करवो नहि. जे स्त्रीनां कुच (स्तनो) छातीमां बेसी गयेलां होय, तथा उपरथी बराबर देखातां न होय, ते स्त्रीने अनिष्ट जाणवी; तथा तेने वंध्यापणानो दोष होय; वली जे स्त्रीनो कंठ लांबो होय तथा जेणीनी गति बहु उतावली होय, तेने निर्भागिणी जाणवी, तथा ते हमेशां परघरे भम्या करे छे, अने नीच पुरुष साथे पण कामक्रीडा करे छे.

वली जे स्त्रीना हाथ लांबा होय, ते दरिद्री होय, तथा जेणीना हाथ टुंका होय, ते गुणोथी हीन होय; वली जे स्त्रीना होठ काला होय, ते स्त्री पतिरहित थाय; वली जे स्त्रीना गाल कूवा जेवा ऊंडा होय, ते स्त्री बहुज गुस्सावाली थाय, तथा ते परपुरुष साथे प्रेममां पडे; वली जे स्त्रीना गाल ऊंचा अने जाडा होय, ते स्त्री पतिने दगाथी मारे, अने पर पुरुष साथे प्रेममां पडे; जे स्त्रीना दांत होठनी बहार नीकलेला होय, ते स्त्री अंते विधवा थाय; जे स्त्रीनी नासिका वांकी होय, ते स्त्री भरतारने बिलकुल वहाली लागती नथी; वली जे स्त्रीनी नासिका नानकडी अने चीपटी होय, ते स्त्री तुरत विधवा थाय छे, तथा पर पुरुषनी साथे चाले छे; वली जे स्त्रीनी जीभ श्याम रंगनी होय, ते शंखणी कहेवाय, तथा जेणीनी जीभ श्वेत रंगनी होय, ते दासी थाय; वली जे स्त्रीनुं तालवुं श्याम रंगनुं होय, ते भरतारने कष्टकारी थाय; जे स्त्रीनी आंखो पीला रंगनी होय, ते महापापिष्ठ होय; वली जे स्त्री शरीरमां तमाम पातली होय, ते भर्त्ताने दुःखदायी थाय, अने तेने पति साथे बने नहि; जे स्त्रीनी भमर

सीधी होय, ते स्त्री पति पर प्रेम करे नहि. जे स्त्रीना कान नाना होय, ते स्त्री दुर्भागिणी तथा धनने नाश करनारी थाय. जे स्त्रीनुं कपाल बहुज नानुं होय, ते स्त्रीने अपशकुनयुक्त जाणवी; वली जे स्त्रीनुं ललाट बहुज पोहोलुं होय, ते व्यभिचारिणी होय, माटे तेणीनी साथे व्यवहार करवो नहि; वली जे स्त्रीनुं मस्तक बहुज नानुं होय, ते स्त्रीने दुर्भागिणी जाणवी; तथा जे स्त्रीनुं मस्तक अत्यंत मोटुं होय, तेने मूर्ख जाणवी. जे स्त्रीना वाल भूरा रंगना, कठोर, जाडा अने टुंका होय, ते स्त्री दुराचारी तथा परिवारनो नाश करनारी, अने पतिने दुःख आपनारी जाणवी; वली जे स्त्रीना मस्तकमां केशो तमाम तुटा तुटा होय, ते पण धन धान्य आदिकनो नाश करे छे; वली जे स्त्रीना केशो कावरचितरा होय, ते अत्यंत व्यभिचारी होय; तथा जेना केशो जरा रताश पर तथा जाडा होय, ते तुरत विधवा थाय छे.

जे स्त्रीना केशो सीधा, सूक्ष्म अने चीकाशवाला होय, ते स्त्रीने पतिव्रता तथा महासती अने पति पर प्रेम राखनारी जाणवी.

जे स्त्रीनुं कपाल विशाल अने अर्धचंद्र सरखा आकारवाळुं होय, ते घरमां अत्यंत सुख पामे, तथा तेने भरतार साथे अत्यंत प्यार होय छे. जे स्त्रीना कपाल पर तेजस्वी प्रकाश झळकतो होय, ते राजानी राणी थाय. जे स्त्रीनुं कपाल सीधुं अने सरख होय, ते अत्यंत सुख आपनारी होय छे. जे स्त्रीनी भमर अत्यंत श्याम रंगनी होय, ते अत्यंत सुख देनारी थाय छे; वळी जे स्त्रीनी भमर धनुष्य सरखा आकारवाळी अने रोमनी श्रेणिथी भरपूर होय, ते स्त्रीने सौभाग्यवाळी जाणवी; वळी जे स्त्रीनी भ्रकुटी अत्यंत नमी गयेली न होय, तेने धन, धान्य तथा पुत्रोनी वृद्धि करनारी जाणवी. जे स्त्रीने पुरुषनी पेठे मूछनी जगोए वाळ उगेला होय, तेणीने वांझणी जाणवी, तथा तेणीनी साथे संग करवाथी पुरुषने पण अंते नपुंसकपणु थाय छे. जे स्त्रीनी आंखो लाबी होय, तेणीने उत्तम जाणवी, ते स्त्री पर पतिनो अत्यन्त प्यार होय, तथा तेणीने पृथ्वी पर घणुं मान मळे. जे स्त्रीनी आंखो नानी होय, ते स्त्री पतिने तुरत वश करी शके छे. जे स्त्रीनुं तालवुं लाल रंगनुं होय, तेने भरतार वश थाय छे, तथा तेनुं सघळी

जणाए मान वधे छे, अने ते बहुज दानेश्वरी थाय छे; वली जे स्त्रीनुं तालवुं हमेशां सुकुं रह्या करे छे, ते निर्बल संतानोने जन्म आपे छे; वली जे स्त्रीनुं तालवुं खरबचडुं होय, ते अत्यंत विषयी होय, अने घणा पुरुषो सेववाथी पण तेणीने संतोष थतो नथी. जे स्त्रीने त्रीश दांतो होय, ते मोटा भाग्यवाली थइने भरतारने अत्यंत प्यारी थइ पडे छे, तथा जे स्त्रीना दांतो जुदा जुदा होय, तेणीना पर भरतारनो अत्यंत प्रेम होय. जे स्त्रीना दांतो दाडीमनी कली सरखा होय छे, ते स्त्रीने पतिव्रत पालनारी जाणवी. जे स्त्रीना दांतोनी उपली हार नीचली हारनी उपर आवती होय, ते स्त्रीने सौभाग्यवाली जाणवी. जे स्त्रीना दांतो उंचा तथा एकबीजा साथे बहुज मलीने रहेला होय, तेणीने वीकण अने बुद्धि विनानी जाणवी. जे स्त्रीना बत्रीशे दांतो एक सरखा लांबा होय, ते राजानी राणी थइने, पति तरफनो प्रेम संपादन करे. जे स्त्रीनो नीच घरमां अवतार थयो होय, पण जेणीना दांतो स्वभावथीज गुलाबी रंगनी झांय मारता होय, तेणीने अत्यंत गुणवाली तथा धनने वधारनारी जाणीने तुरत परणवी. जे

स्त्रीनी जीभ लाल रंगनी होय, ते स्त्रीने पुत्रो उत्पन्न करनारी तथा सौभाग्यवाळी जाणवी. जे स्त्रीनी जीभ सरल अने अणीदार होय, ते स्त्रीने वेरीनो नाश करनारी तथा कीर्त्ति मेलवनारी जाणवी; वळी जे स्त्रीनी जीभ हमेशां चीनी अने अमृतमय रहेती होय, ते स्त्री भोगविलासमां बहुज कुशल होय, तथा घर संबंधी अत्यंत सुख पामे छे. जे स्त्रीनी नासिका सीधी अने दीपकनी शिखा जेवी होय, ते स्त्री धननी वृद्धि करनारी होय; वळी जे स्त्रीनी नासिका खरचचरी अने वारंवार मलिन थती होय, ते पोताना पतिने वश करी शकती नथी, तथा ते विधवापणानुं दुःख तुरत भोगवे छे. जे स्त्रीनी दाढीए पुरुषनी पेठे वाल उगे छे, ते स्त्री घरमां रहेली लक्ष्मीने दूर करे छे, तथा शत्रुओनो पराभव उपजावे छे, अने लोकोमां अपमान पामे छे. जे स्त्रीना गाल गुलाबना गोटानी पेठे रताशनी झांय मारता होय, तथा जरा उपसेला होय, ते पतिनो अत्यंत प्यार मेलवे छे, तथा तेना पर घणा पुरुषो मोह पामे छे; वळी जे स्त्रीना गाल कोमल अने विषमता विनाना होय, ते स्त्री पतिव्रता धर्मे करीने युक्त होय, तथा

लोकोमां तेनी कीर्त्ति फेलाय छे. जे स्त्रीना गाल कुवा जेवा ऊंडा होय, ते पर पुरुष साथे विलास करवानी बहुज अभिलाषा राखे छे अने पतिने अत्यंत कष्टकारी थइ पडे छे. जे स्त्रीना गालनी चामडी कर्कश अने बहुज जाडी होय, ते धननो अने कुटुंबनो पण नाश करे छे, माटे तेवी स्त्रीने परण्या बाद पण घरमां राखवी नहि; वली जे स्त्रीना गालो अरिसा सरखा तेजयुक्त कांतिवाला होय, ते स्त्री घरनी संपदा वधारे छे, तथा पुत्रादिकने पण सुखदायक थाय छे. जे स्त्रीना होठ लाल रंगना होय, तथा धनुष्य सरखा अर्ध गोल आकारवाला होय, ते स्त्री सुख संपदाने विस्तारे छे, तथा भरतारने पण अत्यंत सुख आपे छे. जे स्त्रीना होठ जाडा तथा थोडा खुल्ला रहे छे, ते स्त्री कुटुंबने दुःखदायक निवडे छे. जे स्त्रीना स्तना पर शंख अथवा चक्रनी निशानी होय, ते स्त्रीने पद्मिनी जाणवी. जे स्त्रीना स्तनानी नीचेना भागना बाहु पर स्वस्तिकनुं चिह्न होय, ते स्त्रीने हमेशां लक्ष्मी लावनारी, तथा सुपुत्रोने उत्पन्न करनारी जाणवी. जे स्त्रीना कंठमां त्रण रेखाओ होय, तेने उत्तम भाग्यवाली जाणवी.

पण जो ते रेखाओ वचेथी तुटेली होय, तो तेणीने नुकशान करनारी जाणवी. जे स्त्रीना मणिबंध पर जवनी माला होय, ते स्त्रीने सौभाग्यवाली तथा लक्ष्मीने लावनारी जाणवी. जे स्त्रीनां स्तनो अत्यंत कठोर अने ऊंचां होय, ते स्त्री पर पतिनो अत्यंत प्यार होय छे; वली जे स्त्रीनां स्तनो सुवर्णना कलश सरखां वचे श्याम रंगनी डींटडीवालां होय, ते स्त्रीने अति उत्तम जाणवी. जे स्त्रीनां स्तनो हमेशां शीतल रहेतां होय, तेणीने दुर्भागिणी जाणवी. जे स्त्रीनां स्तनो हमेशां उष्ण रहेतां होय, तेने कामविलासमां चतुर तथा गुणवंती जाणवी. जे स्त्रीनां स्तनोनी वचे बिलकुल मार्ग रहेतो न होय, तेणीने दुर्भागिणी तथा कुटुंबनो नाश करनारी जाणवी. जे स्त्रीनां स्तनो पर वाल होय, तेने माकण सरखी जाणवी. जे स्त्रीनां स्तनो मांस विनानां तथा नरम होय, तेणीने शंखिनी जाणवी. जे स्त्रीना डाबा स्तन पर तल अथवा मस होय, तेणीने उत्तम जाणवी, पण जो जमणा स्तन पर मस के तल होय, तो तेणीने हमेशां कंकासवाली तथा दुर्भागिणी जाणवी. जे स्त्रीना जमणा स्तन पर श्रीवत्सनुं के साथीयानुं चिं-

ठन होय, ते स्त्रीने पोताना वरनार तरफथी अति-शय सुख मळे छे. जे स्त्रीना माथा स्तन उपर तलस अथवा मुशलनुं चिह्न होय, ते स्त्रीने दुराचारिणी, व्यभिचारिणी तथा कुळनो नाश करनारी जाणवी. जे स्त्रीनां स्तनोनी डींटडीओ तमाम श्याम रंगनी होय, ते धननो नाश करे, पण जे स्त्रीनां स्तननी डींटडीओ जरा कासी अने रताशनी झांय मारती होय, ते स्त्रीने उत्तम जाणवी. जे स्त्रीनां स्तनोनी डींटडीओमांथी प्रसव वखते पण दूध वहेतुं नथी, ते स्त्रीने पुत्रादिकनो क्षय करनारी जाणवी. जे स्त्रीनां बन्ने स्तनोनी वचेना भागमां देवमंदिरनुं चिह्न होय, तेणीने चक्रवर्तीनी पट्टराणी जाणवी. जे स्त्रीनां स्तनो चपटां होय, तेणीने वांझणी जाणवी.

हवे जे स्त्रीना उदर पर त्रण वलीओ होय, तेणीने उत्तम जाणवी; पण जो तेओमांथी एक पण खंडित थयेली होय, तो तेणीने तुरत विधवापणुं मळे छे. जे स्त्रीनुं पेट घडा सरखुं ऊंचुं तथा स्तनोनी अने पेटनी ऊंचाइ सरखी होय, तेणीने शंखिनी तथा दुर्भागिणी जाणवी. जे स्त्रीनो उदरनो भाग गंभीर अने उपरथी जणाय तेवो न होय, ते स्त्रीने उत्तम जा-

पेडुं ऊंचुं नीचुं टेकरावाळुं होय, ते स्त्रीने दरिद्री जाणवी. जे स्त्रीनुं पेडुं सपाट तथा कोमल होय, ते स्त्रीने राजानी पट्टराणी जाणवी. जे स्त्रीना पेडु परना वाळोमां चक्रनो आकार होय, तेणीने वासुदेवनी मुख्य स्त्री जाणवी. जे स्त्रीना पेडुना वाळमां जमरानो आकार होय, तेणीने कुळनुं नक्षण करनारी राक्षसी सरखी जाणवी. जे स्त्रीना पेडुना वाळमां शंखनी निशानी होय, तेणीने चक्रवर्तीनी पट्टराणी जाणवी. जे स्त्रीनुं पेडुं अत्यंत कठिन अने मांस विनानुं होय, तेणीने डुर्जागिणी जाणवी. जे स्त्रीनी योनि कमळनी पीठना आकारनी होय, ते स्त्रीने धननी तथा पुत्रोनी वृद्धि करनारी जाणवी; वळी जे स्त्रीनी योनि कोमळ होय, ते स्त्रीने पण उत्तम जाणवी. जे स्त्रीनी योनि लांबी होय तेणीने डुर्जागिणी तथा कुळनो नाश करनारी जाणवी. जे स्त्रीनी योनिनो जमणो जाग ऊंचो होय, ते स्त्री घणा पुत्रोने जन्म आपे, तथा जे स्त्रीनी योनिनो मावो जाग ऊंचो होय, ते घणी पुत्रीउने जन्म आपे. जे स्त्रीनी योनि बहुज ऊंडी होय, ते स्त्री वंध्या होय. जे स्त्रीनी योनि पर दक्षिणावर्त जमरो होय, ते स्त्री

पुत्रवती, धनवती तथा गुणवती होय. जे स्त्रीनी योनि कठोर होय, ते स्त्री कुर्भागिणी जाणवी. जे स्त्रीनी योनि नीचेना जागमा वधारे गयेली होय, ते स्त्रीने अत्यंत व्यभिचारिणी जाणवी. जे स्त्रीनी योनिनो रंग गुलाब सरखो होय, ते स्त्रीने उत्तम पद्मिनी सरखी जाणवी. जे स्त्रीनी योनिनो रंग श्वेत होय, ते स्त्रीने मूर्ख जाणवी. जे स्त्रीनी योनिनो रंग कालो होय, ते स्त्रीने धननो नाश करनारी जाणवी.

हवे जे स्त्रीनां नितंबस्थलो (केडनी पाछलना जागो) अत्यंत विस्तारवालां अने मांसथी बहुज जरेलां होय, ते स्त्रीने प्रायः वांऊणी जाणवी. जे स्त्रीनां नितंबस्थलो तमाम उदर तथा पीठनी साथेज मली गयेलां होय, अने पीठ तथा तेओनो तफावत देखातो न होय, ते स्त्रीने धन धान्यनो नाश करनारी जाणवी. जे स्त्रीना नितंबो पर वाल उगेला होय, तेने राक्षसी जाणीने घरमां राखवीज नहि. जे स्त्रीना नितंबो पर करचली पडती होय, ते स्त्रीनो तुरत त्याग करवो, केमके ते स्त्री घरमां होवाथी धननी हानि थाय छे. जे स्त्रीना नितंबो गोल अने मांसथी पुष्ट तथा खाडा खचुचडा विनाना होय, ते स्त्रीने

उत्तम जाणवी. जे स्त्रीना नितंबो हमेशां ठंडा रहेता होय, ते स्त्रीने सौभाग्यवाळी जाणवी. जे स्त्रीना नितंबो उष्ण रहेता होय, ते स्त्रीने काम विकारवाळी जाणवी. जे स्त्रीना जमणा नितंबो पर विमाननो आकार होय, ते स्त्रीने पद्मिनी जाणवी. जे स्त्रीना जमणा नितंब पर भमरानुं चिह्न होय, तेणीने शंखिनी जाणवी. जे स्त्रीनो डाबो नितंबभाग जरा उंचो अने जमणो जरा नीचो होय, तो तेणीने कुटुंबमां क्लेश करावनारी तथा अपयश अपावनारी जाणवी. जे स्त्रीना डाबा नितंबस्थल पर मुशलनुं चिह्न होय, तेणीने धननो क्षय करनारी जाणवी. जे स्त्रीनां नितंबस्थलो कर्कश होय, तेणीने कुटुंबमां क्लेश करावनारी जाणवी.

हवे जे स्त्रीना साथळो गोळ तथा मांसथी भरेला तथा केळना स्तंभ सरखा कोमल होय, तेणीने उत्तम जाणवी. जे स्त्रीना साथळो पर वाळ उगेला होय, तेणीने पुत्र तथा पतिनो क्षय करनारी जाणवी. जे स्त्रीना साथळोमां हाडकांउना टेकाराउ नीकळेला होय, तेणीने कुळ तथा धननो नाश करनारी ... जे स्त्रीना साथळो टुंका अने कर्कश

सासरीआंउ तरफथी अत्यंत मान मेलवी शके छे. जे स्त्रीना पगना नखो फाटवाला होय, ते स्त्रीने दुर्भागिणी तथा बन्ने कुलोनो नाश करनारी जाणवी. जे स्त्रीना पगना अंगुठाना नखो पीला रंगना होय,तेणीने तुरत तजवी; केमके तेवी स्त्रीउ धननो नाश करे छे. जे स्त्रीनी पगनी वचली आंगली टचली आंगलीनी बरोबर लांबी होय, ते स्त्रीने शंखणी जाणवी. जे स्त्रीनी पगनी टचली आंगली गोल अने जरा चपटी होय, ते स्त्रीने राज्यनी धणीआणी जाणवी; तथा तेवी स्त्री दान आदिकथी लोकोमां घणो जश मेलवे छे. जे स्त्रीना जमणा पगनी आंगलीउना अंतरमां छिद्रो देखातां होय, ते स्त्रीने नीच कुलमां अवतरेली तथा व्यभिचारवाली जाणवी. जे स्त्रीना पगना तलीयामां मध्य भागमां रथना आकारनुं चिह्न होय, तेणीने शूरवीर तथा राजाने मानीती जाणवी. जे स्त्रीना पगनां तलीयांमां कोढनां जेवां सफेद चाठां होय, तेणीने तुरत विधवा तथा दुःखी थनारी जाणवी. जे स्त्रीनी पगनी पेनीमां शंखनुं चिह्न होय, तेणीने वासुदेवनी स्त्री जाणवी. एवी रीते पुरुष तथा स्त्रीना शरीरनां चिह्नो कह्यां.

ठंचो अथवा अधिक होय, तेने तेना स्वामीनुं मृत्यु करनारो जाणवो. जे घोडानो आगलनो जमणो पग आगलना डावा पग करतां टुंको होय, तेने अग्नि आदिकनो भय करनारो जाणवो. जे घोडो आगला बन्ने पग चलती वखते जरा जमीनथी उंचा राखतो होय, तेने धननो क्षय करनारो जाणवो. जे घोडाना आगला बन्ने पगोमांथी एक पग पण चलती वखते जमीनथी उंचो रहेतो होय, तेने शत्रु तरफना भयने करनारो जाणवो. जे घोडानो चलती वखते पाछला बन्ने पगोमांथी कोइ पण पग जमीनथी जरा उंचो रहेतो होय, तेने उत्तम जातिनो घोडो जाणवो, तथा ते घोडो पोताना स्वामीनी लक्ष्मी वधारे छे.

एवी रीते घोडानां सामान्य लक्षणो कह्यां.

हवे विशेष लक्षणो कहे छे.

जे घोडाना बन्ने कानो अलंकित तथा अणीदं वाला होय छे, तेने अति उत्तम जातिनो तथा कीर्त्ति अने धनने वधारनारो जाणवो. जे घोडानो जमणो कान डावा कानथी जरा मोटो अथवा नानो होय, अने ते अक्कड नहीं रहेतां नमी जतो [illegible], तेने तेना स्वामीनो नाश करनारो जाणवो.

जे घोडाना जमणा कानमां जमरानुं चिह्न होय, तेने पण तेना स्वामीना कुलनो नाश करनारो जाणवो, पण जो तेना जमणा कानमां दक्षिणावर्त्त चक्रनुं चिह्न होय, तो तेना स्वामीने ते राज्य आदिक लक्ष्मीने मेलवनारो जाणवो. जे घोडाना जमणा काननी अंदरनी बाजुए सफेद चाठुं होय, तेने उत्तम जातिनो घोडो जाणवो; पण ते सफेद चाठानी वच्चे लाल अथवा कालो डाघ होय, तो तेने तेना धणीना द्रव्यनो तथा कुलनो नाश करनारो जाणवो. जे घोडानो डाबो कान जमणा कानथी जरा नानो मोटो होय, तेने देशमां पण दाखल थवा देवो नहीं, केमके तेवो घोडो दुकाल अथवा मारी (मरकी) आदिक भयने उत्पन्न करे छे. जे घोडानो डाबो कान जरा फाटेलो अने अंदरनी बाजुए सफेद डाघवालो होय, तेने धन धान्यादिकनो नाश करनारो जाणवो. जे घोडाना डाबा काननी उपरनी बाजुए शंखनुं चिह्न होय, ते घोडानो स्वामी वासुदेवपणाने नक्की पामे. जे घोडाना डाबा काननी अंदरनी बाजुए घणा मसो होय, ते घोडो राज्यमां रहेवाथी राज्यनो नाश करे छे, तथा शत्रु तरफना

[illegible] છે, જે ખોરાકો [illegible] અપાચ્ય
રહેવાથી [illegible] ન હોય, તેમ તો કેટલું માટે
પડી હોય, આ રીતે ખોરાક ખાવાનો આગ્રહ કરે છે, માટે
તેવા ખોરાક પર આવી [illegible] કરવી નહીં.

હવે કેટલાક ખોરાકના [illegible] કહીએ.

હવે તેવાં [illegible] લક્ષણો કહું છે.

[illegible]

तेने राजाए पोताना उपयोगमां लेवो नहीं, केमके तेवो घोमो शत्रुउं तरफनो अत्यंत जय देखाडे छे. जे घोमानी आंखोनो रंग जरा रताश मारतो अने तेजवालो होय, तेने उत्तम जातिनो घोडो जाणवो; ते पर स्वारी कर्याथी लडाइमां शत्रुनो नाश थाय छे, तथा धननी वृद्धि थाय छे. जे घोमानी जमणी आंखमां चक्रनुं चिह्न होय, ते घोमो तेना स्वामीनी कीर्त्ति पृथ्वी पर फेलावे छे. जे घोमानी जमणी आंखना पोपचा पर शंखनुं चिह्न होय, ते घोडो खरीद करवाथी राज्य आदिकनी संपदा पोतानी मेले आवीने मेटे छे. जे घोडानी जमणी आंख फुटेली अथवा हमेशां अत्यंत मेलवाली (पीयावाली) रहेती होय, तेवो घोडो अत्यंत नुकशानकारक होय छे, माटे तेवो घोडो राखवो नहीं. जे घोडानी बन्ने आंखोनां पोपचां पर बीजना चंद्रने आकारे चिह्न होय, ते घोडो फक्त चक्रवर्त्तीनेज उपयोगमां आवे छे; अर्थात् तेवा घोडा पर बीजो कोइ स्वारी करी शके नहीं. जे घोडानी डाबी आंखना पोपचा पर सफेद डाघो होय, ते घोडो धननो नाश करे छे. जे घोडानी बन्ने आंखो हमेशां मलिन (पीयावाली) होय छे,ते घोडो घास

ती वखते स्खलना पामे छे, माटे तेवा घोडा पर स्वारी कर्याथी जीवनो जोखम थाय छे. जे घोडानी आंखो सोनेरी रंगनी चळकती अने अणीदार होय छे, तेमां कंइ पण संशय नथी. जे घोडानी आंखो भयंकर होय छे, ते घोडो नुकशान करनारो छे. जे घोडानी जमणी आंखना पोपचा पर एकज मस होय, तो ते तेना स्वामीना कुटुंबनी कीर्त्ति वधारे छे; पण जो एक करतां वधारे मस होय, तो ते धन धान्यनो नाश करे छे. जे घोडानी बन्ने आंखोनां पोपचां पर घणा मसो होय छे, तो ते अग्नि आदिकनो भय उपजावे छे.

एवी रीते तेनी आंखोनुं स्वरूप जाणवुं.

हवे तेनी नासिकानुं स्वरूप कहे छे.

जे घोडानी नासिकानां बन्ने द्वारनी बहारनी चामडी लाल रंगनी होय, तेने उत्तम जातिनो अश्व जाणवो. जे घोडानी नासिकानां बन्ने द्वारोनी चामडी काळा रंगनी होय, तेने मध्यम जातिनो अश्व जाणवो. जे घोडानी नासिकानां बन्ने द्वारोनी चामडी जरा छीकाश मारता रंगनी तथा कोमळ होय, तेवो घोडो कोइ महान् पुरुषोनेज मळे छे; ... छे. ते सर्व जगाए हनुमाननी पेठे विजयज व-

त्तवि ठे. जे घोमानी नासिकानुं जमणुं द्वार मावी नासिका करतां जरा मोटुं होय, ते घोडो लक्ष्मीनो नाश करे ठे. जे घोमानी जमणी नासिकाना द्वारपर सफेद चाठुं होय, तेने उत्तम जातिनो तथा कुटुं-बनी वृद्धि करनारो घोमो जाणवो. जे घोमानी ज-मणी नासिका पर कमलना आकारनुं चिह्न होय, तेवो घोडो तेना स्वामीने राज्य आदिक संपदानो लाज मेलवी आपे ठे. जे घोमानी जमणी नासिका पर मत्स्यना आकारनुं चिह्न होय, ते घोमो पाणीमां पण सुखेथी तरी शके ठे. तथा तेना स्वामीने ल-क्ष्मीनी वृद्धि करे ठे. जे घोमानी जमणी नासिका पर चक्रनुं लंठन होय, तेवो घोमो पुत्र परिवारनी वृद्धि करे ठे. जे घोमानी मावी नासिका पर त्रिशूलना आकारनुं चिह्न होय, तेवो घोमो लमाइ आदि-कमां शत्रुने अर्जुननी पेठे नय पमाडे ठे. जे घो-मानी डावी नासिका पर जमगनुं चिह्न होय, तेवो घोडो तेना स्वामीनुं संशयरहित चार मासनी अंदर मृत्यु उपजावे ठे. जे घोडानी मावी नासिका पर वदा-मना आकारनुं लंबगोल सफेद चाठुं होय, तेवो घोमो कीर्त्तिनो नाश करे ठे, माटे तेवा घोडाने सर्

नी पेठे तुरत तजवो. जे घोडानी डाबी नासिका पर घणा वाल होय, अने जमणी नासिका पर बिलकुल वाल न होय, तेवा घोडाने राक्षसरूप मानीने तुरत तजवो, केमके तेवो घोडो राख्याथी कुटुंब तथा धननी हानि थाय छे. जे घोडानी नासिकानां बन्ने द्वारो सारी रीते खुल्लां नहीं रहेतां चपटां रहे छे, तेवो घोडो रोग आदिकनो उपद्रव करनारो कह्यो छे, माटे बन्ने नासिकाउं कठोर अने अंदरथी पण चीकाश विनानी रहेती होय, तेवा घोडाने तजवाथीज कुटुंबनी आबादी वधे छे. जे घोडानी बन्ने नासिकाउं पर गुच्छाबंध तथा अत्यंत लांबा वाल उगेला होय, तेवो घोडो शत्रु आदिकना जयनी पुष्टि (वृद्धि) करे छे, माटे तेवा घोडानो पण त्याग करवो. एवी रीते नासिकालुं लक्षण जाणवुं.

हवे तेना मुखनां लक्षणो कहे छे.

जे घोडाना मुखमांथी शवना (मुरदाना) जेवो दुर्गंध फेलावनारो वास नीकलतो होय, तेवो घोडो रोग आदिकना [illegible] वधारे छे. जे घोडाना मुख- [illegible] वास नीकलतो [illegible] आदिकनी महे-

जसी होय छे, तेवो घोमो तेना स्वामीनी अत्यंत कीर्त्ति वधारे छे. जे घोडाना कपालमां त्रिशूलने आकारे सफेत चिह्न होय, तेने लमाइ आदिकमां विजय करनारो जाणवो. जे घोमाना कपालमां सफेत चक्रनुं चिह्न होय, तेने पण विजय आपनारो जाणवो. जे घोमाना कपालमां अर्ध चंद्रने आकारे सफेत चिह्न होय, तेने तेना स्वामीनी लक्ष्मी वधारनारो जाणवो. जे घोमाना कपालमां गोल आकारनुं सफेत चिह्न होय, तेने तेना स्वामीनुं कल्याण करनारो जाणवो. जे घोमाना कपालमां सफेत कमलना आकारनुं चिह्न होय, तेने पण शुभ सूचवनारो जाणवो. जे घोमाना कपालमां सफेत सर्पना आकारनुं चिह्न होय, तेने कुटुंबनो क्षय करनारो तथा धननो पण नाश करनारो जाणवो. जे घोडाना कपालमां सफेत मत्स्यना जोमलाना जेवुं चिह्न होय, तेने महामंगलिक जाणवो; तथा तेनुं चोर आदिकथी सारी रीते रक्षण करवुं. जे घोमाना कपालमां श्याम रंगनुं अंकुशना आकारनुं चिह्न होय, तेने तेना स्वामीनुं मृत्यु करनारो जाणवो. जे घोमाना कपालमां श्याम रंगनुं तथा वचे सफेत वाळावाळुं कोइ पण पक्षीना आकारनुं

नामे राजा राज्य करतो हतो, तेने चंडकांता नामनी स्त्री हती, तथा तेउने वृद्ध अवस्थामां एक पुत्र थयो. तेनुं नाम तेउंए माताना स्वप्नने अनुसारे सूर्यकांत राख्युं. ते पुत्र वीश वर्षनी उमरनो थतां तेमनां मातपिताए कनकवती नामनी एक राजकन्या साथे तेनुं लग्न कराव्युं. पछी एक दहाडे श्रीमुनिसुव्रत स्वामी विहार करता थका, तथा जव्यजनरूपी कमलने प्रफुल्लित करता थका सूर्यनी पेठे त्यां आवीने समोसर्या. देवोए त्यां रेवा नदीना जमणा कांठा पर समोसरण रच्युं, तथा ते पर बेसीने प्रजु राजा आदिक जव्यलोकोने नीचे प्रमाणे देशना देवा लाग्या.

हे जव्यलोको! आ संसाररूपी समुद्रमांथी तारवाने दया धर्म सिवाय वीजो कोइ पण धर्म नथी. जे प्राणीउ दया राख्या विना जीवहिंसाथी धर्म माने छे, तेउ नरकमां जइने आ नगरमांज रहेनार अग्निशर्मानी पेठे अत्यंत दुःख सहन करे छे. ते सांजली राजाए हाथ जोडीने प्रजुने विनंति करी के हे ज- ...। ते अग्निशर्मानो वृत्तांत आप कही संजलाववा ...। करशो. त्यारे प्रजु पण गंजीर ध्वनिथी कहेवा

रोमांथी घणा ब्राह्मणो ते यज्ञमां जाग लेवा माटे आव्या हता.

एटलामां ते घोमाना पुण्यथीज खेंचाएला होय नहीं जेम, तेम अमो पण अहीं आवी पहोंच्या. अमारुं आगमन सांजलीने घणा जव्यजनो देशना सांजलवाने आव्या. तेमां तमारा पिताना पिता चंडशेखर पण अमारी देशना सांजलवाने आव्या हता; तेउनी साथे आ नगरीना अत्यंत धनवान् कमलशा नामे शेठ पण आव्या हता. ते शेठ बहुज जड परिणामवाला तथा आसन्नजव्य (तुरत मोदे जनारा) हता; धर्मदेशना सांजल्या बाद कमलशाहे अमोने अंजलि करी (हाथ जोमीने) पूव्युं के हे जगवन्! आ शहेरमां ब्राह्मणोए अश्वमेध यज्ञनो प्रारंज करेलो ठे, अने तेनी क्रिया आज एक मास थयां तेउ करे ठे, वली तेउए ते क्रियामां अनेक गग (बकरां) आदिकनो होम कर्यो ठे, अने आवती काले तेउ एक घोमानो होम करनारा ठे; तेउनुं आवुं हिंसामय कार्य जोइने अमोने तो कंपारी ठुटे ठे; माटे ते जीवनी कोइ पण प्रकारे रक्षा थाय, एवो मार्ग आप सूचववा कृपा करशो.

ते सांजळी श्रमोए ते शेठने कह्युं के हे श्रेष्ठिन्! ते अग्निशर्मा ब्राह्मण श्रजवी छे; तथा श्रावी रीतनां हिंसक कार्यो करीने ते नरके जवानो छे; वली श्रावती काले ते जे घोडानो होम करनारो छे, तेनी रक्षा माटे तथा हिंसक ब्राह्मणोने प्रतिबोधवा माटेज श्रमारुं श्रहीं श्राववुं थयुं छे, ते घोडो देवांगी छे, श्रने देवताएज ते श्रग्निशर्मानो नाश करवा माटे पोते घोडानुं स्वरूप धारण करेलुं छे; ते घोडो देवताइ छे, तेनुं चिह्न ए छे के तेनी केशवाली लीला सोनेरी रंगनी चलकती छे; श्रने तेवी केशवाली श्रा पृथ्वी परना घोडाउमां होती नथी. तेम तेनां लक्षणो पण सघलां उत्तम जातिना घोडानां छे. तेनुं विशेष स्वरूप तमोने श्रावती काले प्रजातमां जणाशे. एटलुं कही प्रभु मौन रह्या.

राजा तथा शेठ पोतपोताने स्थानके गया; शेठना मनमां तेज विचार घोलाया कर्यो. तथा क्यारे प्रजात थाय? तेनो विचार करतो ते निद्रावश थयो. रात्रिने पाछले पोहोरे तेने स्वप्न श्राव्युं के ते घोडो पोताना द्वारमां बांधेलो छे, तथा तेथी पोतानी लक्ष्मी श्रादिकमां बहुज वधारो थयो छे.

पछी प्रजाते शेठ जाग्रत थइने तथा नित्यनियम करीने अमारी पासे आव्यो, तथा पोतानुं स्वप्न अमोने तेणे कही संजलाव्युं. पछी अमो पण राजा आदिक परिवार सहित ते यज्ञस्थानके गया. ते वखते यज्ञनी सघली तैयारीउं चाली रही हती. केटलाक ब्राह्मणो ते घोडाने ऊष्ण जलथी नवराववा लाग्या; पछी तेउंए तेना मस्तकमां सिंदूरनुं तिलक कर्युं; तथा तेना पर लीला रंगनुं रेशमी कपडुं आच्छादन कर्युं. एक ब्राह्मणे लाल रेशमी कपडाथी तेनी आंखो पर पट्टबंध कीधो. अग्निकुंडमां चंदन, धूप, मध, घी विगेरे नाखतो तथा मुखथी वेदपाठ जणतो थको अग्निशर्मा पण एक पाटला पर अग्निकुंडनी जमणी बाजुए बेठेलो हतो, ते वखते अमारी आज्ञाथी अमारी साथेना एक साधुए अग्निशर्मानी सामे जोइने तेने कह्युं के हे अग्निशर्मा! आवी रीतनी हिंसा करीने तुं नरकमां जवानी केम इच्छा करे छे ? ते सांजली अग्निशर्माने अत्यंत क्रोध चड्यो, अने तेणे ब्राह्मणोने हुकम कर्यो के आ जैन साधुउंने मंरूप बहार काढी मेलो. ते सांजलतांज घोडाए पोतानुं नरसिंहनुं जयंकर रूप

करीने ते अग्निशर्माने बलता कुंममां नाखी दीधो, जेथी ते मृत्यु पामी छठे नरके गयो, तथा त्यांथी नीकली अनंतो संसार रखमशे.

आवी रीतनुं आश्चर्य जोइ सघला ब्राह्मणो तो जयजीत थया, तथा अमारुं शरण लइने हाथ जोमीने बेठा. पछी ते घोमाए पोतानुं जयंकर रूप समावी दीधुं; तथा त्यारथी ब्राह्मणो पण नरसिंहरूपने पूजवा लाग्या. ते वखते केटलाक ब्राह्मणोए अमारी पासे दीक्षा लीधी, तथा केटलाकोए श्रावकव्रत अंगीकार कर्यां. पछी अमो सघला परिवार सहित अमारे स्थानके आव्या. पछी ते घोडो पण कमलशा शेठने घेर तेमनी साथे गयो, तथा त्यां केटलोक काल रहीने पाछो पोताने दिव्य स्थानके गयो. ते घोमाना प्रजावथी ते शेठने घेर लक्ष्मी आदिकनी अत्यंत वृद्धि थइ. अंते कमलशा शेठे तथा चंडशेखर राजाए पण दीक्षा लीधी अने घणो काल तपस्या करी स्वर्गे गया, तथा त्यांथी चवी महाविदेहमां जइ मोक्ष जशे.

आवी रीतनुं वृत्तांत सांजलीने सुरेंद्रदत्त राजाए तथा तेनी स्त्री चंडकांताए पोताना पुत्र सूर्यकांतने

राज्य सोंपीने दीक्षा लीधी, अने प्रभु पण विहार करीने अन्य स्थानके गया.

पाछलथी सूर्यकांते पण प्रभुए जे जगोए देशना दीधी हती, ते जगोए एक मनोहर स्तंभोथी सुशोभित वे माळवाळुं रेवा नदीना जमणा कांठा पर एक जिनमंदिर बंधाव्युं, तथा तेमां श्री मुनिसुव्रत स्वामीजीनी प्रतिमा बेसाडी; अने त्यारथी ते नगरना घणा लोको जैनधर्म पाळवा लाग्या. (आ ग्रंथना कर्त्ता श्री भद्रबाहु स्वामी कहे छे के) अमो पण ते नगरमां जइ, ते जैनमंदिरनी यात्रा करीने पवित्र थया छीए, केमके त्यां रहीने श्री मुनिसुव्रत स्वामीजीए ते यज्ञमां भाग लेनार ब्राह्मणोना आग्रहथी तेओना प्रायश्चित्त माटे केटलांक शास्त्रो प्ररूप्यां हतां; अने तेथी श्रीवीर प्रभुए पण प्रायश्चित्त लेवा माटे श्री भृगुकछ (भरुच) नगरमां जइ लेवानुं कह्युं छे; अमोने पण एक वखते पाटलीपुत्रमां मळेला संघे नेपालमांथी बोलाव्या हता, पण ते वखते अमो त्यां चौदे पूर्व मुहूर्त्तवारमां गणी जवाय, एवी विद्या साधता हता, तेथी त्यां पाटलीपुत्र आववानी अमोए संघनी आज्ञानो भंग कर्यो हतो; अने तेना

जवुं होय, ते जगोए नहीं जतां उलटी जगोए ते जाय छे. जे घोडाना आगला जमणा पगना गोठणमां वींछीना आकारनुं श्याम रंगनुं चिह्न होय, तेने रोग आदिकनो उपद्रव करनारो जाणवो. जे घोडाना आगला जमणा पगना घुंटणनी नीचेना भागमां सफेद रंगनुं मुशलने आकारे चिह्न होय, तेने कुटुंब तथा धननो पण क्षय करनारो जाणवो. जे घोडाना जमणा पगनी खरी पर घणा खाडा होय, ते घोडो राज्य आदिकनो नाश करे छे. जे घोडाना आगला जमणा पगनी खरीमां घणी फाटो होय, ते राज्य तथा कुटुंबनो पण नाश करे छे. जे घोडाना आगला जमणा पगनी खरी आकाशी रंगनी होय, तेवो घोडो धन विगेरेनी वृद्धि करे. जे घोडानी आगला जमणा पगनी खरी पीला रंगनी होय, ते रोग आदिकनो उपद्रव करे छे. जे घोडाना आगला जमणा पगनी खरी काला रंगनी होय, तेने मध्यम जातिनो अश्व जाणवो. जे घोडाना आगला जमणा पगनी खरीनो नीचेनो भाग भांगेलो तथा जमीन पर बरोबर नहीं रही शके तेवो होय, तेवो घोडो कुटुं-[illegible] छे. जे घोडाना आगला डाबा पगना

घुंटण पर चमरानुं चिह्न होय, ते शत्रुनो जय उपजावे छे. जे घोडाना आगला डावा पगना सायलमां घणा मसो होय, ते तेना स्वामीने रोगी बनावे छे. जे घोडाना आगला डावा पगना सायलमां सफेद चक्रनुं चिह्न होय, ते तेना स्वामीने घणो यश होय छे, तथा तेथी कीर्त्ति आदिकनी वृद्धि थाय छे. जे घोडाना आगला डावा पगना घुंटण नीचे काला रंगनुं त्रिशूलने आकारे चिह्न होय, ते तेना स्वामीने विद्या आदिकनो लाभ अपावे छे. जे घोडाना आगला डावा पगनी नीचे मुशलनुं काला रंगनुं चिह्न होय, ते लडाइ आदिकमां उपयोगी नथी, केमके तेवो घोडो तेना स्वारना कह्यामां नहीं रहेतां शत्रुनो जय करावी, पोताना स्वामीनो नाश करे छे. जे घोडाना आगला डावा पगनी खरी लाल रंगनी होय छे, ते घोडो तेना स्वामीने स्त्री आदिकनुं सुख मेलवी आपे छे. जे घोडाना आगला डावा पगनी खरी सोनेरी रंगनी तथा चलकाट मारती होय, तेवो घोडो निर्धन स्वामीने पण राज्य अपावे छे.

तेवा घोडानी कथा कहे छे.

पूर्वे श्रीसंजवनाथजीना शासनमां जितशत्रु नामे राजा कांपीलपुर नामनी नगरीमां राज्य करतो हतो; तेने कमला नामे राणी हती. राज्य करतां थका घणां वर्षो वीती गयां, पण राणीने कंइ संतान थयुं नहीं. राजाए ते माटे घणा देवदेवीउंनी मानताउं करी, पण तेथी कंइ पण आशा फलीजूत थइ नहीं; ते राजा मिथ्यात्वी होवाथी मिथ्यात्वीउंना कहेवा प्रमाणे तेणे यज्ञ यागादि कार्यो कर्यां, तथा घणा ब्राह्मणोने जोजन जमाड्यां; तथा तेउंनी अनुमति प्रमाणे तेणे घणुं ड्रव्य खरच्युं, पण तेथी पोतानी इच्छानुं कंइ पण सार्थक थयुं नहीं. ते राजानो शुजमति नामे प्रधान हतो, अने ते जैनधर्मी हतो; तेणे राजाने समजाव्यो के हे स्वामिन् ! पूर्वे करेलां कर्मो प्राणीउंने जोगव्या विना छुटको नथी. पूर्वे जवे जे प्राणीउं कोइना बालकोनो तेमनां माता पिता विगेरे बंधुउंथी वियोग करावे छे, तेवा प्राणीउंने आ जवमां संताननुं सुख मलतुं नथी; माटे हे स्वामिन् ! आप आ जवमां निराधार गरीब माणसोने आश्रय आपी पुण्य उपार्जन करो, के जेथी आ जवमां नहीं तो

परजवमां पण आपने शुभ संतति थशे. ते सांजली राजानुं मन पण तेम करवाने तत्पर थयुं, अने तेथी तेणे शहेरमां उद्घोषणा (ढंढेरो) करावी के जे कोइ माणस पोतानुं पोषण करवाने अशक्त होय, तेणे आजथी राजा पासेथी अन्न, वस्त्र विगेरे ग्रहण करवुं. एवी रीतनी उद्घोषणा करावीने तेणे एक दानशाला मंमावी, अने तेमां गरीब अशक्त प्राणीउं माटे अन्न वस्त्रनी सघली सामग्री करावी. पछी ते दानशालामां हजारो गरीब माणसो पोतानुं पोषण करी राजाने आशिष देवा लाग्यां. वली ते राजाए अवाचक प्राणीउंने चरवा माटे केटलीक जमीन बक्षीश आपी; तथा तेउंने पाणी पीवा माटे केटलाक कुंमो पोताना राज्यमां बंधाव्या. एवी रीते तेणे अनेक पुण्यनां कार्यो करीने शुभ कर्म उपार्जन कर्युं. वली ते प्रधानना उपदेशथी सम्यक्त्व पामीने हमेशां जिनमंदिरमां जइ वीतराग प्रभुनी भक्ति करवा लाग्यो, तथा उत्तम जैनमुनिउं पासेथी धर्मोपदेश सांभलवा लाग्यो. एवी रीते तेनी श्रद्धा जैनधर्म पर अत्यंत लीन थइ. राणी पण भद्रिक परिणामवाली होवाथी राजाए अंगीकार करेला मा-

गैने अनुसरवा लागी. एवी रीते धर्मकार्योमां र-
हीने तेओ पोतानो काल निर्गमन करवा लाग्यां.
एटलामां तेओना पुण्यनी प्रबलताथी त्यां श्रीसंजव-
नाथजी आवीने समोसर्या.

प्रधानना मुखथी प्रजुनुं आगमन जाणीने राजा
तथा राणी प्रधान आदिक परिवार सहित तेमने
वांदवा माटे गयां. त्यां प्रजु पण देवोए रचेला समव-
सरण पर बेसीने धर्मदेशना देता हता. ते सांज-
लवा माटे राजा आदिक पण पोताने उचित जगो
पर बेसी गया. ते वखते प्रजुए पण केवलज्ञानथी
राजाना तथा राणीना मननो अजिप्राय जाणीने,
प्रसंगोपात देशना दीधी के हे जव्यप्राणीओ! जे
प्राणी दया राख्या विना परजीवोने उपद्रव करे ठे,
ते प्राणी नरवाहन राजानी पेठे पाठलना जवमां
संताप पामे ठे. ते सांजली जितशत्रु राजाए हाथ
जोमीने प्रजुने विनंति करी के हे स्वामिन्! ते नर-
वाहन राजानुं वृत्तांत मने कही संजलाववा आप
कृपा करशो. त्यारे दयारूपी जलना उदधि (समुद्र)
सरखा एवा प्रजु पण गंजीर स्वरथी कहेवा लाग्या के
हे राजन्! कनकपुर नामे नगरमां नरवाहन नामे

राजा हतो, तेने सत्यश्री नामनी राणी हती. ते राजानां मातपिता तेने बालपणामां मेलीने मृत्यु पाम्यां हतां, अने तेनो पुत्र राज्यने लायक थयो, त्यांसुधी मंत्रीर्ड चलावता हता. एटलामां नरवाहन कुंवर पण युवावस्थाने पाम्यो, त्यारे मंत्रीर्डए तेने सत्यश्री नामनी राजकन्या साथे परणाव्यो. हवे ते मंत्रीर्डमांनो एक विजयसिंह नामनो मंत्री दया विनानो अने क्रूर स्वभावनो हतो. तेनी साथे नरवाहन राजकुमारनी मित्राइ थइ. पछी ते कुमार उमर लायक तथा राज्यने योग्य थतां मंत्रीर्डए तेने राज्यगादी पर बेसाड्यो. विजयसिंहनी मित्राइथी कुंवरने शिकार करवानो घणो शोख थयो, तेथी ते तेनी साथे केटलाक स्वारोने लइने हमेशां वनमां शिकार करवा जतो, तथा घणां पशुर्डनी हिंसा करतो. एक वखते वनमां ते शिकार करवा गयो, त्यारे तेणे नदीना किनारा परनी एक गुफामां एक सिंहणने जोइ, ते वखते सिंहण प्रसूति करवानी तैयारीमां होवाथी कष्टने लीधे जयंकर गर्जना करती हती. ते वखते नरवाहन राजा पण जय अने आश्चर्यथी ते जोवा माटे वृक्षनी र्डथे पोताना घोमा सहित

ऊगो रह्यो, तथा तेनी साथेना विजयसिंह आदिक माणसो पण नदीनी कढणमां तुपाइने रह्या. पछी ते वखते सिंहणे बे बच्चांउने जन्म आप्यो, एटलामां ते सिंहणनो स्वामी सिंह पण पोताना तथा सिंहणना जक्ष माटे एक हरिणनो शिकार करीने लाव्यो, पण एटलामां विजयसिंहना घोडाए हेषारव कर्याथी सिंह क्रोधातुर थइ जे दिशाएथी शब्द संजलायो हतो, ते तरफ पुंछडुं उंचुं करीने तथा गर्जना करीने फाल मारीने चाल्यो. त्यां तेणे एकदम विजयसिंहना घोडा पर तुटी पडीने तेने नीचे पाड्यो अने विजयसिंहने पण मारी नाख्यो. ते जोइ एक शूरवीरे त्यां आवीने तलवारथी सिंहनो पण नाश कर्यो. सिंहे वेदनानी गर्जना मृत्यु वखते करवाथी सिंहण ते तरफ दोडी आवी, त्यारे नरवाहन राजाए पाछलथी आवीने ते सिंहणने पण तलवारथी मारी नाखी. पछी राजाए सिंहणनां ते बन्ने बच्चांउने लइ लेवानो पोताना माणसोने हुकम कर्यो. पछी तेउ सघला ते बच्चांउने लइने पोताना शहेर तरफ आव्या. त्यां राजाए तेमना पर दया लावीने तेमने सारी रीते पालीने

उछेरवानो विचार कर्यो, पण तुरतनां जन्मेलां, तेथी मातानां स्तन्य विना (धावण विना) ते बच्चांओ थोमा दिवसमां मृत्यु पाम्यां. वली एक वखतनो ते राजा वनमां शिकारे गयो हतो, त्यां एक वाघना पंजाना मारथी तेनुं मृत्यु थयुं. त्यांथी काल करीने ते चोथे नरके गयो. तेनी पाछल तेने कंइ पण संतान नहोतुं; तेथी तेनुं राज्य प्रधानोए वेंची लीधुं. त्यांथी नरकथी अकाम निर्जराए करीने चवीने हे राजा! आ तुं जितशत्रु नामे राजा थयो छुं. तें पूर्व भवमां घणा जीवोनी हिंसा करी छे, तथा तें घणां पशु विगेरेनां बच्चांओने तेमनां मातपिताथी वियोग कराव्यो छे, ते कर्मना उपार्जनथी तने संताननी प्राप्ति थती नथी, अने आ भवमां तो ते तने थनार नथी, पण हवे आ भवमां जे तुं निराश्रितोने आश्रय आपीने पुण्य उपार्जन करे छे, तेथी तने आवता भवमां संताननी प्राप्ति थशे, तथा पछी सुखी थइने स्वर्गे जइश, तथा त्यांथी चवी महाविदेहमां उत्पन्न थइ मोक्षे जइश. आ तारो शुभमति प्रधान तो एकावतारी छे, ते अहींथीज अमारी पासे दीक्षा लइ, केवल पामी मोक्षे जशे.

पछी राजा तथा राणीए जड परिणामथी श्राव- कनां व्रतो प्रभु पासे अंगीकार कर्यां. शुभमतिए पण दीक्षा लीधी, तथा प्रभु साथे रह्यो. पछी राजा पोताने स्थानके आव्यो, तथा प्रभु पण विहार करी अन्य स्थानके गया.

हवे अहीं राजा तो हमेशां अनेक पुण्यनां कार्यो करवा लाग्यो. एम करता पोतानी वृद्ध अवस्था थइ, तेथी पोतानुं राज्य कोइने सोंपवाने तेणे वि- चार कर्यो. सघला सामंतोने एकठा करी पंच दि- व्यो शणगारी फरवा मोकल्यां.

हवे तेज नगरथी थोडेक दूर एक नानुं गामडुं हतुं, त्यां एक गरीब कुंभार वनमांथी माटी लावीने तेनां वासणो घणी घणी महेनते पोतानुं गुजरान चलावतो हतो. तेनी स्त्री गंभीर अने सुशील हती, तथा तेने बे छोकरा अने एक छोकरी हती. तेओ सघलां कुंभारने तेना काममां मदद करतां हतां. ते कुंभारने घेर एक घोडी हती, ते घोडीए जाणे कुंभा- रना पुण्यनी प्रबलताथीज होय नहीं जेम, तेम एक उत्तम किशोरने (वछेराने) जन्म आप्यो. ते वछेरा- मां सघलां उत्तम लक्षणो हतां, तथा विशेषमां ते-

ना आगला कावा पगनी खरी सोनेरी रंगनी हती. अनुक्रमे ते वछेरो चार वर्षनी उमरनो थयो. एटलामां ते कुंजारनी दीकरी युवावस्थाने पामेली हती, तेथी तेना लग्न माटे कुंजारने चिंता थइ; पोतानी पासे बिलकुल धन हतुं नहीं, तेथी ते मोटी फिकरमां पड्यो के हुं आ छोकरीना लग्न शी रीते करीश? पछी एक दहाडो ते कुंजारनी स्त्रीने रात्रिए स्वप्न आव्युं के पोतानो स्वामी राज्यगादी पर बेठो छे, तथा पोते तेनी राणी थएली छे; ते स्वप्न तेणे प्रभाते एक गाथना कर्णमां संभळावीने पोताना स्वामीने कह्युं के हे स्वामिन्! तमो चिंता करो नहीं, तमो आपणा आ वछेराने कांपीलपुरमां लइ जाओ अने तेने वेचीने पैसा लावो, केमके आ वछेरो सारो छे. तेथी तमोने तेनुं घणुं द्रव्य मळशे. पछी कुंजार पण स्त्रीनुं वचन मानीने ते वछेरो लइने कांपील, पुर प्रत्ये चाल्यो. त्यां तेणे जइ विचार्युं के आ वछेरो जो हुं राजाने आपुं तो ते मने घणुं द्रव्य आपशे, एम विचारी ते राजदरबार पासे जइने उभो. एटलामां राजाए शणगारेलां पांचे दिव्यो त्यांथी नीकळ्यां; तथा ते कुंजारना पुण्यथी तथा

े वगेराना प्रजावथी ते पंच दिव्योमांना हाथीए
ेना पर कलश कर्यो; अने एवी रीते बीजां दिव्यो
ए तेनी पासे प्रगट थयां. ते सघली वात लोकोए
ाजाने जइ निवेदन करी, तेथी राजाए तेने बो
ावीने घणुं आदरमान दीधुं, तथा पोतानी जोडे
ेसाड्यो, अने उत्तम प्रकारनां वस्त्र आजूपणो
हेराव्यां. कुंजार तो आ सघलुं जोइ चकित थइ
ायो. पठी राजाए तेने पोताने हाथे अजिषेक
रीने राज्यगादी पर बेसाड्यो तथा तेनुं अजयसिंह
ाम पाड्युं. अजयसिंहे पण पोताना कुटुंबने त्यां
बोलावी लीधुं, अने सुखथी राज्य पालवा लाग्यो,
तथा ते सघलो वगेरानो प्रजाव मानीने, तेनुं सारी
रीते रक्षण करवा लाग्यो. अंते राजाए अजयसिं-
हने सघलो राज्यकारजार सोंपीने राणी सहित श्री
संजवनाथजी पासे दीक्षा लीधी, त्यां उग्र तप
तपीने ते स्वर्गे गयो. ते प्रजुना कहेवा मुजब ते
अंते मोक्षे जशे.

एवी रीते प्रसंगोपात तेवा घोडानी कथा कही.

हवे जे घोमाना आगला बन्ने पगोनी वच्चे चक्रनुं
चिह्न होय ठे ते घोडो तेना स्वामीने राजा तर-

घोमाना पेट पर वृक्षना आकारनुं चिह्न होय छे,तेवो घोडो तेना स्वामीने धान्य आदिकनी वृद्धि करी आपे छे. जे घोमानो पाछलनो जमणो पग खोमांगतो होय, तेवो घोडो तेना स्वामीनां संताननो नाश करे छे. जे घोमानो पाछलनो जमणो पग वांको होय, तेवो घोडो लक्ष्मीनो निश्चये नाश करे छे. जे घोमाना पाछलना जमणा पगना साथलमां बहारना जागमां शंखनुं चिह्न होय छे, तेवो घोमो तेना स्वामीनी अत्यंत ऋद्धि वधारे छे. जे घोमाना पाछलना जमणा पगना साथलमां नोलियाना आकारनुं चिह्न होय छे, तेवो घोमो तेना स्वामीनुं तुरत मृत्यु करे छे, माटे तेवो घोडो ग्रहण करवो नहीं. जे घोमाना पाछला जमणा पगना घुंटणमां कमलना आकारनुं चिह्न होय छे, तेवो घोमो तेना स्वामीने धर्ममां जोडे छे, तथा धन आदिकनी वृद्धि करे छे. जे घोमाना पाछलना जमणा पगना घुंटणनी नीचे सर्पने आकारे चिह्न होय, तेवो घोडो तेना स्वामीनी लक्ष्मीनो नाश करे छे. जे घोमाना पाछलना जमणा पगना घुंटणनी नीचे सफेद रंगनुं मुरासने आ- .. रे चिह्न होय, तेवो घोमो तेना स्वामीने लक्ष्मी

सना काया पगनी जांगमां खीसखोलीना आकारनें चिह्न होय, तेवो घोमो तेना स्वामीने परदेश गमन करावे ठे, तथा त्यां तेने अत्यंत कष्ट अपावे ठे. जे घोमाना पाठसना काया पगना साथलमां नाल सहित कमलना आकारनुं चिह्न होय, तेवो घोमो रणसं ग्राममां जय मेलवी आपे ठे. जे घोमाना पाठसना काया पगनी जांगमां शुकना (पोपटना) आकारनुं चिह्न होय. तेवो घोमो आकाशमां पण गमन करे ठे. तेवा घोमानी कथा कहे ठे.

पूर्वे तुरुष्क नामना (तुर्कस्तानमां) अनार्य देशमां थम्कुरा नामना नगरमां मकरकेतु नामे राजा राज्य करतो हतो; तेने मत्स्योदरी नामनी राणी हती. तेज नगरमां एक वज्रजंघ नामनो सार्थवाह रहेतो हतो; ते बहुज धनवान हतो; तथा तेने त्यां एक सहस्र (हजार) उत्तम प्रकारना घोमाओ हता. तथा वली तेनी पासे घणां शकटो (गामां) हतां. ते अनेक जातनां करीयाणांथी नरीने गंधार (कंदहार) तथा बहुली देशमां जइ व्यापार करतो; तथा त्यांथी डाङ विगेरे अनेक जातनां करीयाणांथी नरीने ... देशमां आवतो. तथा एवी रीते दर वर्षे

तुं श्रावस्ती नगरीमां एक वणिक्पुत्र हतो, तारो पिता बहुज धनवान् तथा कुलीन हतो; तारा पिताना मृत्यु बाद तने वैराग्य थवाथी तें स्वयंबुद्ध आचार्यनी पासे दीक्षा लीधी हती, पण दीक्षा लीधा बाद तने जातिमदनो अहंकार थवाथी ताराथी पहेलां जेउए दीक्षा लीधेली हती, तेउने वंदन नहीं करवाना हेतुथी तुं गुरुथी छुटो पमीने विहार करवा लाग्यो, तथा उग्र तप तपवा लाग्यो. छेवटे पंदर दिवसनुं अनशन करीने तुं जातिमदथी उपार्जन करेला नीचगोत्रना कर्मथी अहीं अनार्य देशमां आवी उत्पन्न थयो छे; केमके जीवने पूर्वे करेलुं कर्म भोगव्या विना छुटकारो नथी, पण तने पूर्वभवनो संस्कार लागेलो छे; तेथी आ भवमां जो के तुं अनार्य देशमां उत्पन्न थयो छुं, तोपण तारुं हृदय दयाथी भरेलुं छे; तने सघलां प्राणीउं पर स्वाभाविक दया उत्पन्न थाय छे, तेथी तुं आ भवमां अनेक पुण्यबंधन करीने चोथे देवलोके जइश, त्यांथी चवीने महाविदेहमां जइ मोक्षे जइश. ते सघलुं वृत्तांत सांभलीने वज्रजंघनी आंखोमां हर्षनां अश्रुउं भराइ गयां. पछी पोताने जातिस्मरण ज्ञान थयुं हतुं, तेथी

तेणे प्रभुनां वचननुं प्रत्यक्ष प्रमाण जोयुं, अने तेनी मनोवृत्ति जैनधर्म पर अतिशय अभिलाषा धारण करवा लागी. पछी तेणे प्रभुने नमस्कार करीने विनंति करी के हे स्वामिन् ! हुं अहीं अनार्य देशमां मारां पूर्वकृत कर्मोने अनुसारे जन्मेलो छुं; पण हवे तो मने अहीं रहेवुं कंटक तुल्य लागे छे. माटे हवे मारे शुं करवुं ? ते आप कृपा करीने कहेशो. त्यारे प्रभुए पण ज्ञानथी तेनुं आयुष्य मात्र त्रण दिवसनुं जाण्युं, तेथी तेने कह्युं के हे वज्रजंघ ! तारुं आयुष्य मात्र हवे त्रण दिवसनुं छे, माटे तारे कोइ तीर्थस्थानके जवुं, तथा सघळुं धन परोपकारमां खरचीने तारे फक्त धर्मध्यानमां रहेवुं. ते सांभळी वज्रजंघे फरीने प्रभुने विनंति करी के हे स्वामिन् ! आ अनार्य देशमां तो तीर्थस्थानक कोइ पण छे नहीं अने आर्य देश तो अहींथी घणु दूर छे, तो त्यां त्रण दिवसमां मारायी शी रीते पहोंचाय ? ते सांभळी प्रभुए पण तेने भव्यजीव जाणीने कह्युं के हे वज्रजंघ ! तुं विषाद (खेद) कर नहीं. तारी पासे एक हजार उत्तम घोडाओ छे; तेमां जे घोडानी पातळी काया पगनी जंघामां शुकना (पोपटना) आकारनुं चिह्न छे,

ते घोमो आकाशमां पण पवननी पेठे गमन करी शके तेवो छे, अने ते घोमो तने क्षणवारमां तारी इछित जगोए लइ जशे. ते सांजली वज्रजंघे फरीने पण प्रजुने विनंति करी के हे स्वामिन्! कया तीर्थमां जवाथी मारो उद्धार थशे? त्यारे प्रजुए तेने कह्युं के हे वज्रजंघ! सर्व तीर्थमां शिरोमणि सरखा एवा शत्रुंजय नामना तीर्थ प्रत्ये जजे, अने ते तीर्थ अत्यंत पवित्र छे, त्यां जइ आ घोमाने तुं कोइने नहीं आपतां वनमां बुटो मूकजे तथा तुं ते पर्वत पर चमीने अनशन करजे. ते सांजली वज्रजंघ तो प्रजुने वांदीने पोताने स्थानके आव्यो, अने प्रजु पण विहार करता अन्य स्थानके गया.

हवे अहीं वज्रजंघे पोतानी घोमा बांधवानी अश्वशालामां जइ तपास करी, तेवा घोमाने पोताने घेर आण्यो. पोतानी पासेना सघला घोमाओना रक्षण माटे तेणे पोताना पुत्रने समजाव्यो; तथा पोतानी पासेनुं केटलुंक ऊव्य पुत्रने सोंपीने बाकीनुं दीन माणसोने तेणे वहेंची आप्युं.

पत्नी प्रजाते कोइ जाणे नहीं तेम ते घोमा पर स्वार थइने क्षणवारमां आकाशमार्गे शत्रुंजय तीर्थ

खातुं होय, तेवो घोमो रणसंग्राममां शत्रु तरफनो त्रास उपजावे छे. जे घोमाना पृष्ठनी पाछलनो जाग पुष्ट अने मांसल होय छे, तेने उत्तम जातिनो अश्व जाणवो; तथा तेवो घोडो दोमवामां बहुज वेगवालो होय छे. जे घोमाना पृष्ठना पाछलना बन्ने जागो पर चक्रनां चिह्नो होय, तेवो घोडो तेना स्वामीने लक्ष्मीनी वृद्धि करे छे. जे घोमाना पृष्ठना पाछलना बन्ने जागो पर शंखना आकारनां चिह्नो होय छे, तेवो घोमो तेना स्वामीना महत्त्वनी वृद्धि करे छे.

एवी रीते तेना पृष्ठजागनुं स्वरूप कह्युं.

हवे तेना लांगूलनुं (पुंछमानुं) स्वरूप कहे छे.

जे घोमानुं पुंछमुं जमीनने स्पर्श करतुं होय, तेवो घोमो तेना स्वामीनी लक्ष्मीनो नाश करे छे. जे घोमानुं पुंछडुं तेना पाछलना पगोना घुंटणोनी उपर रहेतुं होय, अर्थात् तेटलुं लांबुं होय, तेवो घोडो तेना स्वामीना परिवारनो नाश करे छे. जे घोमानुं पुंछमुं कोमल, चलकतुं अने गुच्छादार होय तथा घुंटणथी नीचे रहेतुं होय, तेवो घोडो तेना स्वामीनी लक्ष्मीनी वृद्धि करे छे. जे घोमानुं पुंछडुं कर्कश होय छे, तेवो घोडो तेना स्वामीना परिवारनो नाश

करे छे. जे घोडानुं पुंछडुं अल्प केशोवाळुं होय छे, तेवो घोडो तेना स्वामीनी लक्ष्मीनो नाश करे छे. जे घोडानुं पुंछडुं वांकुं रहेतुं होय, तेवो घोडो तेना स्वामीना कुटुंबनो नाश करे छे. जे घोडानुं पुंछडुं अत्यंत स्थूल जाडुं होय, तेवो घोडो तेना स्वामीने परदेश गमन करावी कष्ट आपे छे. जे घोडानुं पुंछडुं स्निग्ध होय छे, तेवो घोडो तेना स्वामीने राज्य आदिकनो लाभ मेळवी आपे छे. जे घोडानुं पुंछडुं केसरना रंगनुं तथा कोमळ अने मनोहर होय छे, तेवो घोडो तेना स्वामीनी लक्ष्मी तथा कीर्तिनी वृद्धि करे छे.

एवी रीते अश्वना पुंछडानुं स्वरूप जाणवुं.

हवे तेनी गतिनुं स्वरूप कहे छे.

जे घोडो स्वारी कर्याथी स्थिर नहीं रहेतां चपळज रहे, तेने उत्तम जातिनो तेजी घोडो जाणवो. जे घोडो तीर्छी गतिथी चालतो होय, तेवो घोडो पण उत्तम जातिनो कहेवाय छे; तथा ते पोताना स्वामीनी संपत्तिनी वृद्धि करे छे. जे घोडानी गति धीमी तथा स्वारने कंटाळो उपजावनारी होय छे, तेने कनिष्ट (हलकी) जातिनो अश्व जाणवो. जे घोडानी गति सुख उपजावनारी होय छे, तेने उ-

त्कृष्ट जातिनो अश्व जाणवो. जे घोमाने दोमतां थका शरीरे फेन (फीण) आवतां होय, तेने पण उत्तम जातिनो तथा तेना स्वामीनी लक्ष्मीनी वृद्धि करनारो अश्व जाणवो. जे घोमानी तीव्र गतिमां सघला संपूर्ण पगो जमीनने स्पर्श करता न होय, तेने उत्कृष्ट जातिनो अश्व जाणवो.

एवी रीते तेनी गतिनुं स्वरूप कह्युं.

हवे तेना नादनुं स्वरूप कहे छे.

जे घोमानो नाद गंभीर होय छे, तेने उत्तम जातिनो अश्व जाणवो; तथा तेवो घोमो तेना स्वामीनी लक्ष्मीनी वृद्धि करे छे. जे घोमानो नाद तीव्र अने भयानक होय छे, तेवो घोमो तेना स्वामीना परिवारनो तुरत नाश करे छे. जे घोमानो नाद सूक्ष्म होय छे, तेने हलकी जातिनो अश्व जाणवो, तेवो घोमो ग्रहण करवाथी नुकशानी थाय छे. जे घोमो वारंवार हेषारव करतो होय, तेवो घोमो तेना स्वामीना महत्त्वनो नाश करे छे. जे घोमो कचितज तथा प्रयाण वखते हेषारव करतो होय, तेवो घोमो कल्याण तथा लाभने सूचवे छे; तेवो घोमो ग्रहण करवाथी राजा आदिक विजय मेलवे छे.

एवा रीते अश्वपरीक्षा समाप्त थइ.

हवे घोमीनी परीक्षा पण अश्व प्रमाणे जाणवी, पण घोमी पर कल्याण इच्छनार मनुष्ये स्वारी करवी नहीं, केमके घोमी पर स्वारी कर्याथी सामान्य रीते लक्ष्मी तथा राज्य आदिकनी हानि थाय छे; तेने माटे कथा कहे छे.

पूर्वे श्रीवर्धमान नामे नगरमां सत्यसुंदर नामे राजा राज्य करतो हतो, तेने सोमप्रज्ञा नामे राणी हती, तथा सुकांत नामे पुत्र हतो. वृद्ध अवस्थामां राजा तथा राणीए दीक्षा लीधी हती, तेथी राज्य कारजार तेनो पुत्र सुकांत चलावतो हतो.

एक दिवसे त्यां रथनुपुर नामना नगरनो सागरदत्त नामनो सार्थवाह केटलाक घोमा तथा घोमीओ लइने ते नगरमां आव्यो. तेनी पासे एक उत्तम जातिनी घोमी हती, ते तेणे राजाने भेट तरीके आपी; तेथी राजाए खुशी थइने तेनुं अर्ध शुल्क (जगात) माफ कर्युं. पछी ते व्यापारी पोताना अश्वो त्यां वेचीने तथा घणुं द्रव्य मेलवीने पोताने नगरे गयो.

सुकांत राजा हमेशां ते घोमी पर स्वार थइने

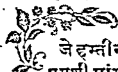
शहेर बहार वनमां फरवा जतो, ते घोमीनी ग
अत्यंत सुख आपनारी हती; तेथी राजानी ते पर अ
त्यंत ममता थइ, अने तेनुं ते घणी चीवटथी रक्ष
करवा लाग्यो.

एक दहाडे तेना राज्य पर अयोध्या नगरन
सूरसिंह राजाए चडाइ करी. सुकांत राजा पण पो
तानुं लश्कर लइने तेनी सामे आव्यो; तथा ते
बन्ने वच्चे जयंकर रणसंग्राम थयुं, तेमां बन्नेनी से
नाना असंख्य माणसोनो नाश थयो. छेवटे सूरसिं
हनुं लश्कर कंटालीने नासवा लाग्युं; त्यारे सुकांत
पण पोतानी घोमी पर स्वार थइने केटलाक स्वारो
सहित तेनी पाछल थयो, तेने पोतानी सेना पाछल
आवतो जोइने सूरसिंहे पोतानी सेनाने हिंमत
आपीने पाछी वाली, तथा सुकांतने पकडीने केद
कर्यो; केमके सुकांत जे घोमी पर बेठेलो हतो, ते
घोमी सूरसिंहना घोमानो नाद सांजलीने स्तब्ध
थइ. पछी एवी रीते सुकांतने शत्रुने हाथे केदी
थएलो जाणीने तेनी साथेना स्वारो पण नासी गया.
पछी सूरसिंह सुकांतनुं राज्य लइने तेने पोतानी

अयोध्या नगरीमां लइ गयो, तथा त्यां तेने मृत्यु पर्यंत केदमां राख्यो.

एवी रीते जो के सुकांत पोताना कर्मसंयोगे केदमां पड्यो, तोपण तेमां ते घोडी निमित्तरूपे थइ, माटे घोडी पर स्वारी करवानो श्रीसर्वज्ञ प्रभुए निषेध कह्यो छे.

हवे हस्तीनां लक्षणोनुं स्वरूप कहे छे.

जे हस्तीनी पंदर वर्षनी उमरे उंचाइ आगला पगथी मांडीने तेना स्कंध पर्यंत वसो ने चालीश अंगुलथी मांडीने वसो ने पचास अंगुलनी होय, तेने उत्तम जातिनो हस्ती जाणवो. जे हस्तीनी उंचाइ वसो ने त्रीश अंगुलथी मांडीने वसो ने चालीश अंगुल सुधीनी होय, तेने मध्यम जातिनो हस्ती जाणवो. जे हस्तीनी उंचाइ तेथी उंछी होय, तेने कनिष्ट जातिनो हस्ती जाणवो, तथा जे हस्तीनी उंचाइ वसो ने पचास अंगुलथी पण वधारे होय, तेने पण हलकी जातिनो हस्ती जाणवो. जे हस्तीनी लंबाइ तेना गंभस्थलथी मांडीने पुछ सुधी वसो ने सीत्तेर अंगुलथी मांडीने वसो ने एंशी अंगुल सुधीनी होय, तेने उत्तम जातिनो हस्ती जाणवो, तथा

तेथी उंठी अथवा अधिकी लंबाइ होय, तो कनिष्ठ जातिनो हस्ती जाणवो.

एवी रीते हस्तीनां सामान्य लक्षणो कह्यां.

हवे तेनां विशेष लक्षणो कहे छे.

जे हस्तीनो रंग सफेद बरफ सरखो होय ते तेने अत्यंत उत्तम जातिनो हस्ती जाणवो, तेवे हस्ती कोइ पुण्यशालीनेज मले छे.

तेवा हस्तीनी कथा कहे छे.

पूर्वे सिंहल नामना राक्षस द्वीपमां कूर्मावर्त नगरीमां राक्षस वंशमां सिंहवाहन नामे राजा राज्य करतो हतो, तेने रुक्मिणी नामनी राणी हती. ते द्वीपमां हाथीउंनी घणी उत्पत्ति थती. एक दिवसे कोइक हस्तिपालके वनमां फरतां फरतां एक हाथीनुं युथ (टोळुं) जोयुं. तेमां एक सफेद रंगना हाथीने ते उपर स्वामीपणुं जोगवतो जोयो. सर्वथी अगाडी ते हस्ती चालतो हतो, तथा तेनी पाछल बीजा सर्व हस्तीउं चालता. एवी रीते जोइने ते हस्तिपालके ते वात सिंहवाहन राजाने आवीने कही. त्यारे सिंहवाहन राजाए हस्तिविद्यामां कुशल एवा एक निमित्तिआने बोलावीने तेवा हस्तीउं

एक वखते ब्रह्मद्वीपनो रत्नसिंह नामे सार्थवा
केटलांक करीयाणांनां वहाणो नरीने ते सिंहलद्व
पमां वेपार निमित्ते आव्यो, तेणे राजाना दरबार
ते श्वेत हाथीने जोयो. पछी ते पोतानी वस्तुर्ज व
वेचीने तथा बीजी अनेक वस्तुर्ज त्यांथी पोता
वहाणोमां नरीने ते पोताना देश तरफ गयो. व
जइ पोताना राजा अजयसिंहने तेणे जणाव्युं
हे राजन्! सिंहलद्वीपना राजा सिंहवाहन पासे
एक उत्तम जातिना श्वेत रंगना हस्तीने जोयो छे
तथा ते हस्तीना प्रजावथी तेनी राज्यलक्ष्मी अत्यं
वृद्धि पामेली छे; ते सांजली राजानुं मन ते हस्ती
लेवाने ललचायुं तेथी तेणे पोताना सामंतोने जण
व्युं के जे कोइ ते हस्ती मने लावी आपे, ते
एक लक्ष सोनामोहोरो हुं आपीश. ते सांजलीने
एक तीव्रदक्ष नामना कोटवाले कह्युं के हे राजन्!
ते हस्ती आपने लावी आपीश. ते सांजली राजा
ए हर्षित थइने तेने तेम करवानी आज्ञा आपी

पछी तीव्रदक्ष एक वहाणमां बेसीने सिंहलद्वीप
गयो; तथा त्यां एक व्यापारीनो वेष लइने नगरम
फरवा लाग्यो. अनुक्रमे तेणे ते हस्तीने जोयो; तथा

तेनी रक्षा करनार हस्तिपालने तेणे गुप्त रीते समजाव्युं के जो तुं ते हस्ती मने सोंप, तो तने हुं दश हजार सोनामोहोरो आपीश. हस्तिपालके पण द्रव्यनी लालचथी तेम करवाने कबुल कर्युं, केमके द्रव्यथी योगीओनुं मन पण चलायमान थाय छे. पछी ते हस्तिपालके नीवडंकने कह्युं के हुं पण ताहरी माफक ब्रह्मद्रोह आचरीश केमके जो पछी हुं अहीं रहुं तो राजा मारुं मृत्यु कर्या विना रहे नहीं. नीवडंके पण तेम करवाने कबुल कर्युं.

पछी एक दहाडे ते हस्तिपालके ते हाथीने व-

पछी राजाए वज्रदंतने एक लक्ष सोनामोहोर तथा बीजो पण केटलोक शिरपाव आप्यो, तेम हस्तिपालकने पण ते राजाए केटलुंक पारितोषिक (इनाम) आप्युं.

ज्यारथी ते हाथी तेना राज्यमां दाखल थयो, त्यारथी तेनी राज्यलक्ष्मी वृद्धि पामवा लागी, अने तेथी ते राजा पोताने कृतार्थ मानवा लाग्यो.

हवे अहीं सिंहलद्वीपना राजाने ते वातनी केटलेक दहाडे खबर पडी; तेथी तेणे हस्तीनी तथा हस्तिपालकनी घणी शोध करावी, पण तेनो पत्तो लाग्यो नहीं. तेथी राजा अत्यंत दिलगीर थवा लाग्यो, अने ते दिवसथी ते हस्तीना प्रभावथी तेनी वृद्धि पामेली राज्यलक्ष्मी पण नाश थवा लागी.

एटलामां त्यां सुभद्रसूरि नामना केवली मुनि पधार्या, तेमने वांदवाने सिंहवाहन राजा पोताना परिवार सहित गयो. तेमने वंदन करीने ते पोताने उचित स्थानके बेठो. मुनिए पण तेने योग्य जाणीने धर्मनो उपदेश कर्यो पछी राजाए पोताना हस्तीनो वृत्तांत मुनिने नमस्कार करीने पू-

व्यो. त्यारे मुनिए पण ते वृत्तांत यथास्थित कही संजलाव्यो.

वली पण मुनिए राजाने कह्युं के हे राजन्! ज्यां सुधी तारां पुण्यो सबल हतां, त्यां सुधी ते हस्ती तारी पासे रह्यो. हवे ते हस्ती ब्रह्मद्वीपना राजानां पुण्यथीज जाणे खेंचायो होय नहीं, तेम तेनी पासे गयो छे, तुं हवे गमे तेटला उपाय करीश, पण ते हस्ती तने मलवानो नथी. वली जे संपदा तेना प्रजावथी तने मली हती, तेमां ते हस्ती तो निमित्त मात्रज हतो, केमके प्राणीने संपदा अने विपदा तो तेनां पुण्योने अनुसारेज मले छे. माटे हवे तारे ते विषे कशो पण शोक करवो नहीं, वली आ जवमां पण जो तुं उत्तम धर्मकार्यो करीश, तो तेथी तने जवांतरमां ते करतां पण अधिक संपदा प्राप्त थशे.

ते सांजली राजाने वैराग्य थवाथी तेणे पोताना पुत्रने राज्य सोंपीने दीक्षा लीधी, तथा शुद्ध मनथी तपस्यापूर्वक चारित्र पालवा लाग्यो, तथा सुजद्रसूरिनी साथेज विहार करवा लाग्यो. अंते शुज ध्यानथी काल करीने आठमे देवलोके गयो. तथा त्यांथी चवी अनुक्रमे केटलाक मनुष्यजवो

करीने ते मोक्षे जशे. एम सर्वज्ञ प्रभुए कहेलुं छे.

एवी रीते श्वेत रंगना हाथीनुं प्रसंगे दृष्टांत कह्युं.

जे हाथीनो रंग श्याम होय छे, तेने मध्यम जातिनो हाथी जाणवो. जे हाथीना बन्ने कर्णो अष्टमीना चंद्र सरखा आकारना होय छे, तेने उत्तम जातिनो हस्ती जाणवो. जे हस्तीना कर्णो त्रुटेला होय छे, तेने कनिष्ट जातिनो हस्ती जाणवो, तेवो हस्ती तेना स्वामीना परिवारनो नाश करे छे. जे हस्तीनां गंभस्थलोमांथी मदनी धाराउ नीकलती होय, तेने उत्तम जातिनो हस्ती जाणवो, तेवो हस्ती तेना स्वामीनी लक्ष्मीनी वृद्धि करे छे. जे हस्तीनां गंभस्थलो चपटां अने दृष्टिमां आवे तेवां उंचां न होय, तेवो हस्ती तेना स्वामीनुं मृत्यु निपजावे छे; माटे तेवो हस्ती राजा आदिके ग्रहण करवो नहीं. जे हस्तीनां बन्ने गंभस्थलो पर शंखनां श्वेत रंगनां चिह्नो होय छे, तेवो हस्ती तेना स्वामीनी लक्ष्मी वधारीने तेने समस्त पृथ्वीनो स्वामी बनावे छे. जे हस्तीनी सुंढ पर श्वेत रंगनुं कमलना आकारनुं चिह्न होय, तेवो हस्ती तेना स्वामीनी लक्ष्मीनी अभिवृद्धि करे छे, तथा तेनी कीर्त्ति जगत्मां फे-

हती. हस्ती सुंढमां चामर लइने पोताना पर स्वारी करनारने विंजतो, तथा तेना पगमां किंकिणीओ (घुघरीओ) बांधवाथी ते नृत्य पण करतो; एवी रीते शिल्पीने अनेक कलाओमां कुशल कर्यो हतो. ते हाथीने जोइ धनपालनुं मन तेने खरीद करवानुं थयुं, अने तेना मूल्य विषे तेणे हस्तिपालकने पूछ्युं. ते हस्तिपालके तेनुं मूल्य एक लक्ष सोनामोहोरोनुं कह्युं. धनपालने पण ते मूल्य घणुं लाग्युं तोपण ते हस्तीने ग्रहण करवानी इछाथी तेणे हस्तिपालकनी वात कबुल राखी, अने एक लाख सोनामोहोरो आपीने तेणे ते हाथीने पोताना स्वाधीनमां लीधो. पछी तेणे पोतानां वहाणो तैयार करावीने सुवर्णपुर जवा माटे तैयारी करी. ते हाथीने पण बंदर पर लावीने एक वहाणमां चमाव्यो. पछी तेणे सघलां वहाणोने हंकारवानो हुकम कर्यो, तेथी नाविकोए (खलासीओए)नांगरो उपाडीने वहाणो पर सढो चमाव्या अने तेथी पवनना जोरथी वहाणो पण तीव्र गतिथी चालवा लाग्यां. एवी रीते चालतां थका त्रण दिवसो गया बाद ते हस्तिना प्रभावथी समुद्र उछली नीकल्यो, पवननुं जोर पण अत्यंत वध्युं, अने

पी, तेथी वेश्या तो अत्यंत खुशी थइ. पछी ते व हाथ जोमीने तेने कह्युं के हे स्वामिन्! तमो अहीं रहो, आ घर तमारुंज छे, एम कही पोतानी दासीने तेणीए उत्तम प्रकारनी रसोइ करवानुं कह्यु. पछी वेश्याए पोते धनपालने उष्ण पाणीथी न्हवराव्युं, अने त्यारबाद तेने षड्रस भोजनथी जमाडीने तृप्त कर्यो. पछी तांबूल आदिक आप्यां.

पछी धनपाले तेणीने कह्युं के मारे राजानी मुलाकात करवी छे, माटे ते जो तुं करावी आपे, तो तने एक हजार सोनामोहोरो हुं आपीश. वेश्याए पण तेम करवा कबुल कर्यु. पछी बीजे दहाडे ते वेश्याए धनपालनी राजा साथे मुलाकात करावी आपी, त्यारे राजाए धनपालने आदरमान आपी कह्युं के तमो कोण छो? तथा क्यांथी आवो छो? धनपाले कह्युं के अमो व्यापारी छीए, तथा दूर देशथी व्यापार करता करता अहीं आपना नगरमां आव्या छीए. पछी राजाए तेने कह्युं के तमोए घणा देशो जोया छे, तो कंइ आश्चर्य जोयुं होय, ते कहो? त्यारे धनपाले पण अवसर आवेलो जाणीने राजाने कह्युं के हे राजन्! सुवर्णपुरना राजा

आनंदपुरना राजाए सुवर्णपुरना राजाने मारवा माटे एक बाण वोड्युं, पण ते बाण राजाने नहीं वागतां ते हस्तीना ललाटमां वाग्युं, अने तेथी ते भूमि पर पड्यो, तथा तेनी नीचे सुवर्णपुरनो राजा पण दबाइने मृत्यु पाम्यो.

आ बनाव जोइने आनंदपुरना राजाने खेद थयो के जे हस्ती माटे आ रणसंग्राम करवो पड्यो ते हस्ती तो मृत्यु पाम्यो.

एटलामां ते राजानां पुण्योथीज होय नहीं जेम तेम एक चारणमुनि आव्या. तेणे आनंदपुरना राजाने कह्युं के हे राजन् ! ते हस्ती मेलववा माटे तुं खेद नहीं कर, केमके तारां पुण्यना प्रबलथीज तेवा हस्तीनो तने मेलाप थयो नथी. ते हस्ती जेनी जेनी पासे गयो, तेनी लक्ष्मीनो नाश थयो छे, एम कही पूर्वनो सघलो संबंध मुनिए राजाने कही संभलाव्यो. वली पण मुनिए कह्युं के तेनी जो तारे खात्री करवी होय, तो तेनुं कलेवर तुं तपासजे, के जेना उदर पर श्वेत रंगनुं भ्रमरना आकारनुं चिह्न हशे, तेवो हस्ती सर्वज्ञ प्रभुए राज्य आदिक लक्ष्मीनो नाश करनारो कह्यो छे, जो के लक्ष्मी आ-

रंगनुं योनिना आकारनुं चिह्न होय छे, तेवो हस्ती तेना स्वामीनी लक्ष्मीनो क्षय करे छे. जे हाथीना पाछलना जमणा पगना साथलमां स्वस्तिकना आकारनुं चिह्न होय छे, तेवो हस्ती तेना स्वामीनी लक्ष्मी तथा परिवारनी वृद्धि करे छे. जे हाथीना पाछलना जमणा पगना साथलमां शंखना आकारनुं चिह्न होय छे, तेवो हस्ती तेना स्वामीनो विजय करावे छे, तथा तेनी कीर्त्तिनी पण वृद्धि करे छे. जे हस्तीना पाछलना जमणा पगना साथलमां देवविमानने आकारे चिह्न होय, तेवो हस्ती तेना स्वामीनी लक्ष्मी वधारे छे, तथा तेने धर्मनां कार्योमां जोडे छे. जे हस्तीना पाछलना जमणा पगना साथलमां श्वेत रंगनुं " ह्रीँ " एवा आकारनुं चिह्न होय छे. तेवो हस्ती तेना पुण्यवंत स्वामीनी लक्ष्मी तथा परिवारनी वृद्धि करे छे, तथा तेनी कीर्त्तिने आ दुनियामां अत्यंत फेलावे छे.

तेवा हस्तीनी कथा कहे छे.

पूर्वे श्री द्वारिका नामनी नगरीमां कनककेतु नामे राजा हतो, तेने चंद्रमुखी नामे स्त्री हती. ते नगरमां कपिल नामे एक दरिद्री ब्राह्मण रहेतो हतो;

तेनी चंपा नामनी स्त्री हती. ते ब्राह्मणने पांच दी- करीओ तथा त्रण पुत्रो हतां, केमके दरिद्रीने घरे संतान पण घणां होय छे. ते ब्राह्मण हमेशां गाममां भिक्षा मागीने अनाज आदिक लावे, अने तेथी केटलीक मुसीबते ते पोतानुं गुजरान चलावे. ते ब्राह्मणनी स्त्री अत्यंत क्रूर स्वभावनी हती, अने तेथी ते पोताना स्वामीने हमेशां क्रोध लावीने कहेती के तारा घरमां आवीने मने कोइ पण जातनुं सुख मळ्युं नथी. ते सांभळी कपिल अत्यंत दिलगीर थतो हतो. ते ब्राह्मणना त्रण पुत्रोमां एक शंकर नामनो मोटो पुत्र हतो, तेनी उमर पंदर वर्षनी थइ हती. शंकरनो स्वभाव उत्तम हतो, तथा पोते केटलीक विद्याओ जाणतो हतो. एक दिवस तेनी मा तेना पिताने ठपको देती हती, ते सांभळी शंकरने अत्यंत शोक थयो. पछी कपिल ज्यारे भिक्षा माटे बहार गयो, त्यारे शंकरे पोतानी माताने नमस्कार करीने कह्युं के हे माताजी! आपणे अत्यंत दारडी छीए, अने मारा पिता पोताथी बनती महेनत लेइने भिक्षा मागी लावे छे, अने तुं तेने हमेशां जे ठपको आप्या करे छे, ते उचित नथी.

धा. पछी नजदीकमां एक वृक्षनी छंये जइने मुनिए तेनो आहार कर्यो. अहीं शंकरे पण वासणो साफ करवा माटे केटलुंक जल एक वासणमां जरीने चूली पर उष्ण थवाने मूकी राख्युं, तथा पछी पोते पण जोजन करवा लाग्यो, एवी रीते फक्त चोखानुंज जोजन करीने ते चूली पर मूकेलुं पाणी नीचे उतारीने वासणो साफ करवानी तैयारी करवा लाग्यो.

एटलामां ते मुनि पण आहार करीने त्यां आव्या. तेमने आवता जोइ शंकरे विचार्युं के आ मुनि फरीने चोखा लेवा माटे आवे छे,पण ते तो हवे छे नहीं; एम ते विचारे छे एटलामां मुनि पण तेनी समीप आव्या. त्यारे शंकरे जडकपणाथी कह्युं के चोखा तो हुं सघला जक्षण करी गयो तुं, त्यारे मुनिए कह्युं के हे जद्र! मारे हवे चोखानो खप नथी, पण आ उष्ण जलनो मने खप छे, माटे जो तने वाधा न पहोंचे, तो तेमांथी थोडुं आप. ते सांजली शंकरे अत्यंत हर्षपूर्वक मुनिना वासणमां मुनिना कहेवा प्रमाणे थोडुं जल रेड्युं. पछी ते जल लइ मुनि थोडे दूर एक वृक्ष तले जइ बेठा; तथा ते जल ठंडुं थवाथी मुनिए पीइने पोतानी तृषा दूर

पछी अनुक्रमे ते हस्ती राजद्वार आगल आवीने ऊभो रह्यो, तथा पोतानी सुंढ वती धीरेथी शंकरने तेणे आधारहित नीचे उतार्यो. ते वखते शंकरे तेना पाछलना जमणा पगना सायलमां सफेद रंगनुं ॐकारनुं चिह्न जोयुं, अने तेथी तेने जैनधर्म पर अत्यंत श्रद्धा थइ.

पछी शंकर आगाडी राजसभा तरफ जवा लाग्यो, त्यारे ते हस्ती पण तेनी पाछल पाछल जवा लाग्यो. पछी शंकर ज्यारे राजसभा आगल पहोंच्यो, त्यारे राजाए तेने सन्मान दइने पूछ्युं के आ हस्ती तमो क्यांथी तथा शामाटे लाव्या छो? त्यारे शंकरे पोतानुं सघलुं वृत्तांत यथास्थित सुखपाल राजाने कही संभलाव्युं. पछी राजाए हस्तीविद्यामा कुशल एवा पोताना एक ज्योतिषीने बोलावी ते हस्तीनां लक्षणो तपासी तेनुं फल कहेवानुं कह्युं. ते ज्योतिषी पण हस्ती आदिकनां लक्षणो तपासवामा अत्यंत कुशल हतो, तेथी तेणे हस्तीनां लक्षणो तपासीने कह्युं के हे राजन्! आ हस्ती अत्यंत उत्तम जातिनो छे. आनां सरखां शुभ लक्षणोवाला हस्ती कोइ पुण्यशाली राजानेज मले छे, वली विशेष आ

रत मृत्यु निपजावे छे. जे हस्तीनी पुंछडी पर बिल-
कुल वाळो न होय. तेवो हस्ती तेना स्वामीनी ल-
क्ष्मीनो तुरत क्षय करे छे. तेमां संदेह नथी. जे ह-
स्तीनी पुंछडी पर उपरना भागथीज घणा वाळो होय,
के जेथी पुंछडीनुं चर्म बिलकुल देखातुं पण न होय,
तेवो हस्ती तेना स्वामीना परिवार तथा धननो नाश
करे छे. अने वळी तेनी कीर्त्तिनो पण नाश करे छे.
जे हस्तीनुं पुंछडुं नीचे जमीनने स्पर्श करतुं होय,
तेवो हस्ती तेना स्वामीनी लक्ष्मी तथा कीर्त्तिनो
नाश करे छे. जे हस्तीनुं पुंछडुं घुंटणथी जरा नीचे
रहेतुं होय. तेवो हस्ती तेना स्वामीनी ऋद्धिनो व-
धारो करे छे. जे हस्तीना पुंछडामां उपरना भागमां
घणा केशो होय. अने तेना पर बिलकुल वाल न
होय. तेवो हस्ती राक्षसनी पेठे कुटुंबनुं भक्षण
करे छे. अर्थात् कुटुंबनो नाश करे छे. जे हस्तीना
पुंछडा परना केशो सफेद रंगना होय. तथा चलकाट
करता होय. तेवो हस्ती तेना स्वामीनी वृद्धि करे छे
तथा तेने राजानी कृपा मेळवावी आपे छे. जे हस्तीना
पुंछडा पर उपरना भागमां सफेद रंगनो पट्टो
होय. तेवो हस्ती तेना स्वामीनी लक्ष्मीनो नाश

करे छे. जे हस्तीनी पीठना पाछलना बन्ने भागो पर मत्स्यना आकारनां चिह्नो होय, तेवो हस्ती तेना स्वामीना सुखने वधारे छे, तथा तेनी कीर्त्ति जगतमां फेलावे छे. जे हस्तीनी पीठना पाछलना बन्ने भागो पर गदाना आकारनां चिह्नो होय, तेवो हस्ती तेना स्वामीने रणसंग्राममां शत्रु तरफनो जय उपजावे छे. जे हस्तीनी पीठना पाछलना बन्ने भागो पर वज्रना आकारनां चिह्नो होय. तेवो हस्ती तेना स्वामीने प्रतिवासुदेवनी पदवी मेलवी आपे छे. जे हस्तीनी पीठना पाछलना बन्ने भागो पर सफेद रंगनां देवविमानना आकारनां चिह्नो होय. तेवो हस्ती तेना स्वामीने धर्मकार्यमां जोडे छे, तथा तेनी लक्ष्मीनी वृद्धि करे छे. जे हस्तीनी पीठ पर अंकुशना आकारनुं चिह्न होय. तेवो हस्ती तेना स्वामीने रणसंग्राममां जय मेलवी आपे छे. जे हस्तीनी पीठ पर सफेद रंगनुं कमल सरखुं चिह्न होय छे. तेवो हस्ती तेना स्वामीने स्त्रीओनुं तथा परिवारनुं सुख मेलवी आपे छे.

जे हस्तीना कुंभस्थलमांथी मद वहेतो होय, तेने उत्तम जातिनो हस्ती जाणवो; तेवो हस्ती

तेना स्वामीनी लक्ष्मीनी वृद्धि करे छे. जे हस्तीनी पीठ पर विषमता होय, तथा घणा मसो उगेला होय, तेवो हस्ती तेना स्वामीनी लक्ष्मी तथा परिवारनो पण नाश करे छे. जे हस्तीनी पीठ पर अत्यंत केशो उगेला होय, तेवो हस्ती तेना स्वामीना कुटुंबनो नाश करे छे. जे हस्तीनी गति विषम होय, तेवो हस्ती धन धान्य आदिकनो नाश करे छे. जे हस्तीनी गति अत्यंत धीमी होय, तेवो हस्ती देशमां दुकाल आदिकनो नय उपजावे छे. जे हस्तीनी साधारण गति अत्यंत उतावली होय, तेवो हस्ती तेना स्वामीने शत्रु तरफना संकटमां पाडे छे. जे हस्ती वारंवार गर्जना करतो होय, तेवो हस्ती तेना स्वामीना राज्यनो भ्रंश (नाश) करे छे. जे हस्तीनी गर्जना गंनीर तथा वारंवार न थती होय, तेवो हस्ती तेना स्वामीने रणसंग्राममां विजय मेळवी आपे छे, तथा तेनी लक्ष्मी अने परिवार आदिकनी वृद्धि करे छे. जे हस्तिनी गर्जना नयंकर होय छे, तेवो हस्ती तेना स्वामीना परिवारनो नाश करे छे. जे हस्तीनी गर्जना तीव्र तथा

आंगुल सुधीनी होय, तेने उत्तम जातिनो वलद जाणवो; तेथी उंची अथवा अधिकी उंचाइ होय, तो तेने कनिष्ट जातिनो वलद जाणवो. जे वलदनी लंबाइ शृंगना (शींगडांना) मूलथी मांडीने पुंछडा सुधां एकसो ने साठ आंगुलथी मांडीने एकसो ने सीत्तेर आंगुलनी होय. तेने उत्तम जातिनो वलद जाणवो: तथा तेथी उंची अथवा अधिकी लंबाइ होय, तेने कनिष्ट जातिनो वलद जाणवो. एवी रीते वलदनां सामान्य लक्षण जाणवां.

हवे तेनां विशेष लक्षणो कहे छे.

जे वलदनां बन्ने शींगडां अर्ध चंद्रना आकार सरखां होय. तेने उत्तम जातिनो वलद जाणवो: तेवो वलद तेना स्वामीनी संपत्तिनी वृद्धि करे छे. जे वलदनां शींगडांउमां चीरा पडेला होय. तेवो वलद तेना स्वामीनी लक्ष्मी विगेरेनो नाश करे छे. जे वलदनुं जमणी तरफनुं शींगडुं डाबी तरफना शींगडा करतां वधारे मोटुं होय, तेवो वलद तेना स्वामीनी लक्ष्मीनो तुरत नाश करे छे. जे वलदना जमणी तरफना शींगडा पर वाला उगेला होय तेवो वलद तेना स्वामीनी लक्ष्मी तथा कीर्त्तिनो नाश करे छे. जे व-

शींगडांओनो रंग चळकता लीला रंगनो होय छे, तेवो बळद तेना स्वामीने अकस्मात् अत्यंत धननी प्राप्ति करे छे, तथा तेवो बळद कोइ अत्यंत पुण्यशाळीनेज मळे छे. तेवा बळदनी कथा नीचे प्रमाणेः-

पूर्वे मोगध्र नामना देशमां वज्रनीपुर नामना नगरमां सुबंधु नामे राजा राज्य करतो हतो; तेने सुकेशी नामनी शील आदिक अनेक गुणोथी शोभती राणी हती. ते नगरमां सुनन्द नामे धनहीन सुवर्णकार (सोनी) रहेतो हतो; तेनी सुकांता नामनी स्त्री हती. ते स्त्री कुलवती होवाथी तेमां सत्य आदिक अनेक गुणोए आवीने विश्राम कर्यो हतो. सुनन्द धनहीन होवाथी हमेशां आकातुर रहेतो हतो. पण तेनी स्त्री सुकांता तेने शिखामणो आपीने तेना जीवने शांति आपती हती. तेनुं वळी उत्तम तथा नम्र स्वभावना [illegible] मालमां हता. वळी तेनुं [illegible] हतुं.

एक समये ते वज्रपुर नगरमां समंतभद्र नामे [illegible] हजारो मुनिओनी [illegible] आव्या तेओ पोताना परिवार सहित नगरना बहार [illegible] वनमां रह्या.

पूछवानुं तेने मन थयुं हतुं. सघला लोको गया बाद राजाए हाथ जोमीने आचार्य महाराजने ... करी के हे स्वामिन्! आपे पहेला निर्धन सुवर्णकार तथा तेनी स्त्रीने मोटा शब्दथी शामाटे धर्मलाभ दीधो? ते विषे मारा मनमां आश्चर्य थाय छे, माटे आप कृपा करी मने तेनुं कारण जणावशो.

ते सांजली आचार्य महाराजे कह्युं के हे राजन्! पूर्वे आज नगरमां समुद्रदत्त नामे एक वणिक रहेतो हतो, तेने कल्याणवती नामनी स्त्री हती. वली तेज नगरमां दरिद्रताने वहन एवो वह्नन नामनो एक ब्राह्मण रहेतो हतो; तेने समुद्रदत्त साथे मित्राइ हती; वह्ननी स्त्री परणया पछी तुरतज मृत्यु पामी हती; तेनी पासे फक्त वसो सोनामो होरो हती; तेथी तेणे विचार्यु के जो हुं देशांतर जइ वधारे धन नहीं कमाउं, तो हुं अत्यंत दुःखी थइश.

एक दहामो आ नगरमां भृगुकच्छनो कोइ व्यापारी केटलांक वहाणो लइने वेपार करवा माटे आव्यो. तेणे अहीं पोतानां करीयाणां वेचीने तथा बीजां नवां जरीने पोताना देश तरफ पाछा फरवानो विचार कर्यो, ते वखते तेणे वह्ननीपुरमां

तेम तो करवुं उचित नहीं; केमके ते आपण पर विश्वास राखीने आपणे त्यां थापण मेली गयो छे, माटे जो वली पण खोट जाय, तो आपणी कीर्त्तिनो नाश थाय, अने तेथी आपणने अत्यंत संकट सहन करवुं पडे. समुद्रदत्त पण उत्तम जीव होवाथी तेने तेम करवुं उचित लाग्युं नहीं. एम करतां केटलाक दिवसो नीकली गया, पण पछी तो तेमने जोजन माटे पण संकट पडवाथी, तेउए ते सोनामोहोरो-मांथी व्यापार करवानुं नक्की कर्युं. समुद्रदत्ते एकसो सोनामोहोरो खरचीने केटलांक करीयाणांउ लीधां; पण तेमां तेने खोट जवाथी तेना अर्ध पैसा उपज्या; तेथी तेउ बन्ने घणांज शोकातुर थयां.

हवे वल्लभ पण सुखे समाधे रत्नद्वीपे पहोंच्यो; पण त्यां तेने कंइ पण कमावानो रस्तो मल्यो नहीं, तेथी छ मासमां पासेनी दश सोनामोहोरो खरचीने ते पाछो वल्लभीपुर आव्यो; तेणे समुद्रदत्त पासेथी पोतानी सोनामोहोरो मागी; त्यारे समुद्रदत्ते पण पोता पासे जेटली सोनामोहोरो हती तेटली तेने आपीने, आंखोमां अश्रु लावी पोतानुं समस्त वृत्तांत निवेदन कर्युं. ते सांभली वल्लभने पण घणी दया

उपजी; तेथी तेणे पोतानी वीश सोनामोहोरो समुद्र-दत्तने आपीने कह्युं के हे मित्र! तमारी पासे वली ज्यारे धन आवे, त्यारे मने आपजो; एम कही बाकीनी सोनामोहोरो लइने ते पोताने स्थानके गयो.

अनुक्रमे ते वीश सोनामोहोरोमांथी व्यापार करतां थका पुण्ययोगे समुद्रदत्तनी पासे एक लाख सोनामोहोरो थइ गइ; पछी तेणे पोताना उपकारी मित्र वल्लभदत्तने बोलावीने तेमांथी पचास हजार सोनामोहोरो पोता पर करेला उपकारना बदलामां आपी. ते लइ वल्लभ पण आनंद पामतो थको पोताने स्थानके गयो; पछी समुद्रदत्त तथा कल्याणवती पण केटलांक उत्तम धर्मकार्यो करवा लाग्यां, तथा छेवटे पोतानुं धन सात क्षेत्रोमां खरचीने मृत्यु पामी स्वर्गे गयां; तथा त्यांथी चवीने आज नगरमां तेओ सुजद्र तथा सुकांताना नामथी उत्पन्न थयां; तेओए परजवमां वल्लभनी थापण राखेली मिलकतमांथी तेना कह्या विना पोताने माटे जे व्यापार कर्यो हतो, तेथी तेओने आ जवमां थोका काल सुधी निर्धनता प्राप्त थइ छे, पण हवे तेओनां जोगावलि कर्मोनो अंतराय त्रुटवानो समय आवी लाग्यो छे. तेओने घेर

एक गाय छे, तेने पेटे पूर्व जवना प्रेमथी उपकारना बदला निमित्ते बह्मजनो जीव बलदपणे आवीने उत्पन्न थशे, ते बलदना निमित्तथी तेने घणुं द्रव्य मलशे; ते बलद अकस्मात् अत्यंत धननी तेने प्राप्ति करी आपशे, केमके तेनां शींगडांउनो रंग चलकतो लीला रंगनो थशे:तेवा वेलने श्रीअरिहंत प्रभुए अकस्मात् धननी प्राप्ति थवामां निमित्तरूपे कहेलो छे;वली ते बन्ने माणसो जव्यजीवो छे; तेउने धन मल्या बाद पांच वर्ष पछी तेउ वैराग्य पामी दीक्षा लेशे, तथा अहींथी स्वर्गे जइ, महाविदेहमां उत्पन्न थइ मोक्ष जशे.

एवी रीतनी श्री आचार्य महाराजनी वाणी सांजलीने राजा अत्यंत हर्षित थयो थको पोताने स्थानके गयो; पछी तेज वखते सुबंधु राजाए सुनंदने बोलावी कह्युं के तारी गाय जे बच्चाने प्रसवे, ते बच्चुं मने आपजे, तेना बदलामां हुं तने पांच लाख सोनामोहोरो आपीश. ते सांजली सुनंदने तो आश्चर्य थयुं, अने मनमां विचारवा लाग्यो के राजा कंइक केफना निशामां बके छे; तेने विचार करतो जोइ राजाए तेने कह्युं के हे सुनंद! तुं विचार नहीं कर. हुं जे मारा मुखमांथी बोल्यो छुं, ते

हुं तने आपीश. पछी सुनंदे तो पोताने घेर जइ पोतानी स्त्री सुकांताने सघलो वृत्तांत कही संभलाव्यो; सुकांता बहुज विचक्षण हती, तेथी तेणीए अनुमान कर्युं के आ बाबतमां कंइक पण भेद छे; पछी तेणीए अनुमान कर्युं के आचार्य महाराजे आपणने आजे जे मोटा शब्दथी धर्मलाभ दीधो छे, ते खरेखर कंइक पण शुभने सूचवनारो छे, वली आपण सघलां त्यांथी ज्यारे उठ्यां, त्यारे राजा तथा राणी गुरु महाराज पासे बेठां हतां, माटे आपणा विषे गुरु महाराजे कंइक पण तेउने कहेलुं होवुं जोइए तथा आ गायना वत्सनुं पण उत्तम माहात्म्य होवुं जोइए; केमके ते सिवाय राजा तेनी मागणी करे नहीं;

पछी थोडाज दिवसो गया बाद ते गाये शुभ लक्षणवाला तथा विशेषमां चलकता लीला रंगना शृंगयुगलवाला एक वत्सने जन्म आप्यो; सुनंदे पण ते वृत्तांत राजाने जइ निवेदन कर्यो. राजा पण परिवार सहित सुनंदने घेर आव्यो, तथा आचार्य महाराजे कहेलां लक्षणोवालो तेने जोइने अत्यंत आनंद पामवा लाग्यो, तथा जैनधर्मनी अत्यंत प्रशंसा पण करवा लाग्यो. पछी तेणे सुनंदने पांच

लाख सोनामोहोरो आपीने ते वत्स तेणे खरीद कर्यो, तथा पोताना राज्यदरबारमां लावी तेनी संभाल माटे तेणे पोताना सुभटोने हुकम कर्यो, सुभटो पण राजानी आज्ञा प्रमाणे घणीज चीवटथी तेनी साल संभाल करवा लाग्या, तथा ते दिवसथी राजानी लक्ष्मी विगेरे पण अत्यंत वृद्धि थवा लागी.

अहीं सुवर्णकार पण पोताने अकस्मात् मलेला धनथी आनंदित थइने दृढ रीते धर्मकार्यो करवा लाग्यो. पांच वर्ष गया बाद ते सुवर्णकार तथा तेनी स्त्रीए वैराग्य पामीने पोतानुं सघलुं धन शुभ मार्गे खरचीने चारित्र लीधुं. केटलांक वर्षो सुधी अतिचार रहित चारित्र पालीने बन्ने प्राणीओ देवलोके गयां, त्यांथी चवीने महाविदेहमां उत्पन्न थइने तेओ मोक्षे जशे.

एवी रीते प्रसंगोपात तेवा वलदनी कथा कही.

जे वलदना कपालमां सफेद रंगनुं गोलाकारनुं चिह्न होय छे तेने उत्तम जातिनो वलद जाणवो तेवा वलद तेना स्वामीने राज्य वगेरेनुं सुख मेलवी आपे छे. जे वलदना कपालमां सर्पने आकारे सफेद अथवा लाल रंगनुं चिह्न होय, तेवो वलद तेना स्वामीने परदेश गमन करावे छे, तथा

काला रंगनुं नोळीयाना आकारनुं चिह्न होय छे, तेवो बलद तेना स्वामीने मृत्यु संबंधी जय उपजावे छे. जे बलदना कपालमां लाल रंगनुं धनुष्यना आकारनुं चिह्न होय छे, तेवो बलद तेवो स्वामीने राज्यलक्ष्मीनी प्राप्ति करे छे. पण जो ते धनुष्यमां बाण चमावेलुं होय, तो राज्यलक्ष्मीनी प्राप्ति करावीने शत्रुने हाथे तेनो संहार करावे छे. जे बलदना कपालमां लाल रंगनुं छत्र कोशना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीनी लक्ष्मीनी तथा कीर्त्तिनी पण अत्यंत वृद्धि करे छे. जे बलदना बन्ने कानो सीधा उंचा रहेता होय, तथा पगीशुद्ध होय, तेने अत्यंत उत्तम जातिनो बलद जाणवो. तेवो बलद कोट भाग्यशालीनेज मळे छे. तेवो बलद तेना स्वामीनी कीर्त्ति, लक्ष्मी तथा परिवारनी अत्यंत वृद्धि करे छे तथा तेने मृत्यु पर्यंत सुखी अवस्थामां राखे छे. जे बलदनो जमणो कान डाबा कानथी वधारे लांबो होय छे तेवो बलद तेना स्वामीना परिवारनो नाश करे छे अथवा तेने अग्नि आदिकनो भय उपजावे छे. जे बलदना डाबा कान पर घणा ममो उगेला होय, तेवो बलद तेना स्वामीनां संतानोनो

तेवो वलद तेना स्वामीनुं ठ मासनी अंदर मृत्यु निपजावे ठे. जे वलदना आगला जमणा पगनी जांगमां सफेद रंगनुं योनिना आकारनुं चिह्न होय, तेवो वलद तेना स्वामीना परिवारनो तुरत नाश करे ठे. जे वलदना आगला जमणा पगनी जांगमां लाल रंगनुं ध्वजने आकारे चिह्न होय, तेवो वलद तेना स्वामीनी कीर्त्तिने चारे दिशाउंमां फेलावे ठे. जे वलदना आगलना जमणा पगनी जांगमां गुलावना रंग जेवा तथा कोमल वाल होय ठे, तेवो वलद वासुदेवनेज प्राप्त थाय ठे. जे वलदना आगला जमणा पगनी जांगमां सफेद रंगनुं त्रिशूलना आकारनुं चिह्न होय ठे, तेवो वलद तेना स्वामीने शत्रु तरफनो जय उपजावे ठे. जे वलदना आगला जमणा पगना घुंटण पर सफेद रंगनुं शंखना आकारनुं चिह्न होय ठे, तेवो वलद तेना स्वामीनी कीर्त्तिनो फेलावो करे ठे. जे वलदना आगलना जमणा पगना घुंटणनी नीचे सफेद रंगनुं वलयने आकारे चिह्न होय, तेवो वलद तेना स्वामीने चक्रवर्त्तीपणानुं राज्य अपावे ठे.

तेवा वलदनी प्रसंगोपात कथा कहे ठे.

पूर्वे आज जंबूद्वीपना जरत नामे क्षेत्रमां कोशल

अवनमां परिवार सहित रह्या. उद्यानपालके जइ राजाने ते वृत्तांत कह्यो; त्यारे राजा पोताना परिवार सहित केवली महाराजने वांदवा माटे आव्यो. नगरना पण केटलाक भविकलोको त्यां आव्या; तेमनी साथे रणवीर पण पोतानी स्त्री यशोमती तथा चंद्रशेखर सहित त्यां आव्यो. केवली महाराजने नमस्कार करी सर्व माणसो पोताने उचित स्थानके बेठां. पछी केवली महाराजे पण तेमने अमृतनी धारा सरखी मधुर धर्मदेशना आपी. ते धर्मदेशना सांभलीने सर्व लोकोनां मनरूपी कमलो प्रफुल्लितपणाने पाम्यां. पछी केवली महाराजे चंद्रशेखरने चक्रवर्त्ती थवानो तथा जैनधर्मनी प्रभावना करनारो जाणीने तेना पिता रणवीरने कह्युं के हे रणवीर ! आ तारो चंद्रशेखर नामनो पुत्र चक्रवर्त्ती राजा थशे, तथा ते जैनधर्मनो घणो महिमा वधारशे. जो के तेना पुण्यप्रबलथीज तेने चक्रवर्त्तीपणुं मलशे, तोपण तेने चक्र विगेरेनी ऋद्धि प्राप्त थवामां एक वत्स (वाछरडो) निमित्तरूपे थशे. ते आजथी छठे दिवसे ज्यारे आ उद्यानमां फरवा आवशे, त्यारे एक गाय एक वत्सने जन्म

पगनी जांगमां सफेद रंगनुं कमलना आकारनुं चिह्न होय छे, तेवो बलद तेना स्वामीने अत्यंत लक्ष्मीनी प्राप्ति करे छे. बलदना आगलना मावा पगना घुंटणनी पाछलना जागमां लाल रंगनुं मुशलना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीने घणा सुवर्णनी प्राप्ति करावी आपे छे. जे बलदना आगलना मावा पगना घुंटण पर लाल रंगनुं कमलना बीज सरखा आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीने जलनो जय उपजावे छे. जे बलदना आगलना मावा पगना घुंटणमां सफेद रंगनुं शंखना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीने अकस्मात् धननी प्राप्ति करावे छे. जे बलदना आगलना मावा पगना घुंटणमां सफेद रंगनुं पुष्पना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीनी लक्ष्मीनो नाश करे छे. जे बलदना आगलना मावा पगना घुंटणनी नीचे लाल रगनुं मुशलना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीनुं एक वर्षनी अंदर मृत्यु निपजावे छे. जे बलदना आगलना मावा पगना घुंटणनी नीचे घणा लांबा वालो उगेला होय, तेवो बलद तेना स्वामीना परिवारनो नाश करे छे.

कारनुं चिह्न होय, तेवो घसद तेना स्वामीनी कीर्ति फेलावे छे, पण जो ते पताका ध्वजदंड सहित होय, तो तेवो घसद तेना स्वामीने अतुट लक्ष्मी अकस्मात् मेळवी आपे छे.

तेवा घसदनी प्रसंगोपात कथा कहे छे.

पुर्वे श्री मलय नामना देशमां इरावती नामे नदीने कीनारे मंगलपुर नामे नगर हतुं. त्यां अजितसेन नामे क्षत्रिय राजा राज्य करतो हतो. ते राजाने जितप्रज्ञा नामनी राणी हती. तेउने समरसिंह नामनो एक युवान् अने गुणवान् पुत्र हतो. तथा कनकसुंदरी नामे एक महा रूपवती तथा कलाना तो भंडार सरिखी एक पुत्री हती. कनकसुंदरीने युवावस्थामां आवेली जोइने राजाए तेना लग्न माटे स्वयंवरमंडप रचाव्यो, तथा त्यां अनेक देशना राजकुमारोने पधारवाने आमंत्रणो मोकल्यां. पछी ते सघला राजकुमारो तथा मोटा मोटा करोडपति शाहुकारोना पुत्रो पण त्यां एकठा थया.

हवे तेज मंडलपुर नगरमां कुलवान् पण धन रहित सुंदर नामनो वणिक रहेतो हतो. तेने कलावती नामे स्त्री हती, तथा तेउने कुमुद नामे

वरमाला हती. तेणीनुं दिव्य स्वरूप जोइने सघला लोको आश्चर्य सहित-मदनबाणना प्रहारथी व्याकुल थवा लाग्या. सघलाउनी दृष्टि तेणीना चंद्र सरखा मुख पर एकी वखते पडवा लागी. सघला लोको पोतपोतानां वस्त्र आजूषण विगेरे सारी रीते संजालथी शरीर पर गोठववा लाग्या.

पछी कुमारीनी साथे आवेली महा चतुर साहेली एकेक राजकुमार तथा शाहुकारोना पुत्रो पासे तेणीने लइ जइने तेउनां रूप, गुण, कुल, धन, कीर्त्ति विगेरेनुं वर्णन करवा लागी; पण राजकुमारी ते सघलाउने विषे कंइने कंइ पण दूषण काढवा लागी. एवी रीते चालतां थका राजकुमारी कुमुद पासे आवी पहोंची. कुमुदना तेजस्वी स्वरूपने जोइने कनकसुंदरीनां रोमांच प्रेमे करीने प्रफुल्लित थयां; कामदेव पण पोतानो अवसर आवेलो जाणीने तेणीने पोतानां बाणोथी प्रहार करवा लाग्यो; अने तेथी ते कंपवा लागी. तेणीना शरीर पर अने मुख्यत्वे करी तेणीना अर्ध चंद्र सरखा श्वेत कपाल पर मनोहर मोतीउना कण सरखां पसीनानां बिंदुउं ऊबकवा लाग्यां. पछी जाणे कामदेवनी प्रे-

हवे कनकसुंदरी अत्यंत प्रेमवाळी थइ थकी कुमुदने घेर रहेवा लागी. कनकसुंदरी स्त्रीओनी चोसठे कलामां प्रवीण, महा सरूपवती, तथा शील आदिक अनेक गुणोने धारण करनारी हती. तेणीनी जैनधर्म पर अत्यंत श्रद्धा हती. श्राविकानां शुद्ध आचरणो पाळती हती. हमेशां ते जिनमंदिरमां जइ शुद्ध भावथी श्री वीतराग प्रभुनी पूजा करती हती तथा धर्मगुरु पासे जइ विनयथी हमेशां धर्मदेशना सांभळती हती. कुमुद पण तेणीनी संगतथी सम्यक्त्व पामीने हमेशां देवगुरुनी भक्ति करवा लाग्यो. धनहीनपणाथी शोकातुर रहेता कुमुदने कनकसुंदरी वारंवार दिलासो आपती; तथा कहेती के हे स्वामिन् ! पूर्वे बांधेल एवा लाभांतराय कर्मना फळीआंओनो ज्यारे नाश थशे, त्यारे लक्ष्मी मारी पेठेज तमोने पोतानी मेळे आवीने वरशे.

एवी रीते केटलाक दिवसो वीत्या बाद ते नगरमां प्रमोदमूर्ति नामे केवली महाराज पधार्या. तेमनी पासे धर्म श्रवण करवाने नगरना भव्यलोको जवा लाग्या. एक दहाडो कनकसुंदरी तथा कुमुद पण त्यां धर्म श्रवण करवाने गयां. अत्यंत भावपूर्वक

केवली महाराजने नमस्कार करीने तेओ त्यां धर्म श्रवण करवाने बेठां. केवली महाराजे पण तेओने जावि जव्य जाणीने मधुर ध्वनिथी धर्मदेशना दीधी.

धर्मदेशना सांजळ्या बाद कनकसुंदरीए हाथ जोमीने केवली महाराजने विनंति करी के हे प्रजो ! आ जवमां अमारां पूर्वोपार्जित लाजांतराय कर्मनां बंधनो त्रुटशे के नहीं ? ते आप कृपा करीने कहेशो. ते सांजळी केवली प्रजुए तेमने जैनधर्मनो उद्योत करनारां जाणीने कह्युं के हे कनकसुंदरि, तारा स्वामीने घेर जे एक उत्तम लक्षणवाळा वत्सनो जन्म थशे, ते वत्सना उदर जाग पर ध्वजदंम सहित सफेद रंगनुं पताकानुं चिह्न होशे, ते वत्सना जन्मदिवसथी तमारां बन्नेनां लाजांतराय कर्मोनो नाश थशे.

एवी रीतनां केवली प्रजुनां वचनो सांजळीने बन्ने अत्यंत हर्षित थयां थकां पोताने घेर आव्यां. केवली महाराज पण अन्य जगोए विहार करी गया.

अनुक्रमे त्रण महीनाओ गया बाद केवली प्रजुए कहेलां लक्षणवाळा एक वत्सनो तेओने घेर रहेली गाये जन्म आप्यो. ते जोइ तेओ अत्यंत हर्षित थयां.

पछी ते गायना अशुचि पदार्थोने दाटवा माटे कुमुद नजदीकनी भूमि खोदवा लाग्यो; ते जमीनमां थोडुं खोद्या बाद सोनामोहोरोथी भरेली एक कल्श तेणे जोइ. तुरतज तेणे कनकसुंदरीने ते वृत्तांत जाहेर कर्यो. ते जोइ कनकसुंदरी कहेवा लागी के हे स्वामिन ! केवली प्रभुनी वाणी अन्यथा थायज नहीं. पछी तेओए ते कल्श काढीने तपासी, तो तेनी अंदरथी एक लक्ष सोनामोहोरो नीकली. पछी ते सोनामोहोरोमांथी व्यापार करतां कुमुदनी पासे करोडो सोनामोहोरो थइ. राजा तथा राणीने पण ते वृत्तांतनी खबर पडवाथी तेओ अत्यंत हर्षित थइ जैनधर्मनी अनुमोदना करवा लाग्यां; तथा कनकसुंदरी अने कुमुदने पोतानी पासे बोलावीने राजाए पोताना अपराधनी क्षमा मागी.

हवे कुमुद तथा कनकसुंदरी पोतानुं द्रव्य शुभ मार्गे वापरवा लाग्यां. तेओए शत्रुंजय आदिक तीर्थो पर मनोहर जैनप्रासादो बंधाव्या. तथा जैनधर्मनो अत्यंत महिमा वधार्यो. छेवटे राजा राणी, कुमुदनां मातपिता, कुमुद तथा कनकसुंदरीए पण दीक्षा लीधी. घणा काल सुधी आकरां तपो तपीने तेओ

स्वर्गे गया. त्यांथी चवी केटलाक भवोमां भमीने अंते मोक्षपदने प्राप्त थशे. एवी रीते प्रसंगोपात तेवा बलदनी कथा कही.

जे बलदना उदरभाग पर श्याम रंगनुं नकुलना (नोळीयाना) आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीनी लक्ष्मीनो तुरत नाश करे छे. जे बलदना उदरभाग पर लाल रंगनुं वीछुना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीना परिवारनो नाश करे छे. जे बलदना उदरभाग पर सफेद रंगनुं कलशना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीनी लक्ष्मी विगेरेनी वृद्धि करे छे. जे बलदना उदरभाग पर बिलकुल केश नथी होता, तेवो बलद तेना स्वामीने मरणांत कष्टमां पाडे छे. जे बलदना उदरभाग पर श्याम रंगनुं शुकना (पोपटना) आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीना धन तथा परिवारनो तुरत नाश करे छे. जे बलदना उदरभाग पर जमणी बाजुना पडखामां लाल रंगनुं शंखना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीनी कीर्त्तिनी अत्यंत वृद्धि करे छे. जे बलदना उदरभाग पर जमणी तरफना पासामां श्याम

रंगनुं योनिना आकारनुं चिह्न होय छे, तेवो बळद तेना स्वामीना परिवारनी वृद्धि करे छे. जे बळदना उदरभाग पर जमणी तरफना पासामां सफेद रंगनुं पुष्पना आकारनुं चिह्न होय छे, तेवो बळद तेना स्वामीने खेतीवाडीमांथी अत्यंत द्रव्य मेळवी आपे छे. जे बळदना उदरभाग पर जमणी तरफना पडखामां लाल रंगनुं धनुष्यना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बळद तेना स्वामीने रणसंग्राम आदिकमां विजय मेळवी आपे छे. जे बळदना उदरभाग पर जमणी तरफना पडखामां सफेद रंगनुं पद्मकोशना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बळद तेना स्वामीने लोकिष्ट करे छे. जे बळदना उदरभाग पर जमणी तरफना पासामां लाल रंगनुं सिंहना नखना आकारनुं चिह्न होय छे, तेवो बळद तेना स्वामीनां बीजां पशुओनो नाश करे छे. जे बळदना उदरभाग पर जमणी तरफना पासामां सफेद रंगनुं कूर्मना (काचबाना) आकारनुं सूक्ष्म चिह्न होय छे, तेवो बळद तेना स्वामीने जलपर्यटन करावीने अत्यंत धन मेळवी आपे छे. जे बळदना उदरभाग पर जमणी तरफना पासामां श्याम रंगनुं मत्स्ययुगलना आकारनुं चिह्न होय छे, तेवो बळद तेना

स्थानके गयां. सघलां लोको गया बाद मेघवाहन राजा तथा मृगावती राणीए हाथ जोमीने आचार्य महाराजने विनंति करी के हे प्रजो! अमोने आ जवमां संताननी प्राप्ति केम थती नथी? त्यारे आचार्य महाराजे पोताना ज्ञानरूपी चक्षुथी जोइने कह्युं के हे राजन्! पूर्व जवमां विंध्याचल पर्वतनी अटवीमां तमो बन्ने धणी धणीआणी तरीके जिल्लरूपे उत्पन्न थयां हतां. तमारी पासे एक उद्यान हतुं, तेमां नारिंग, दाडिम, आम्र विगेरे अनेक जातिनां वृक्षो हतां. तेउमां एक आम्रना वृक्ष पर एक पोपटना जोडाए आवीने निवास कर्यो हतो. अनुक्रमे पोपटडीने गर्ज रहेवाथी तेउ बन्नेए ते वृक्ष पर एक मालो बांध्यो. तेमां संपूर्ण समये पोपटमीए बे इंडांउ मूक्यां. अनुक्रमे ते इंडांउ पारपक्व थया बाद तेमांथी बे बच्चांउ नीकल्यां. एक दहामो उद्यानमां फरतां थकां ते माला पर तमारी बन्नेनी दृष्टि पमी; अने तेमां मनोहर बन्ने नानां बच्चांउने जोइ तेमने पालवानी तमो बंनेने इच्छा थइ. तेथी तेमनां मातपितानी गेरहाजरीमां तमो ते बच्चांउने तमारा मकानमां लइ गयां, तथा एक पिंजरामां तेमने केद

एम करतां करतां दश दिवसो वीती गया. तमोने ते वृत्तांतनी मालुम पकी नहीं. एक ... तमो उद्यानमां फरीने आव्यां, त्यारे ते पोपट तथा पोपटकीने तमोए तेमनां बच्चांउने चंचुवती खोराक आपतां जोयां. ते जोइ तमारा मनमां अतिशय दया उपजी, अने तमो बन्ने पश्चात्ताप करवा लाग्यां के अहो! आपणे कंइ पण स्वार्थ विना आ जीवोने बंदिखानामां नाखी तेउने तथा तेमनां मातपिताने अत्यंत विरहदुःख उत्पन्न कर्युं छे, एम विचारी तमोए तेमने पिंजरामांथी मुक्त कर्यां. पछी तेउ उकीने पोतानां मातपिता पासे गयां.

एटलामां त्यां एक जैनमुनि आव्या, तेमनी पासे तमो बन्नेए ते बाबतनुं प्रायश्चित्त ग्रहण कर्युं. पछी तमोए वैराग्यजावथी ते मुनिनी पासे दीक्षा लीधी, तथा शुद्ध जावथी आकरं तप तपीने अंते अनशन करी मृत्यु पामी आ नगरमां राजा राणी तरिके उत्पन्न थयां. माटे पूर्व जवे तमोए ते पोपटनां बच्चांउने जे विरहदुःख उत्पन्न कर्युं हतुं, ते कर्मना योगे तमोने आजदिन सुधी संतानप्राप्ति थइ नथी, पण पाछलथी तमोए प्रायश्चित्त लइ जे धर्मध्यान

वलदोना टोलामांथी मारे एक वलद खरीद करवो छे, तेनुं तमो जे कहेशो ते हुं मूल्य आपीश. सार्थवाहे पण विनयपूर्वक कह्युं के हे राजन्! आपने जे वलद जोइए ते सुखेथी ल्यो, तेना मूल्यनी मने कशी जरूर नथी. पछी राजाए मतिसागर मंत्रीने प्रछन्न रीते कह्युं के जे वलदना उदरजागमां जमणी बाजुए स्वस्तिकना आकारनुं चिह्न होय, ते वलद आपणे खरीद करवो. पछी मतिसागर मंत्री ते वलदना टोलामां तपास माटे गयो, त्यां उपर कहेला चिह्नवाला एक वलदने तेणे जोयो. ते वलदने मतिसागर मंत्री राजा पासे लइ आव्यो, राजाए ते वलद माटे सार्थवाहने मूल्य करवानुं कह्युं, पण सार्थवाहे कंइ पण द्रव्य लेवानी इच्छा देखाडी नहीं. त्यारे राजाए आनंदित थइने घणा आग्रहथी ते सार्थवाहने एक लक्ष सोनामोहोरो आपी. पछी ते सार्थवाह बाकीना पोताना वलदोने त्यां वेचीने पाछो पोताने देश गयो.

हवे जे दिवसे ते वलद राजाने घेर आव्यो, तेज दिवसे रात्रिशेषे अर्धनिद्रित अवस्थामां राणीने स्वप्न आव्युं के में संपूर्ण चंद्रने मारा मुख द्वारा

एवी रीते प्रसंगोपात तेवा बलदनी कथा कही.

जे बलदना उदरनाग पर मावी बाजुए पीला रंगनुं मगरना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीने जलनो नय उपजावे छे, माटे तेवा बलदने ग्रहण करवो नहीं. जे बलदना उदरनाग पर मावी बाजुए घणा लांबा वालो उगेला होय, तेवो बलद तेना स्वामीनी स्त्रीनो नाश करे छे. जे बलदना उदरनाग पर मावी बाजुए घणा मसो उगेला होय, तेवो बलद तेना स्वामीनी लक्ष्मीनो नाश करे छे, तथा तेने राज्य आदिकथी नय उपजावे छे. जे बलदना उदरनाग पर मावी बाजुए सफेद रंगनुं अग्निनी शिखाना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीने अग्निनो नय उपजावे छे. जे बलदना उदरनाग पर मावी बाजुए लाल रंगनुं अंकुशना आकारे चिह्न होय. तेवो बलद तेना स्वामीने रोग आदिक नय निःसंशयपणे उपजावे छे. जे बलदना उदरनाग पर मावी बाजुए सफेद रंगनुं योनिना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीना परिवारनो तुरत नाश करे छे. जे बलदना उदरनाग पर मावी बाजुए भ्रमरना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद

नावी बाजुए आम्रफलना आकारनुं लाल रंगनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीने जोजन आदिकनुं अत्यंत सुख मेलवी आपे छे. जे बलदना पाछलना जमणा पगना साथलमां हरिणना शृंगना (शिंगडाना) आकारनुं चिह्न होय, तेवा बलदनी गति अत्यंत चपल होय छे, तेवो बलद तेना स्वामीने व्यापारमां घणो लाज मेलवी आपे छे. जे बलदना पाछलना जमणा पगना साथलमां सफेद रंगनुं मुशलना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीना परिवारनो नाश करे छे, माटे तेवो बलद पोताना परिवारनुं श्रेय इछनार गृहस्थोए ग्रहण करवो नहीं. जे बलदना पाछलना जमणा पगना साथलमां कूर्मना (काचबाना) आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीनुं जल आदिकथी रक्षण करे छे. जे बलदना पाछलना जमणा पगना साथलमां लाल रंगनुं गदाना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीनुं तुरत मृत्यु निपजावे छे, तेमां बिलकुल संशय नथी. जे बलदना जमणा पगना साथलमां दंड सहित छत्रना आकारनुं चिह्न होय छे, तेवो बलद तेना स्वामीने

नरेलुं एक वहाण समुद्रमां डुबी गयुं, पण पासे घणुं द्रव्य होवाथी शेठे तेनी कशी पण कार करी नहीं.

अनुक्रमे संपूर्ण समये ते गाये एक वाछरडाने जन्म आप्यो. ते पण शरीरमां घणोज पुष्ट तथा मनोहर स्वरूपवालो हतो, तेथी शेठनो अतिशय प्यार ते वाछरडा पर थयो; पण ते वाछरडाना पाछलना जमणा पगना साथलमां वांदराना आकारनुं श्याम रंगनुं चिह्न हतुं, तेथी ते अशुभने सूचवनारो हतो, पण शेठने ते वातनी कशी मालुम पडी नहीं, केमके भावि भाव कोइथी पण टाली शकातां नथी. ज्यारथी ते वाछरडानो जन्म थयो, त्यारथी शेठनी संपत्ति धीमे धीमे ओछी थवा लागी, पण शेठनो प्यार तो ते गाय तथा वाछरडा पर अतिशय वधवा लाग्यो. त्रण वर्षो वीत्या वाद शेठनी सघली दोलतनो नाश थयो, तथा पोते घणीज गरीबी हालतमां आवी पड्यो; पण तेना मनमांथी जैनधर्मनी श्रद्धा गइ नहीं, अने तेथी ते विचारवा लाग्यो के जीवे पूर्वे जेवां कर्मो करेलां छे, तेवांज भवांतरमां

तेनेज दान देतो हतो; अने जैन याचको पर द्वेष राखीने तेउने आदरमान पण तुं आपतो नहोतो.

एक दहाडो सत्यवाहन राजानी सजामां बे जैन गंधर्वो आवीने मधुर स्वरथी अरिहंत प्रजुना गुण गावा लाग्या; तेउनी संगीतकला साधारण प्रकारनी हती; पण राजाए तेमने पोताना स्वधर्मी जाणीने खुशी थइने दश हजार सोनामोहोरो आपवानुं तेने कह्युं, पण तने जैनी पर द्वेष होवाथी तें राजाने प्रछन्न रीते कह्युं के हे स्वामिन्! आप आजे आ बन्ने जणने दश हजार सोनामोहोरो ज्यारे आपशो, त्यारे तो हवे एवा घणा माणसो अहीं आवीने खोटो मोल करी जिननी स्तुतिनां गायनो गाइने तमारी पासेथी घणुं द्रव्य लइ जशे; अने एवी रीते तो आपणो सघलो जंमार पण खाली थइ जशे; ते सांजली राजाए विचार्युं के प्रधान ठीक सलाह आपे छे, तेथी तेणे गंधर्वोने कह्युं के तमो आवती काले आवजो; ते सांजली गंधर्वो तो नमस्कार करी चाल्या गया. पछी सजा विसर्जन थया बाद तें सनाना दरवाजा पर रहेला नोकरने हुकम कर्यो के आवती काले आ गंधर्वो जो अहीं आवे, तो तेमने

अने तेथी आ नगरमां अमोने कोइ पण पीछानह
नथी; तमारी कीर्त्ति सांभळी अमो अहीं आव्य
छीए; अमारे आवती काले प्रभातमां द्वारिका त
रफ जवुं छे, माटे आजनी रात्रि निर्गमन करव
माटे कोइ स्थान आपवा महेरबानी करशो.

तेउनां एवी रीतनां मिष्ट वचनो सांभळीने तथ
तापस जाणीने तें तेमने कह्युं के हे योगीओ
आप खुशीथी आ मारी ओरडीमां रात्रिए रहो
अने प्रभाते आपनी इछानुसारे ज्यां जवुं होय त्य
जजो. एम कही तेणे पोतानी एक सुंदर ओरडं
उघाडी आपी. कपटधारी योगीओ पण पोतान
पोटलुं तेमां मूकी आसन बिछावी जपमाळा ल
कपटपूर्वक जप करवा लाग्या.

संध्याकाळे तें तेमनी पासे आवी कह्युं के हे
महात्माओ! तमारे भोजन माटे जे कंइ जोइए, ते
हुं मोकली आपुं, तथा कंइ वस्त्र पात्रनो पण खप
होय ते कहो; ते सांभळी कपटी योगीओए कह्युं के
हे परम भक्त! अमो एकज वखत भोजन क
रीए छीए; तेम अमोने वस्त्र पात्रनो पण कशो
खप नथी.

पछी तुं तो पोताने स्थानके जइ निद्रावश थयो.

मध्य रात्रिए के ज्यारे सघला लोको निद्रावश थया, त्यारे तेओ बन्ने गुप्त रीते हाथमां छरीओ लइने तारा आवास पर चमवा लाग्या, पण तेमने एक पोळीआए जोया; तेथी तेणे बुमो पाडीने बीजा पोळीआओने जगाडीने तेओने पकडीने बांधी लीधा. एटलामां तुं पण जागी उठ्यो अने ग्वात्री करीने जोयुं तो पेला कपटी योगीओ तो ते गंधर्वो हता, एम तने मालुम पड्युं; पछी तो क्रोधना आवेशथी तें तेमने केदखानामां नाख्या.

अनुक्रमे आयुष्य क्षय थवाथी तेओ ताग वेरना दुर्ध्यानथी मृत्यु पामी केटलाक सूक्ष्म भवो करीने आ तारे घेर गाय तथा वत्स तरीके उत्पन्न थया. तुं पण त्यांथी मृत्यु पामी पूर्व भवमां परोपकारमां धन खरचवाथी आ भवमां कोटीध्वज श्रेष्ठी थयो; पण ते पेला गंधर्वोने दान मळवामां जे अंतराय कर्यो हतो. ते अंतरायकर्मना उदयथी तेओए वेरनावथी तारेज घेर उत्पन्न थइने तारा द्रव्यनो नाश कर्यो छे; जो के तारां कर्मना संयोगथीज तारा द्रव्यनो नाश थयो छे, तोपण तेमां निमित्तरूपे

अने तेथी आ नगरमां अमोने कोइ पण पीगानुं नथी; तमारी कीर्त्ति सांजली अमो अहीं आव्या ठीए; अमारे आवती काले प्रजातमां द्वारिका तरफ जवुं ठे, माटे आजनी रात्रि निर्गमन करवा माटे कोइ स्थान आपवा मेहेरवानी करशो.

तेउनां एवी रीतनां मिष्ट वचनो सांजलीने तथा तापस जाणीने तें तेमने कह्युं के हे योगीज़ो! आप खुशीथी आ मारी उंरमीमां रात्रिए रहो; अने प्रजाते आपनी इछानुसारे ज्यां जवुं होय त्यां जजो. एम कही तेणे पोतानी एक सुंदर उंरमी उघामी आपी. कपटधारी योगीउं पण पोतानुं पोटलुं तेमां मूकी आसन विठावी जपमाला लइ कपटपूर्वक जप करवा लाग्या.

संध्याकाले तें तेमनी पासे आवी कह्युं के हे महात्माउं! तमारे जोजन माटे जे कंइ जोइए, ते हुं मोकली आपुं, तथा कंइ वस्त्र पात्रनो पण खप होय ते कहो; ते सांजली कपटी योगीउंए कह्युं के हे परम जक्त! अमो एकज वखत जोजन करीए ठीए; तेम अमोने वस्त्र पात्रनो पण कशो खप नथी.

ते वाछरमो छे; केमके तेना पाछलना जमणा पगना साथलमां कपिनुं (वांदरानुं) चिह्न छे, अने तेवो वाछरडो अथवा बलद ज्यां सुधी तारा घरमां रहेशे, त्यां सुधी तने संपत्ति प्राप्त थशे नहीं, केमके तेवा चिह्नवालो बलद अशुजने सूचवनारो छे.

आ सघलो वृत्तांत सांजलीने सुदत्त शेठ तथा सघली सजा आश्चर्य पामी. पछी सुदत्त शेठे घेर जइ पेली गाय तथा वाछरमाने छुटां करी वनमां ठोमी दीधां; तथा त्यां स्वतंत्रपणे तेउ चरवा लाग्यां.

पछी ते सुदत्त शेठे गुप्ताचार्य पासे आवीने दीक्षा लीधी, तथा तीव्र तप तपीने स्वर्गे गयो. एवी रीते प्रसंगोपात तेवा बलदनी कथा कही.

जे बलदना पाछलना जमणा पगना साथलमां लाल रंगनुं वलयना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीना परिवारनी वृद्धि करे छे, जे बलदना पाछलना जमणा पगना साथलमां सफेद रंगनुं चामरना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीने राज्यनुं सुख मेलवी आपे छे. जे बलदना पाछलना जमणा पगना घुंटण पर श्याम रंगनुं सिंहना ... आकारनुं चिह्न होय तेवो बलद तेना स्वा-

ार्गे पर्यटन करावे छे, तथा व्यापारमां तेने बहुद
्रव्य मेळवावी आपे छे. जे बळदना पाछळना ज-
ाणा पगना घुंटणनी नीचेना भागमां घणा मसो
ागेला होय, तेवो बळद तेना स्वामीना परिवारनुं
्रत मृत्यु करे छे. जे बळदना पाछळना जमणा प-
ना घुंटणनी नीचे एकथी वधारे करचलीनी वळीओ
थली होय, तेवो बळद तेना स्वामीने असाध्य रो-
नी उत्पत्ति करनारो थाय छे, माटे तेवो बळद प-
मां राखवो नहीं. जे बळदना पाछळना जमणा प-
ना घुंटणनी नीचेना भागमां बिलकुल रुवां उ-
ला न होय, तेवो बळद तेना स्वामीनुं जे मासनी
ादर निश्च मृत्यु नीपजावे छे. जे बळदना पाछ-
ना जमणा पगना घुंटणनी नीचे श्याम रंगनु क-
ान पांदडांना आकारनुं चिह्न होय तेवो बळद तेना
ामीने अत्यंत पुत्रोना सुख मेळवी आपे छे. जे
ळदना पाछळना जमणा पगनी खरी पर खास ते-
ु खास आकारनुं चिह्न होय तेवो बळद तेना
ामीना लक्ष्मीनी वृद्धि करे छे तथा तेनी कीर्ति
ावे छे. जे बळदना पाछळना जमणा पगनी खरी
[illegible] रंगनु कागडानी चांचना आकारनुं चिह्न

होय, तेवो बलद तेना स्वामीनी संपत्तिनी करे छे. जे बलदना पाछलना डावा पगना साथलमां सफेद रंगनुं मनुष्यना पंजाना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीने चोर [illegible]दिकना भय उपजावे छे. जे बलदना पाछलना डावा पगना साथलमां श्याम रंगनुं मत्स्यना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीनुं जल आदिकना भयथी रक्षण करे छे. जे बलदना पाछलना डावा पगना साथलमां त्रणथी वधारे श्याम रंगना मसो उगेला होय, तेवो बलद तेना स्वामीना परिवारनो अग्निथी तुरत नाश करावे छे; माटे परिवारनुं कल्याण इच्छनार गृहस्थोए तेवा बलदने ग्रहण करवो नहीं. जे बलदना पाछलना डावा पगना साथलमां कूर्मना (काचवाना) मुखना आकारनुं अथवा सर्पना मुखना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीनी स्त्रीनो नाश करे छे. जे बलदना पाछलना डावा पगना साथलमां श्याम रंगनुं जवनी श्रेणिना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीना खेती आदिकना व्यापारमां वृद्धि करे छे. जे बलदना पाछलना डावा पगना घुंटण पर त्रिकोणना

बलदना पाछलना मावा पगनी खरी लंबगोल आकारनी होय, तेवो बलद तेना स्वामीने मित्रोनी साथे विरह करावे छे. जे बलदना पाछलना मावा पगनी खरी चोखुण आकारनी होय, तेवो बलद तेना स्वामीना परिवारनुं रक्षण करे छे,पण जो त्रिकोण आकारनी होय, तो तेवो बलद तेना परिवारनो उलटो नाश करे छे. जे बलदना पाछलना मावा पगनी खरी पर मनुष्यनी आंखना आकारनुं सफेद रंगनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीने अंधापानुं दुःख आपे छे. जे बलदना पाछलना मावा पगनी खरी पर लाल रंगनुं उंदरना मुखना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीने केदखानानुं दुःख आपे छे. जे बलदना पाछलना मावा पगनी खरी पर श्याम रंगनुं वामावर्त्त चक्रना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीना परिवारनो नाश करे छे, तथा तेनी कीर्त्तिनो पण नाश करे छे. जे बलदना पाछलना मावा पगनी खरी पर घणी फाटो पडेली होय, तेवो बलद तेना स्वामीने स्वजनोनो विरह उपजावे छे. जे बलदना पाछलना मावा पगनी खरीना मूलमां कंकणने आकारे लाल रंगनुं

पण नगरमां एक अष्टांग निमित्त जाणनार महा विद्वान् निमित्तिओ आवेल छे, माटे जो तारी सलाह होय, तो तेने पूछीए के अमारी मदनरेखा कुमारीनो जरतार कोण थशे ? ते सांजली राणीए कह्युं के हे स्वामिन्! आपे जे विचार कर्यो छे, ते बहुज उत्तम छे.

पछी राजाए पोताना प्रधानने मोकलीने ते निमित्तिआने सन्नामां बोलाव्यो; राजाए तेने अत्यंत आदरमान दइ पूछ्युं के हे पंमित! आप आपना ज्ञानबलथी कहेशो के अमारी पुत्री मदनरेखानो जरतार कोण थशे ? त्यारे निमित्तिए पण पोताना ज्ञानबलथी कह्युं के हे राजन्! तमारी पुत्रीनो जरतार एक कुंजारनो पुत्र थशे. ते सांजली राजाने बहुज मातुं लाग्युं, तथा पोते बहुज शोकातुर थयो. राजाने शोकातुर थएलो जोइ निमित्तिए कह्युं के हे राजन्! तमारे ते माटे शोक करवो लायक नथी; केमके मारा निमित्तमां जे आव्युं छे, ते में कह्युं छे, अने तेमां बिलकुल फेरफार थइ शके तेम नथी.

आवी रीतनुं वृत्तांत सांजलीने राजाने अत्यंत

के आपणे मदनरेखाने आपणा प्रधानना पुत्र स
थेज परणावची; त्यारे राणीए पण तेम करवान
संमति आपी.

पछी राजाए तुरत प्रधानने बोलावी कह्युं के
विपुलमति ! में मारी पुत्री मदनरेखाने तारा पु
प्रत्ये आपी; माटे हवे तमो विवाहनी तैयारी करव
मांडो. ते सांभली विपुलमति मंत्री मनमां दिल
गीर थयो के हवे आपणुं मृत्यु आवी लाग्युं; प
वली हिम्मत लावीने तेणे राजाने कह्युं के
स्वामिन् ! आपनी देवांगना सरिखी कन्या तो को
योग्य राजकुमारने परणाववी जोइए; पण राजाए
पोतानो आग्रह कोइ पण रीते छोड्यो नहीं. पछी
मंत्री तो घेर आवीने शोकातुर थइ विचारमां पडी
गयो; तेणे संध्यासमये वाळुं पण न कर्युं.

पछी विचार करतां तेणे धार्युं के हवे तो हुं ते
निमित्तिआने आ बाबतनो खुलासो पुछुं एम वि-
चारी रात्रिए प्रछन्न रीते गुप्तवेशथी जे जगोए नि-
मित्तिआने केद करेलो हतो, त्यां गयो. त्यां पहेरो
भरता सिपाइने पण तेणे पचास सोनामोहोरो आपी,
तेथी तेणे तो खुशी थइने तेने निमित्तिआ पासे

मने आपजो. पछी प्रधाने तो पोताना एक चाकरने हुकम कर्यो के आ छोकराने एक हजार सोनामोहोरो तेनां वासणना मूल्य पेटे आपजो, तथा तेने जोजन पण आपणे घेरज करावजो, अने हुं ज्यारे राजसजामांथी पाछो आवुं, त्यारे तेने मारी पासे तेडी लावजो. एम कही मंत्री तो राजसजामां गयो.

पाछलथी प्रधानना माणसे ते कुंजारना छोकराने एक हजार सोनामोहोरो गणी आपी. ते लइ ते छोकरो तो अत्यंत खुशी थयो, अने विचारवा लाग्यो के आज तो हुं कोइ उत्तम प्रकारनांज शुकन जोइने आव्यो के जेथी मने मारां वासणोनी एक हजार गणी किंमत मली. पछी तेणे पोतानां बलदने उत्तम प्रकारनो खोराक तथा घासचारो नाख्यो. पछी प्रधानना माणसे तेने स्नान करावीने जोजन करवा माटे वेसाड्यो. कोइ दिवसे जन्म धरीने पण नहीं चाखेलां एवा उत्तम प्रकारनां जोजननो स्वाद चाखीने आश्चर्य पामी विचारवा लाग्यो के अहो! मने आवां उत्तम प्रकारनां जोजन हमेशां मले तो केवुं सारुं?

जोजन कर्या वाद प्रधाननो चाकर तेने दिवान-

पछी मंगल फरती वखते राजाए घणुं द्रव्य कन्यादानमां आप्युं. पछी प्रधान ते वर कन्याने वाजते गाजते पोताने घेर तेडी लाव्यो, तथा तेओ बन्ने माटे एक जुदो आवास काढी आप्यो. त्यां सारंग तथा राजकन्या मदनरेखा अत्यंत प्रेम सहित सुखविलास जोगववा लाग्यां. एम करतां केटलाक दिवसो वीती गया. सारंग पोताना वखदनी हमेशां संजाल लेतो. एक दहाडो राजकुमारी तेने पीवा माटे एक माटीना वासणमां निर्मल ठंडुं पाणी जरीने लावी. ते वासण जरा पाकवामां काचुं रहेवाथी तेमांथी पाणीनां बिंदुओ झरतां हतां, ते जोइने सारंगे पोताना जातिस्वजावथी कह्युं के आ वासण बरोबर पक्व थएलुं नथी, अमो तो अमारे घेर ज्यारे वासणो बरोबर पाके, त्यारेज तेने आभमांथी काढीए ठीए.

आवी रीतनां सारंगनां वचनो सांजलीने राजकुमारी मदनरेखा तो अत्यंत आश्चर्यमां पमी अने विचारवा लागी के शुं आ जाते कुंजार ठे? अने तेम होय तो शुं निमित्तिआनुं कहेलुं वचन तो थयुं?

सघलो वृत्तांत पोतानां मातपिताने कही संजलाव्यो. ते सांजली राजाने तो घणी दिलगीरी थइ, पण राणी तथा मदनरेखाए तेने समजाव्युं के जे नावि नाव वनवाना होय छे, तेमां कशो पण फेरफार थतो नथी. पछी राजा पण शांत थयो. पछी तेणे पेला निमित्तिआने केदखानामांथी छुटो करीने पोतानी पासे वोलाव्यो, तथा केटलुंक आदरमान दइने ते सघलो वृत्तांत निवेदन कर्यो; अने राजाए पोते करेला अपराधनी तेनी पासे माफी मागी; तथा तेने एक लाख सोनामोहोरो आपी, अने तेने रहेवा माटे पण एक सुंदर मकान तेणे आप्युं.

पछी विपुलमति प्रधानने तथा सारंगने पण वोलावीने राजाए तेमने खरेखरो वृत्तांत कहेवा कह्युं; त्यारे तेओए पण पोतपोतानो सघलो यथास्थित वृत्तांत कही संजलाव्यो तथा प्रधाने पोताना अपराधनी माफी मागी. राजाए पण तेने कह्युं के हे विपुलमति! जे कंइ नावि नाव वनवाना होय छे, तेमां कंइ पण फेरफार थइ शकतो नथी.

पछी राजाए निमित्तिआने पूछ्युं के हे विचक्षण! आ सारंगने आवी रीते अकस्मात् राजकन्या

तेणे सारंगने सोंपी दीधो. सारंग पण महा बुद्धिमान् तथा गुणवान् हतो. राज्य मल्या बाद सारंगे पोतानां मातपिता विगेरे कुटुंबीओने बोलावीने सघलो वृत्तांत निवेदन कर्यो. ते सांजली तेओ अत्यंत आश्चर्य पाम्यां, तथा त्यां सुखेथी रहेवा लाग्यां.

एक दिवसे ते नगरमां चंद्रसूरि नामे जैनी आचार्य पधार्या, तेमनी पासे राजा, राणी तथा प्रधाने वैराग्यथी दीक्षा लीधी, तथा गुरुनी साथे विहार करी अन्य स्थानके गयां.

एवी रीते तेवा चिह्नवाला बलदना प्रतापथी सारंग नामना कुंजारना निर्धन ठोकराने पण अकस्मात् राजकन्या तथा राज्यलक्ष्मीनी प्राप्ति थवानी प्रसंगोपात कथा कही.

जे बलदना पुंठमामां एटला बधा लांबा वाल होय के जेथी ते पुंठडुं जमीनने अरुकतुं होय, तेवो बलद तेना स्वामीना परिवार तथा धननो नाश करे ठे. जे बलदना पुंठमामां बिलकुल वाल न होय, तेवो बलद तेना स्वामीना परिवारनो नाश करे ठे, तथा तेने राज्य आदिकनो जय उपजावे ठे. जे बलदना पुंठमामां तेना मूलबीज वाल होय, तेवो बलद

तेना स्वामीना संताननो नाश करे छे. जे बलदना पुंछडामां सफेद तथा लाल रंगना पटा होय, तेवो बलद तेना स्वामीनी लक्ष्मीनो वधारो करे छे. जे बलदना पुंछडामां वालो अतिशय कर्कश होय; तेवो बलद तेना स्वामीना परिवारमां भयंकर रोगनी उत्पत्ति करे छे. जे बलदना पुंछडाना मूलमां घणा मसो उगेला होय, तेवो बलद तेना स्वामीने अग्नि आदिकनो भय उपजावे छे, तथा तेनी लक्ष्मीनो पण नाश करे छे. जे बलदना पुंछडानो छेडो तेना घुंटणथी पण उंचो रहेतो होय, तेवो बलद तेना स्वामीना परिवारनो रोग आदिकथी नाश करे छे, तथा तेनी लक्ष्मीनो पण प्रायः नाश करे छे. जे बलदना पुंछडाना वाल चलकता श्वेत रंगना होय, तेवो बलद तेना स्वामीने लक्ष्मी तथा परिवार विगेरेनी वृद्धि करी आपे छे. जे बलदना पुंछडाना वाल काला रंगना होय, तेवो बलद तेना स्वामीने पिशाच आदिकनो उपद्रव करावे छे. जे बलदनुं पुंछडुं मरडाएलुं होय, तेवो बलद तेना स्वामीनुं अकस्मात् मृत्यु निपजावे छे. जे बलदनुं पुंछडुं अति स्थूल (जाडुं) होय, तेवो बलद तेना स्वामीने

खेती आदिक व्यापारमां घणुं नुकशान करे छे. जे बलदनुं पुंछडुं अतिशय कृश (पातळुं) होय, तेवो बलद तेना स्वामीनी लक्ष्मी तथा परिवारनो पण नाश करे छे. जे बलदना पुंछडामां उपरना भागमां वाल होय अने छेडाना भागमां वाल न होय, तेवो बलद तेना स्वामीनी संपत्तिनो तुरत विनाश करे छे. जे बलदना पुंछडाना मूल आगल श्वेत रंगनुं वलयना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीने चक्रवर्तीपणानुं राज्य मेलवी आपे छे. जे बलदना पुंछडाना छेडा पर मसो उगेला होय, तेवो बलद तेना स्वामीने जलनो भय उपजावे छे. जे बलदनी पृष्टना पाछलना बन्ने भागो पर मत्स्य-युगलनां लाल अथवा सफेद रंगनां चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीने जल पर्यटन करावे छे, तथा तेथी तेने घणा द्रव्यनी प्राप्ति करावी आपे छे. जे बलदना पृष्टनी पाछलना बन्ने भागो पर श्वेत अथवा लाल रंगनां एकेक मत्स्यनां चिह्नो होय, तेवो बलद तेना स्वामीने जल पर्यटन करावे छे, पण तेमां तेनुं मृत्यु निपजावे छे. जे बलदना पृष्टनी पाछलना बन्ने भागो पर दंभ सहित

छत्रना आकारनां श्वेत रंगनां चिह्नो होय, तेवो बलद तेना स्वामीने अकस्मात् राज्यप्राप्ति करावी आपे छे. जे बलदना पृष्ठनी पाछलना बन्ने जागो पर श्याम रंगनुं गृध्र (गीध) पक्षीना मस्तकना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीना परिवारनुं जक्षण करे छे. जे बलदना पृष्ठनी पाछलना बन्ने जागो पर श्वेत रंगनां कूर्मना आकारनां सूक्ष्म चिह्नो होय, तेवो बलद तेना स्वामीना परिवारनुं रक्षण करे छे, तथा तेनी कीर्त्तिने सर्व जगोए विस्तारे छे. जे बलदना पृष्ठनी पाछलना बन्ने जागो पर लाल रंगनां दक्षिणावर्त्त शंखना आकारनां चिह्नो होय, तेवो बलद तेना स्वामीना परिवारनी कीर्त्ति वधारे छे, तथा तेनी लक्ष्मीनी पण वृद्धि करे छे. जे बलदना पृष्ठनी पाछलना बन्ने जागो पर श्याम रंगना कागडानी चंचूना आकारनां चिह्नो होय, तेवो बलद तेना स्वामीनी लक्ष्मीनो तथा तेनी कीर्त्तिनो पण नाश करे छे. जे बलदना पृष्ठनी पाछलना बन्ने जागो पर सफेद रंगनां जिह्वा सहित सर्पना मुखना आकारनां चिह्नो होय, तेवो बलद तेना स्वामीनी लक्ष्मीनो नाश करे छे, तथा तेने अने तेना परिवारने पण आपघात करावे

छे. जे बळदना पृष्ठनी पाछळना बन्ने भागो चपटा अने बेसी गयेला होय, तेवो बळद तेना स्वामीनी लक्ष्मीनो नाश करे छे, तथा तेनो दुनियामां अपजश फेलावे छे. जे बळदना पृष्ठनी पाछळना बन्ने भागो पर श्याम रंगनां कपोत पक्षीउनां चिह्नो होय, तेवो बळद तेना स्वामीने भयंकर रोगनी उत्पत्ति करे छे, तथा तेथी तुरत तेनुं मृत्यु निपजावे छे. जे बळदना पृष्ठनी पाछळना बन्ने भागो पर सफेद रंगनां दीपकनी शिखाना आकारनां चिह्नो होय, तेवो बळद तेना स्वामीने अग्निनो भय उपजावे छे. जे बळदना पृष्ठनी पाछळना बन्ने भागो पर लाल रंगनां कोटिक नामना फळना आकारनां चिह्नो होय, तेवो बळद तेना स्वामीने खेतीवाडीमां घणो लाभ मेळवी आपे छे. जे बळदना पृष्ठनी पाछळना बन्ने भागो पर श्याम रंगनां अर्ध चंद्रना आकारनां चिह्नो होय, तेवो बळद तेना स्वामीना परिवार तथा धननो नाश करे छे. जे बळदना पृष्ठ भाग पर लाल रंगनुं सर्पना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बळद तेना स्वामीनुं छ मासनी अंदर मृत्यु निपजावे छे. जे बळदना पृष्ठ भाग पर लाल रंगनुं पुष्पनी मा-

लाना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीना परिवारनी वृद्धि करे छे. जे बलदना पृष्ठ भाग पर सफेद रंगनुं नकुलना (नोलीआना) आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीनुं तुरत मृत्यु निपजावे छे. जे बलदनी ककुद (खांध) बेठेली तथा मालुम न पडे तेवी होय, तेवो बलद तेना स्वामीना परिवारनो तथा तेनी कीर्त्तिनो पण नाश करे छे. जे बलदनी ककुद ऊंची, पुष्ट तथा चालती वखते जरा नमेली रहेती होय, तेने उत्तम जातिनो बलद जाणवो. जे बलदनी ककुद पातली होय, तेवो बलद तेना स्वामीनी सघली संपत्तिनो नाश करे छे. जे बलदनी ककुद (कोंढ) बार आंगुलथी पण वधारे ऊंची होय, तेवो बलद तेना स्वामीने वैरी तरफनो अतिशय जय उपजावे छे. जे बलदनी ककुद पर बिलकुल वाल ऊगेला न होय, तेवो बलद तेना स्वामीने राज्यनो जय उपजावे छे. जे बलदनी ककुद पर घणाज लांबा वालो ऊगेला होय, तेवो बलद तेना स्वामीनी लक्ष्मीनो नाश करे छे. जे बलदनी ककुदना मध्य भागमां खाडो पडेलो होय, तेवो बलद तेना स्वामीनी कीर्तिनो नाश करे छे. जे

बलदनी ककुद गोल, मनोहर तथा पुष्ट होय, तेवो बलद तेना स्वामीनी संपत्तिनी वृद्धि करे छे. जे बलदनी ककुद पर सफेद रंगनुं बन्ने बाजुए सिंहना नखना आकारनुं चिह्न होय, तेवो बलद तेना स्वामीना कुटुंबनो नाश करे छे.

तेवा बलदनी प्रसंगोपात कथा कहे छे.

पूर्वे श्रीवत्स नामना देशमां मंगलावती नामे नगरी हती; त्यां अनंगपाल नामे राजा राज्य करतो हतो. ते राजाने किरणावली नामे राणी हती.

एक दहाडो वंग देशनी चित्रावती नामनी नगरीनो धनद नामे सार्थवाह वेपार माटे केटलांक करीयाणांनां भरेलां वहाणो लइने ते मंगलावती नगरीए आव्यो.

धनद सार्थवाह करोडपति हतो; तथा मंगलावती नगरीमां वारंवार व्यापार करीने त्यांना राजा अनंगपालने घणुं द्रव्य शुल्क (जगात) तरीके आपतो, तेथी अनंगपाल राजा मोटा महोत्सवपूर्वक परिवार सहित तेनी सामे गयो. धनद सार्थवाह त्यां समुद्रकिनारे मोटा तंबुओ ताणीने रह्यो हतो. राजा आवतो जोइ ते पण तेनी सामे गयो, तथा

जुए ठे तो राजाए एक अत्यंत मनोहर तथा पुष्ट एवी एक गायने दीठी. ते गायने एक चाकर उष्ण पाणीथी स्नान करावतो हतो, तथा बीजो शरीरने साफ करतो हतो. ते गायनो देखाव बहुज मनोहर हतो. ते जोइ राजानुं मन ललचायुं के आवी गाय मारे त्यां होय तो बहु सारुं. पठी राजा तथा धनद सघली जगोए फरीने पोताने मूल स्थानके आव्या. पठी धनदे हाथ जोडीने राजाने विनंति करी के हे स्वामिन्! आपे जे सघली चीजो जोइ, तेमांथी आपने जे कंइ पसंद पडे ते आप मारा पर कृपा करीने ग्रहण करो. ते सांजली राजाए कह्युं के हे मित्र! जो तारी इछा होय, तो मने ते गाय आपजे. मारुं मन ते तरफ अतिशय ललचायुं ठे, अने तेना बदलामां हुं तारुं आ वखतनुं सघलुं शुल्क (दाण) माफ करीश. धनदे पण घणीज खुशीथी तेम करवाने कबुल्युं. पठी ते गायने लइने राजा पोताने घेर गयो. धनद पण त्यां सघलो माल वेचीने तथा बीजो नवो माल त्यांथी जरीने पोताना देश तरफ पाठो गयो.

अनंगपाल राजानो प्रेम ते गाय पर घणोज व-

थतो गयो. तेनी सेवा माटे तेणे पोतानां केटलांक माणसो राख्यां. अनुक्रमे केटलेक काले ते गायने गर्भ रह्यो, ते गर्भ पण मासनो थयो, तेटलामां अनंगपाल राजानी राणी किरणावली मृत्यु पामी. पठी संपूर्ण समये घणां कष्टथी ते गाये एक पुष्ट वत्सने जन्म आप्यो, तेना जन्मने दिवसे राजानो एक युवान पुत्र मृत्यु पाम्यो, एवी रीते अनुक्रमे राजाना कुटुंबमांथी घणां माणसोनां मृत्यु थयां. आवी रीतना माठा बनावथी राजा तथा सर्व प्रजा अत्यंत शोकातुर थइ, पण ते मरणनुं प्रमाण कोइ पण जाणी शक्युं नहीं.

एटलामां कोशांबी नगरीनो सुस्थित नामे कोइ अष्टांगवेदी निमित्तिउ त्यां आवी चड्यो. तेने अनंगपाल राजाए पोतानी सनामां बोलावी तेनो घणोज आदरसत्कार कर्यो. पठी राजाए विनयपूर्वक तेने पूछ्युं के हे निमित्तज्ञ! आजे केटलाक दिवसो थयां मारा कुटुंबमां घणां माणसोनां मृत्यु थयां करे ठे, तेनुं कारण शुं? ते आपना निमित्तज्ञानथी जाणीने मने कहेशो.

ते सांजली निमित्तिए पोताना निमित्तज्ञानथी

कह्युं के हे राजन्! तारा घरमां कोइ एवा कुलक्षणवाला प्राणीनी उत्पत्ति थइ छे के जेथी तारा कुटुंबनां माणसो मृत्यु पामे छे. ते सांभळी राजाए कह्युं के त्यारे हुं आपने मारा घरमां रहेलां सघलां प्राणीओ बतावुं, अने तेओने जोइ तमो कहो के कया प्राणीनी उत्पत्तिथी आवी रीते मारा कुटुंबनो संहार थाय छे. ते सांभळी सुस्थिते पण तेम करवाने कह्युं. पछी राजाए पोतानां घरनां माणसो, घोडा, हाथी, बलद, गाय विगेरे सर्व प्राणीओ ते निमित्तिआने बताव्यां. तेओमां पेला वत्सनी ककुद पर बन्ने बाजुए सफेद रंगनुं सिंहना नखना आकारनुं चिह्न ते निमित्तिआने मालुम पड्युं. ते निमित्तिओ पशुपरीक्षानी विद्यामां पण बहुज कुशल हतो; तेथी ते वत्सने राजाना कुटुंबनो नाश करनारो जाणीने तेणे राजाने कह्युं के हे राजन्! आ वत्सनी ककुद पर बन्ने बाजुए जे सफेद रंगनुं सिंहना नखना आकारनुं चिह्न छे, ते तमारा कुटुंबने नाश करनारुं छे, माटे ते बलद ज्यांसुधी तमारा घरमां रहेशे, त्यांसुधी तमारा कुटुंबनो नाश थशे.

ते सांभळी राजाए ते वत्सने बंधनमुक्त करीने

पोताना देशनी बहार वनमां मेली दीधो; तथा ते दिवसथी राजाना कुटुंबमां माणसोनां मृत्यु थतां अटक्यां. पछी राजाए ते मुखित निमित्तिआने एक लक्ष सोनामोहोरो आपीने घणा आदरसत्कारपूर्वक विसर्जन कर्यो.

एवी रीते प्रसंगोपात तेवा बलदनी कथा कही.

एवी रीते बलदनां लक्षणोनुं स्वरूप संपूर्ण थयुं. गायनां लक्षणो पण बलदनां लक्षणोनी पेठेज जाणवां, पण स्वारीने माटे गायनो उपयोग करवो नहीं. केवल गव्य पदार्थो मेलववाने माटेज तेनो उपयोग करवो.

एवी रीते मनुष्यजातिने विशेष उपयोगमां आवतां अश्वादिक पशुउनां पण लक्षण कह्यां. विद्याप्रवादपूर्वमां सघली जातिनां पशु, पक्षी विगेरे प्राणीउनां लक्षणो घणा विस्तारथी कह्यां छे, पण मनुष्यजातिने विशेष उपयोगमां आवतां प्राणीउनांज लक्षणो आ ग्रंथमां संकोचथी कह्यां छे, केमके ते सघलां लक्षणो वर्णववाथी ग्रंथ घणो वधी जाय, माटे ते लख्यां नथी. पक्षीउनां लक्षणो अमोए करेला पक्षिपरीक्षा नामना ग्रंथमां कहेलां छे; ते तेमांथी जाणी लेवां.

आ ग्रंथ पाटलीपुत्रनां निवासी परमार्हती श्री सुदंसी नामनी श्राविकाना आग्रहथी अमोए विद्याप्रवादपूर्वमांथी उद्धरीने तेने माटे रच्यो छे.

आ ग्रंथमां वर्णवेलां लक्षणो वांचीने कोइए पण अकार्य करवामां प्रवर्त्तवुं नहीं, एवी अमारी आज्ञा छे. तेम आ ग्रंथ कोइ अर्ध विदग्धना हाथमां आचार्योए पण आपवो नहीं, एवी अमारी आज्ञा छे.

आ ग्रंथनी प्रथम प्रति चौद पूर्वधारी श्रीभद्रबाहुस्वामिनी आज्ञाथी महामुनि श्री स्थूलभद्रजीए नेपालदेशनी भद्रंकरा नामनी नगरीमां लखी.

ते उपरथी पाटलीपुत्रना निवासी श्रीमुख नामना श्रावके लखावी. ते उपरथी परमार्हत श्रीकुमारपाल राजानी आज्ञाथी कलिकालसर्वज्ञ श्रीहेमचंद्राचार्ये पोताना परम विश्वासु शिष्य पासे ताम्रपत्र पर लखावी. तथा ते आ प्रति श्रीकुमारपाल राजाए पोताना भंडारमां महोत्सवपूर्वक धारण करी.

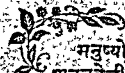
(श्रीहेमचंद्र आचार्य आ प्रतना छेल्ला पत्रमां पोतानाज हस्ताक्षरथी लखे छे के)

इदं सामुद्रिकशास्त्रं यात्रार्थं गतेन मया मरुभूमौ श्रीजेसलमीरनाम्नी नगरस्य जैनपुस्तकालयमध्यगत-

लेप्यमयजीर्णस्तंभतस्तालपत्रेषु लिखितं लब्धं, तत्पुस्तकं मया तत्रस्थसंघाज्ञया प्रतिलिख्य विलोकितं, तदा "इदं सामुद्रिकं शास्त्रं श्रीनेपालदेशस्य ललामभूतायां श्रीजङ्करानामनगर्यां चतुर्दशपूर्वभृच्छ्रीभद्रबाहुस्वामिनां परमाज्ञया महामुनिश्रीस्थूलभद्रेण स्वहस्तलिखितं जीर्णतालपत्रमयपुस्तकतो विक्रमसंवत् एकोनविंशत्यधिकत्रिशतवर्षे पाटलीपुत्रनिवासिश्रीमुखनामश्राद्धार्थं भिक्षुकरलशेखरेण लिखितं" इति लेखो मया तदंतिमतालपत्रे दृष्टः, तद्विलोक्य मे मनसि महदाश्चर्यं जातं, पश्चाद्बहुप्रयत्नेन जेसलमीरस्थसंघाज्ञया तज्जीर्णपुस्तकं मयाऽणहिल्लपुरपत्तने समानीतं, च, परमार्हतश्रीकुमारपालनरेंद्राणां दर्शितं, तद्दृष्ट्वा जातहर्षेण नरेंद्रेण नवीनतालपत्रोपरि तस्य प्रति मम विश्वस्तशिष्यपार्श्वे लिखाप्य महोत्सवपूर्वकं स्वज्ञानागारे स्थापितं, च जीर्णपुस्तकं जेसलमीरनगरे पुनः प्रेषितं. श्रीरस्तु.

एवी रीते चौदपूर्वधारी श्रीभद्रबाहुस्वामिए जगतूजीवोना हित माटे रचेलुं सामुद्रिकशास्त्र संपूर्ण थयुं.

स्वप्नविचार.

मनुष्योने नव प्रकारे स्वप्न आवे छे. तेमां १ अनुभवेली वात स्वप्नमां आवे छे. २ सांभळेली वात स्वप्नमां देखे छे. ३ जोयेली वस्तु स्वप्नमां देखे छे. ४ प्रकृतिना विकारथी स्वप्न आवे छे. ५ सहज स्वभावथी स्वप्न आवे छे. ६ चिंतानी परंपराथी स्वप्न आवे छे. ७ देवतादिकना उपदेशथी स्वप्न आवे छे. ८ धर्मकार्यना प्रभावथी स्वप्न जोवामां आवे छे. ९ पापना उदयथी स्वप्न आवे छे.

उपर कहेलां नव प्रकारनां स्वप्नमांथी पहेला छ प्रकारमांथी कोइ प्रकारनुं स्वप्न अशुभ अथवा शुभ जोवामां आवे तो ते निरर्थक जाय छे, अने छेल्ला त्रण प्रकारनां स्वप्नमांथी कोइ पण प्रकारनुं स्वप्न देखे तो तेनुं शुभाशुभ फल अवश्य मळे छे. रात्रिना प्रथम पहोरमां स्वप्न देखे तो तेनुं फल एक वर्षनी अंदर मळे छे, रात्रिना बीजा पहोरमां स्वप्न देखे तो तेनुं फल छ मासनी अंदर मळे छे, रात्रिना त्रीजा पहोरमां स्वप्न देखे तो तेनुं फल त्रण मासनी

अंदर मळे छे अने रात्रिना चोथा पहोरमां स्वप्न देखे तो तेनुं फळ एक मासनी अंदर मळे छे. रात्रिनी छेल्ली बे घडीनी अंदर देखेलुं स्वप्न दश दिवसनी अंदर फळे छे. सूर्योदय वखते दीठेलुं स्वप्न तुरत फळे छे. दिवसे देखेल स्वप्ननी श्रेणी, आधि, व्याधियी उत्पन्न थयेल तथा मलमूत्रादिकनी पीडाथी उत्पन्न थयेल स्वप्न निरर्थक थाय छे. जे पुरुष धर्मने विषे रक्त, समधातुवालो, स्थिर चित्तवालो, जितेन्द्रिय अने दयालु होय ते प्राये करीने स्वप्नथी प्रार्थित अर्थने साधे छे. खराब स्वप्न कोइने संजलाववुंज नहीं. सारुं स्वप्न गुरु आदिकने संजलाववुं, अने संजलाववा योग्य कोइ न मळे तो गायना कानमां पण संजलाववुं. शुभ स्वप्नने जोइने सूवुं नहीं, केमके तेथी तेनुं फळ मळतुं नथी; माटे बुद्धिमान् माणसे शुभ स्वप्न जोइने रात्रि पण जिनेश्वर प्रभुना स्तवनमां गुजारवी. शुभ स्वप्न उत्तम पुरुष आगळज कहेवुं. ते उपर मूलदेवनुं दृष्टांत कहे छे.

कोइ एक राजानो पुत्र अणमानीतो छे, तेनुं नाम मूलदेव छे. तेने घणुंज दान आपवानुं

व्यसन होवाथी राजाए तेने काढी मूक्यो. ते फरतो फरतो कोइक गामे आव्यो. पोते महाधर्मवंत जैनमति छे, परंतु खावाने कांइ पण नहीं होवाथी शहेरमां याचवाने गयो. तिहां फरतां एक वणिके जैनने माटे अडद रांध्या हता ते तेणे मूलदेवने आप्या. ते लइ मूलदेव वाडीमां आव्यो अने मनमां चिंतववा लाग्यो जे कोइ अतिथि आवे तो तेने भोजन आपीने पछी हुं भोजन करुं. एटलामां एक साधु पण त्यां आव्या, तेने मूलदेवे बाकला वहोराव्या दीधा अने पोते आनंदथी सूइ रह्यो. त्यां निराबाधपणे संपूर्ण चंद्रमा में गल्यो एवुं स्वप्न तेणे दीठुं, अने देखीने जागी गयो. वली जे वाडीमां मूलदेव सूतो हतो तेज वाडीमां एक बावानो मठ हतो. ते मठमां ते बावाना चेलाए पण तेवुंज स्वप्न दीठुं, देखीने जाग्यो अने प्रभातमां पोताना गुरुने कह्युं. ते वारे गुरुए कह्युं जे तुं आज गाममां भिक्षा लेवा जइश ते वारे तने चंद्रमा जेटलो मोटो अने घृते चोपडेलो रोटलो गोल सहित मलशे. ते सांभली चेलो राजी थइने भिक्षा लेवा गयो ते वारे तेने गुरुना

कह्या प्रमाणे रोटलो मल्यो. हवे ते वात राजकुमार मूलदेवे सांभलीने विचार्युं जे हुं एनी आगल मारा स्वप्ननी वात कहीश तो मने पण एटलुंज फल कहेशे, केमके जे स्वप्न एना चेलाए दीठुं छे ते में पण दीठुं छे; माटे एनी आगल तो वात कहीश नहीं. एम विचारी हाथमां श्रीफल लइने शहेरमां गुरु आगल गयो. त्यां तेणे स्वप्ननी वात कही, ते वारे गुरुए कह्युं के तुं मारी दीकरी परणीश तो हुं तने स्वप्ननुं फल कहीश. त्यारे मूलदेवे कह्युं के मारी नात जात तो तमे जाणता नथी अने तमारी पुत्री केम परणावो छो? ते वारे तेणे कह्युं के में सर्व वात जाणी छे एम कही तेने पुत्री परणावीने पछी स्वप्ननुं फल कह्युं के आ गामनो अपुत्रीओ राजा आजथी सातमे दिवसे मरण पामशे अने तुं आ गामनो राजा थइश. ते वात साची मानीने मूलदेव फरीने तेज वाडीमां गयो. एम करतां सातमे दिवसे गामनो राजा पण मरण पाम्यो. ते वारे राजा विना कोइने चाले नहीं तेथी पंचे एकठा थइने एवो ठराव कर्यो के पाटवी घोडो, पाटवी हाथी अने पाटवी प्रधान इत्यादि-

कने शणगारीने कह्युं जे जेने ए राजा करी थापे तेने राजगादीए वेसाडवो; केमके तेम कर्याथी पित्राइ गोत्राइ जे होय ते आगल उपर कांइ वांधो करी शके नहीं. हवे हाथी अने घोडो ए बे बहार नीकलीने जे वाडीमां मूलदेव सूतो छे ते वाडीमां आवी हाथीए गलगाट करी मूलदेवना मस्तक उपर कलश ढोल्यो अने घोडे हणहणाट कर्यो. पछी हाथी तेने शुंढथी उपाडी पोतानी पीठ उपर वेसाडीने शहेरमां लइ आव्यो अने लोकोए तेने राजपाट आप्यो; माटे सारुं स्वप्न दीठुं होय तो उत्तम डाह्या पुरुष आगल कहेवुं, पण मूर्ख आगल नज कहेवुं; कारणके तेम करवाथी दुःख थाय छे. ते उपर एक वणिकस्त्रीनुं दृष्टांत कहे छे.

कोइ वणिकस्त्री 'में समुद्रपान कर्युं' एवुं स्वप्न जोइ जागी गइ.पछी प्रभाते ते स्वप्ननुं फल पूछवा माटे गहुली लइ गुरु पासे जवा लागी. रस्तामां एक सहीयर मली. तेणे पूछ्युं के "व्हेन! गहुली लइ क्यां जाव छो ?" ते वारे ते स्त्रीए उत्तर आप्यो नहीं एटले सहीयरे आग्रहथी पूछ्युं. तेथी तेणीए कह्युं के " में स्वप्नमां समुद्रपान कर्युं छे तेनुं फल पूछवा गुरु पासे जाउं

छे." ए सांजळीने सहीयर तुरत बोली उठी के "एवडो मोटो समुद्र पीतां तारुं पेट केम फाट्युं नहीं?" एम हांसीमां बोलीने चालती थइ. पछी वणिकस्त्रीए गुरु पासे गहुली करी स्वप्ननो अर्थ पूछ्यो, एटले गुरुए तेनो इंगित आकार जोइने कह्युं के "तमे ए स्वप्ननी वात प्रथम कोइने कही छे?" वणिकस्त्रीए उत्तर आप्यो के "मारी सहीयरने कही छे." पछी गुरुए कह्युं के "जो तमे ते वात प्रथम कोइनी आगळ न कही होत तो जाग्यवंत पुत्रनी प्राप्ति थात, पण हवे तो आजथी सातमे दिवसे तमने कष्ट थशे, माटे घेर जइ धर्मध्यान तथा दान पुन्य विगेरे आत्मसाधन करो." पछी ते स्त्री घेर आवी दान पुन्य विगेरे धर्मकार्य करी सातमे दिवसे मृत्यु पामी, माटे सारुं स्वप्न जेवा तेवा माणस आगळ कहेवुं नहीं. कोइ योग्य न मळे तो गायना कानमां कहेवुं, पण कह्या विना फळ न पमाय.

खराब स्वप्न जोवामां आवे तो फरीने सूइ जवुं अने ते कोइनी आगळ पण कहेवुं नहीं; कारणके तेथी ते फळवंत थतुं नथी.प्रथम जे माणस खराब स्वप्न जोइने पाछ-

लथी शुज स्वप्न जुए ठे तेने ते स्वप्न (शुज) फलदायक थाय ठे, अने एम परावर्ते जाणवुं. स्वप्नमां मनुष्य, सिंह, घोमो, हाथी, वृषज अने सिंहणथी युक्त एवा रथमां आरुढ थयेलो जे माणस जाय ठे, ते राजा थाय ठे. स्वप्नमां घोमा, हाथी, वाहन, आसन, घर, निवसन आदिकनो अपहार जुए तो राजजय, शोक, वंधुर्उनो विरोध अने अर्थहानि थाय ठे. स्वप्नमां जे पुरुष सूर्य चंड्रनां संपूर्ण बिंबने गली जाय ते गरीब होय तोपण सुवर्ण अने समुड्र सहित पृथ्वीने निश्चे मेलवे ठे. प्रहरण, आजूषण, मणि, मोती, सोनुं, रूपुं तथा धातुर्उनुं हरण थतुं स्वप्नमां जुए तो ते स्वप्न धन अने मानने नाश करनारुं तथा प्रायः जयंकर मरण करनारुं थाय ठे. सफेद हाथी पर बेठो थको नदीने कांठे जातनुं जोजन करुं हुं एवुं स्वप्न जे माणस जुए ते जातिहीन होय तोपण धर्मरूपी धनने ग्रहण करतो थको आखी पृथ्वीने जोगवे ठे. पोतानी स्त्रीनुं हरण थाय ठे एवुं स्वप्न कोइ जुए तो तेना धननो नाश थाय ठे, पोतानी स्त्रीने कोइ पराजव करे ठे एवुं स्वप्न जुए तो क्लेश उपजे ठे अने गोत्रनी स्त्रीना हरण तथा

रराजवतु स्वप्न देखे तो बंधुठेनो वधबंधन थाय ठे. स्वप्नमां सफेद सर्पथी जे माणस पोतानी जमणी भुजामां फसाय, तेने पांच रात्रिमां सहस्र सोनामोहोरो मले ठे. जे माणसनी शय्या तथा पगरखांनुं हरण स्वप्नमां थाय ठे तेनी स्त्री मृत्यु पामे ठे तथा तेना शरीरे अत्यंत पीमा थाय ठे. जे माणस मनुष्यनां मस्तक, पग तथा हाथनुं स्वप्नमां नक्षण करे ठे, तेने अनुक्रमे राज्य, हजार सोनामोहोरो तथा तेथी अर्धी सोनामोहोरो मले ठे. जे माणस बारणांनी जोगल, शय्या, हिंचोलो, पाडुका तथा घरनो नंग स्वप्नमां जुए ठे, तेनी स्त्रीनो नाश थाय ठे. जे माणस स्वप्नमां तलाव, समुद्र, जलथी नरेली नदी तथा मित्रनुं मरण जुए ठे, तेने निमित्त विना पण अत्यंत धन मले ठे. जे माणस स्वप्नमां ठाणवालुं गरुल तथा औषध सहित तपेलुं पाणी पीए ठे, ते माणस निश्चे अतिसार रोगथी मृत्यु पामे ठे. जे माणस स्वप्नमां देवनी प्रतिमानी यात्रा, स्नान, नेट तथा पूजा आदि करे ठे, ते माणसने सर्व जगोएथी वृद्धि थाय ठे. जे माणस स्वप्नमां पोताना हृदयरूपी तलावमां उत्पन्न थयेलां कमलोने

जुए छे, ते माणस कुष्टी थइने तुरत मृत्यु पामे छे. जे माणस स्वप्नमां मनोहर घी मेलवे छे, तेनो यश वृद्धि पामे छे, वली क्षीरान्ननी साथे तेनुं खावुं जुए ए प्रशस्त छे. स्वप्नमां हसे तो थोमा वखतमां शोक थाय, नाचे तो वधबंधन थाय अने त्रणे तो कलह थाय एम माह्या माणसे जाणवुं. काली गाय, घोडो, राजा, हाथी अने देव ए सिवायनी बीजी कोइ काली चीज स्वप्नमां कोइ माणस जुए तो तेनुं मानुं फल मले छे. कपास अने लवणादि सिवायनी सफेद चीज कोइ माणस स्वप्नमां जुए तो तेनुं सारुं फल मले छे. जे स्वप्नां पोताप्रत्ये जोयेल होय तेनुं शुज अथवा अशुज फल ते माणसने थाय छे अने जे स्वप्नां बीजा प्रत्येनां होय तेमां तेने पोताने कांइ थतुं नथी. खराब स्वप्न जोवामां आवे तो देवगुरुने पूजवा [illegible] शक्ति प्रमाणे तप [illegible] के [illegible] ां रक्त थयेला म [illegible] स्वप्न [illegible] छे.

स्वप्न ७ तमां प्रथम बत्तालीश स्वप्ननां नाम आ प्रमाणे छे. १ गंधर्व, २ राक्षस, ३ भूत, ४ पिशाच, ५ भ्रंसीत, ६ महिष, ७ अहि, ८ वानर, ९ कंटकवृक्ष, १० नदी, ११ खजूर, १२ स्मशान, १३ उंट, १४ खर, १५ मार्जार, १६ श्वान, १७ भस्म, १८ अस्थि, १९ वमन, २० तम, २१ कुम्भी, २२ चर्म, २३ रक्त, २४ कलह, २५ भूकंप, २६ महयुद्ध, २७ तारापतन, २८ सूर्यचंद्र स्फोटन, २९ महावायु, ३० महातप, ३१ विस्फोटक, ३२ दुर्वाक्य, ३३ घुवस, ३४ दोस्त, ३५ संगीत, ३६ श्वस, ३७ बीज, ३८ वामन, ३९ विषकादृष्टि, ४० जलशोष, ४१ निर्वाणभंग अने ४२ भूमज्जन.

हवे त्रीश उत्तम स्वप्ननां नाम आ प्रमाणे छे. १ अरिहंतनी प्रतिमा, २ हस्ती, ३ गणेश, ४ वृषभ ५ मह, ६ सिंह, ७ पर्वत, ८ लक्ष्मीदेवी, ९ मल्ल, १० फुलमाला, ११ कल्पवृक्ष, १२ चंद्र, १३ सूर्य, १४ नृपति, १५ ध्वजा, १६ पूर्ण कलश, १७ गाय, १८ पद्म सरोवर, १९ भद्रासन, २० समुद्र, २१ मांस, २२ देवविमान, २३ रत्नराशि, २४ अग्निशिखा, २५ देवांगना, २६ देवदर्शन, २७ मेघ, २८ सुवर्ण, २९ ब्रह्मा अने ३० कृष्ण.

वली त्रीश स्वप्ननी अंदर अतिश्रेष्ठ एवां चौद अने ते तीर्थंकरनी माता देखे छे. ते चौद स्वप्ननां आ प्रमाणे छे. १ हाथी, २ वृषभ, ३ सिंह, ४ ५ फुलमाला, ६ चंद्र, ७ सूर्य, ८ ध्वजा ९ कलश, पद्म सरोवर, ११ समुद्र, १२ देवविमान, १३ राशि अने १४ अग्निशिखा. आ चौद स्वप्नमां वासुदेवनी माता सात स्वप्न जुवे छे, बलदेवनी चार स्वप्न जुवे छे अने मंडलिकनी माता स्वप्न जुए छे. इति.

